

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chęmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 456 ... Wydanie P

Poznań, piątek dnia 2 października 1936

Rok 31

Poznań, 1 października.

Doświadczenia „frontu ludowego”

Poddając ocenie wewnętrzne stosunki Francji, umiemy odróżnić naród i państwo francuskie od zmieniających się rządów, od przejściowych tendencji, które są wewnętrzną sprawą francuską. Ale wierząc w siły Francji, w jej moc ciągłego odrodzenia się i umiejętności pokonywania trudności, choćby w ostatniej chwili, nie możemy tracić z oczu tych doświadczeń, przez jakie przechodzi Francja; musimy, choćby dla własnej nauki, przyjrzeć się skutkom polityki „frontu ludowego”. Ostatnie wydarzenia z frankiem francuskim czynią tę sprawę szczególnie interesującą.

Rząd francuski oparty jest na koalencji radykałów społecznych z socjalistami, a wspierany, w bardzo rozmaitych zresztą sposób, przez francuskich komunistów. Ta genuza polityczna rządu zaciężyła na jego programie gospodarczo - finansowym. Radykałowie reprezentują burżuazję, usposobioną skrajnie pod względem politycznym, ale umiarkowaną społecznie. Rząd francuski musiał się liczyć z milionem drobnych rentjerów. Z tego też powodu jego program usiłował połączyć stałość franka, powstrzymanie dalszego ucisku fiskalnego z ustępstwami na rzecz warstwy robotniczej, wyrażającymi się w skróceniu tygodnia pracy i wyższe płac. Ta zwyżka płac, przeprowadzona mechanicznie, miała podnieść siłę nabywczą ludności i ożywić wytwórczość.

Rząd francuski dla pokrycia deficytu budżetowego zaapelował do kredytu wewnętrznego. Nie mógł czy nie chciał prowadzić dalej polityki oszczędnościowej, bo przecież radykali i socjaliści zdobyli większość, zwalczając dekrety oszczędnościowe poprzedniego rządu. Wyrósł na demagogii antyoszczędnościowej. Ale wzrost długu wewnętrznego, powiększenie się deficytu, to wszystko nie mogło budzić zaufania. Zwyżka płac wywołała wzrost kosztów produkcji. Wzrost kosztów produkcji pociągnął za sobą wzrost cen. Z powodu wzrostu cen eksport z Francji natrafia na coraz większe trudności, co powoduje odpływ złota, a na rynku wewnętrznym niewęzy skutki zwyżki płac. Dekrety przeciw drożyznie nie wiele pomagają.

Nie można łączyć ognia z wodą; utrzymać stałość pieniądza, a równocześnie powiększać raptownie deficyt budżetowy; zwiększać koszty produkcji, a zarazem zachować zdolność konkurencyjną przemysłu. Te sprzeczności nieraz już ujawniły się w dziejach państw współczesnych i pociągnęły za sobą fatalne skutki. Nic dziwnego, że przyszła dewaluacja franka. A dalsza polityka finansowa obecnego rządu francuskiego, wyrażając się między innymi w projekcie ruchomej

Zatarg izby deputowanych z senatem

Izba niższa we Francji przyjęła projekt rządowy w sprawie dewaluacji, odrzucając zasadnicze zmiany, wprowadzone przez senat

Paryż. (Tel. wł.) Na tle projektu ustawy walutowej doszło do zatargu pomiędzy izbą deputowanych a senatem.

Krótko po godz. 2 po północy izba deputowanych przyjęła ustawę walutową 351 głosami przeciw 217, w brzmieniu ustalonym przez swoją komisję i w porozumieniu z rządem. Komisja izby deputowanych przywróciła skreślenia senatu.

Paryż. (PAT.) Pomimo interwencji premjera Bluma, który przed głosowaniem nad art. 13 projektu ustawy walutowej wygłosił dłuższe przemówienie, domagające się utrzymania tekstu przyjętego przez izbę deputowanych, senat — jak wiadomo — uchwalił art. 13 bis, odrzucając tem samem artykuły 14 i następne projektu. Min. Chautemps usiłował opracować rozwiązanie kompromisowe co umożliwiłoby uniknięcie zatargu dwóch izb.

O godz. 23 min. 45 izba deputowanych przystąpiła do drugiego czytania projektu ustawy walutowej. Sprawozdawca generalny komisji finansowej domagał się przyjęcia artykułów od 1 do 13 zmienionych przez senat, lecz odrzucenia art. 13 bis, a przywrócenia dalszych, wyłączonych przez senat. Wywiązała się krótka dyskusja ogólna.

Art. 1 projektu uchwalono 343 głosami przeciwko 218. Artykuły 2 do 13 zostały przyjęte w brzmieniu nadesłanem przez senat. W porozumieniu z rządem izba utrzymała artykuły 14 i 15 wyłączone przez senat. Utrzymano dalej w brzmieniu przyjętem już u-

przednio artykuły 16 do 25. Uchwalono również art. 25 bis, zaproponowany przez b. ministra de Monzie. Artykuł ten ustanawia nadzwyczajną o-

płatę w wysokości 50 proc. od zysków, jakie osiągnięte zostaną przy likwidowaniu ostatnich operacji giełdowych.

Już zima w Jugosławii

Wiedeń. (Tel. wł.) Do Jugosławii zawitała zima. W środę spadły bardzo obfite śniegi.

Na linii Split — Zagrzeb utknął w zaspach pociąg osobowy. Na wybrzeżu adriatyckim komunikacja kolejowa jest z powodu zasp niezwykle utrudnio-

na. Wszystkie pociągi mają kilkugodzinne spóźnienia.

Na Adriatyku panuje burza o takiej sile, że musiano w środę wstrzymać statki kursujące do licznie rozsianych wysepek.

Zastępczy obowiązek wojskowy

Warszawa. (Tel. wł.) Opracowano projekt dekretu Prezydenta o zmianie ustawy z r. 1924 o powszechnym obowiązku wojskowym. Nowela wprowadza przepisy o t. zw. zastępczym powszechnym obowiązku wojskowym.

Według projektu obowiązek polegałby na wykonywaniu pracy dla celów obrony państwa oraz dla potrzeb gminy lub gromady. Powołani do pracy w gminie, którą zamieszkuje, wykonywaliby tę pracę bezpłatnie, a posługiwaliby się zasadniczo własnymi narzędziami i żywiłby się na własny koszt. Powołani do pracy poza granicami gminy, w której zamieszkuje, będą mieli prawo do zakwa-

terowania, wyżywienia oraz bezpłatnego przejazdu z miejsca zamieszkania do miejsca pracy i z powrotem.

Zastępczemu powszechnemu obowiązkowi wojskowemu mają podlegać według projektu: 1. Uznani za zdolnych do służby w pospolitem ruszeniu z bronią w rękę lub bez broni, t. zw. kategoria C lub D, z wyjątkiem osób, które służyły czynnie w wojsku ponad 5 miesięcy, oraz duchownych wyznania katolickiego. 2. Zwolnieni częściowo od służby wojskowej t. zw. skrócona służba wojskowa. 3. Zaliczeni do rezerwy jako ponadkontyngentowi od dnia, w którym ukończyli 25 lat życia.

Osoby, podlegające obowiązkowi pracy, mają być powoływane do wykonywania takich robót, do jakich są fizycznie zdolne, a w miarę zdolności do takich robót, jakie odpowiadają ich szczególnym kwalifikacjom. Od obowiązku wykonywania pracy mają być zwolnione osoby: 1. Niezdolne z powodu choroby lub ułomności fizycznej do żadnego rodzaju pracy, wykonywanych z tytułu zastępczego powszechnego obowiązku wojskowego. 2. Przebywające poza granicami państwa. 3. Których powoływanie do wykonywania pracy mogłoby spowodować istotną szkodę dla interesu publicznego lub dla ważnego interesu prywatnego. Zwolnienie od obowiązku wykonywania pracy może być udzielone tylko na czas trwania okoliczności, uzasadniających to zwolnienie. (w)

Żądania Japonii pod adresem Chin

Londyn. (PAT.) W tutejszych kołach dyplomatycznych oświadczają, że Japonia w odpowiedzi na żądania chińskie ma wystąpić z następującymi warunkami, których przyjęcie mogłoby doprowadzić do załatwienia zatargu między obu krajami:

1) Prawo obsadzenia przez wojska japońskie różnych punktów w dolinie rzeki Jang-Tse dla ochrony obywateli japońskich.

2) Prawo rewizji chińskich podręczników szkolnych celem usunięcia z nich propagandy przeciwjapońskiej.

3) Autonomia 5 północnych prowincji chińskich.

4) Współpraca ekonomiczna dwóch krajów.

Jak słycać, rząd brytyjski jest dokładnie powiadomiony o przebiegu rokowań chińsko - japońskich. Kola miarodajne podkreślają, że propozycje Tokja nie stanowią ultimatum. Wczorajsza wizyta japońskiego chargé d'affaires w Foreign Office miała na celu omówienie położenia na Dalekim Wschodzie podobnie jak dzisiejsza wizyta chargé d'affaires chińskiego.

skali płac, które miały być regulowane według wskaźników drożyznianych, nie zapowiada stabilizacji i uspokojenia. Przeszliśmy już u siebie przez tego rodzaju eksperymenty, możemy coś o tem powiedzieć.

Polityka gospodarczo - finansowa rządu „frontu ludowego” zawiodła, bo zawieść musiała, choćby nawet nie zachwiały nią uboczne jej następstwa polityczno - społeczne. A tymczasem sojusznicy żywiołów, które mimo całego swego radykalizmu reprezentują pewne umiarkowanie społeczne z żywiołami skrajnymi, prowadzi do coraz większej radykalizacji. Wejście socjalistów do rządu, wielkie ustępstwa na rzecz klasy robotniczej, wcale nie przyniosły spokoju. Strajki okupacyjne stały się objawem chronicznym.

Rząd „frontu ludowego” nie potrafił zabezpieczyć porządku i spokoju.

„Front ludowy” o szerokiej podstawie, usiłujący połączyć różne pierwiastki społeczne, musi w swej polityce finansowej i gospodarczej uwikłać się w sprzecznościach. Doświadczenie francuskie wykazało, do jakich absurdów prowadzi socjalistyczna teoria sztucznego podnoszenia siły konsumpcyjnej ludności. Pod względem politycznym „front ludowy” zamiast spokoju przynosi wrzenie rewolucyjne; stopniowo coraz większy wpływ zyskują żywioły skrajne.

To, co się dzieje we Francji, niepowodzenie polityki finansowej, opartej na wewnętrznej sprzeczności, nie jest czemś nieoczekiwanym dla ludzi, którzy zajmowali się nieco zagadnienia-

mi gospodarczymi i finansowymi. Wypadki rozwijają się logicznie. Ale wielu ludzi, nawet odległych od ideologii „frontu ludowego”, głosi, że dzisiaj w gospodarstwie i finansach nie obowiązuje logika; że można godzić sprzeczności.

Francja jest bardzo bogata i bardzo żywotna. Dzisiaj złoto ucieka, gdy zmieniają się warunki polityczne, to złoto powróci. Francja może sobie na wiele rzeczy pozwolić. Ale doświadczenie „frontu ludowego” powinno przemówić do wyobraźni tych, którzy podobne eksperymenty chcieliby stosować w kraju ubogim, wyczerpanym, który już przeżył wiele własnych doświadczeń.

ROMAN RYBARSKI

Niemcy wobec dewaluacji franka

Dr. Schacht określił stanowisko rządu Rzeszy — Niemcy nie wprowadzają u siebie dewaluacji i zajmują wyczekującą postawę

Berlin. (PAT). Odbyło się posiedzenie rady Banku Rzeszy, na którym dr. Schacht dał pogląd na położenie walutowe.

„Oświadczenie trzech mocarstw — mówił — w sprawie zabezpieczenia pokoju, stworzenia ładu w międzynarodowych stosunkach gospodarczych i prowadzenia polityki, skierowanej ku rozwojowi dobrobytu świata, oraz poprawy stopy życiowej narodów, całkowicie odpowiada życzeniom, którym dał uroczyste wyraz kanclerz.

„Stwierdzić jednak należy z ubolewaniem, że dewaluacja, dokonana przez Anglię i Stany Zjednoczone, oraz obecny krok Francji, za którym poszły Szwajcaria i Holandia, nie przyczyniły się do usunięcia niepewności w stosunkach międzynarodowych. Zniknął blok krajów o walucie złotej, który przynajmniej w pewnym zakresie zapewniał stabilizację. Nawet układ trzech mocarstw nie przewiduje wzajemnego stałego stosunku walut. W konsekwencji więc wzrosła niestalość w porównaniu ze stanem poprzednim. Poza Niemcami i trzema lub czterema krajami, niema w tej chwili na świecie waluty o zasadniczo stałej podstawie.”

Omawiając dalej krok rządu francuskiego, mówca stwierdza, że Niemcy nie wierzą wprawdzie w skuteczność podobnych, nieuzgodnionych poczynań, są jednak dalekie od ich krytyki lub od stawiania jakichkolwiek przeszkód. Przeciwnie — bardzo im zależało na powodzeniu zarządzeń francuskich, a w szczególności na przywróceniu pewności i swobody międzynarodowych obrotów płatniczych. Niemcy poczuwają się do obowiązku zbadania, co ze swej strony mogą przedsięwziąć, by przyczynić się do urzeczywistnienia tego celu.

„Roztrząsając to zagadnienie — dr. Schacht, rząd i Bank Rzeszy stanowczo zdecydowały, że Niemcy nie chcą obostrzać niepewności, zwiększonej wskutek zarządzeń zagranicy. Kraje, pozostające z Rzeszą w stosunkach handlowych, winny wiedzieć, że właśnie w stałości widzą nieodzowną podstawę wymiany międzynarodowej. Nie chodzi nam jednak tylko o uznanie zagranicy. Pragniemy, aby posiadacz oszczędności i robotnik niemiecki mogli być pewni, iż rząd narodowo-socjalistyczny nie chce w niczem uszczuplać jego siły nabywczej i zdolności do pracy.

„System gospodarki dewizowej, której niedogodności czy braki zawsze uznawaliśmy, nie dały się usunąć tylko przez dewaluację. Do stosowania tego systemu zmusza nas olbrzymi, powstały z niesprawiedliwości Wersalu (!) ciężar zadłużenia oraz trudności zaopatrywania się w surowce. Dopiero złagodzenie tego stanu rzeczy uczyniłoby zbędną niemiecką kontrolę dewiz. Z rozwiązaniem tego zagadnienia związana jest nietylko pomyślność ekonomiczna Niemiec, lecz również tych wszystkich krajów, które zainteresowane są w istnieniu rynku o 70 milionach ludności.

„Jesteśmy świadomi, że obecne międzynarodowe położenie walutowe

wkłada na nas ciężkie ofiary. Żaden jednak nacisk nie skłoni rządu Rzeszy do uczynienia czegokolwiek, co byłoby sprzeczne z interesem własnego narodu i kraju. Rząd Rzeszy jest natomiast gotów w każdej chwili do wzięcia udziału w odpowiednich rokowaniach międzynarodowych, które dążyłyby do przywrócenia wolnych obrotów gospodarczych i płatniczych pod warunkiem, oczywiście, że szanowane będą poszczególne interesy narodowe, jak to podkreśla również oświadczenie walutowe trzech mocarstw.

„Gdyby w wyniku akcji trzech mo-

carstw powstała podobna możliwość, powitalibyśmy ją i byliśmy gotowi do ponownego rozpatrzenia zagadnienia. Tymczasem obserwować możemy z całkowitym spokojem rozwój wypadków i wydawać postanowienia według własnego uznania. Dzięki naszej gospodarce dewizowej mieliśmy przez cały czas trwania rządów narodowo-socjalistycznych, stałą podstawę w walucie i podstawę tę utrzymamy. Ta olbrzymia, jednakowo doniosła dla wytwórcy i spożywcy, korzyść przeważa wszelkie związane z gospodarką dewizową niedogodności”.

Wyjaśnienia na konferencji prasowej

Berlin. (PAT). Po określeniu stanowiska Rzeszy wobec dewaluacji dr. Schacht przyjął przedstawicieli prasy zagranicznej, dodając szereg dalszych uwag.

„Jądro sprawy polega na fakcie — oświadczył — iż układ trzech nie stanowi żadnego kroku do istotnej stabilizacji walutowej na świecie. O ile w dalszym rozwoju położenia nie nastąpią nowe, uzupełniające układy, nie widzimy żadnych korzyści międzynarodowych w wyniku obecnych zmian. Przeciwnie — można przewidzieć zwyżkę cen w państwach i zwiększenie się niepokoju gospodarczego w świecie. Zdewaluowanie waluty niemieckiej wprowadziłoby nie tylko niepokój w Rzeszy, lecz większy jeszcze chaos w obrotach zagranicznych. Dlatego też rząd postanowił nic nie zmieniać w sprawie stabilizacji swej waluty”.

Oczywiście zarządzenia państw zachodnich stanowią nowe, poważne obciążenie handlu niemieckiego na równi z obciążeniem handlu innych

państw. Niemcom nie pozostaje nic innego, jak wynagrodzenie sobie strat, które mogą wyniknąć, przyczem minister nie widzi, by inne państwa były uprawnione do występowania o ewentualne kontrybucje przeciwko Niemcom, bowiem chodziłoby im jedynie o wyrównanie możliwych strat.

Rzesza jest gotowa wziąć udział we wszelkich rozmowach, zmierzających do: 1) międzynarodowej stabilizacji walut; 2) do zniesienia wszelkich ograniczeń dewizowych; 3) do zwiększenia kredytu międzynarodowego i stworzenia warunków do bardziej ożywionego handlu między narodami. Położenie handlu międzynarodowego jest dzisiaj wręcz rozpaczliwe. Wynosi on zaledwie jedną trzecią dawnych obrotów światowych. Nigdzie nie widać korzystnych zmian. Wyczuwa się natomiast coraz bardziej nagląca konieczność układu międzynarodowego celem polepszenia bytu ludności.

Amerykański projekt zażegnania kryzysu

Londyn. (ATE). „Star“ dowiaduje się, że preż. Roosevelt i jego doradcy opracowują wielki program przywrócenia zaufania światowego i zażegnania kryzysu walutowego. Program amerykański ma przewidywać następujące punkty:

1. Zniesienie długów wojennych w drodze podjęcia małych spłat celem

zamanifestowania dobrej woli dłużników.

2. Zniesienie barjer celnych oraz systemu kontyngentowego.

3. Ograniczenie zbrojeń, początkowo o 10 lub 15 proc.

4. Zawarcie układu, dotyczącego srebra i remonetyzacji srebra wraz z ustaleniem trwałego stosunku pamiędzy srebrem a złotem.

Katastrofa kolejowa pod Landsbergiem

Warszawa. (Tel. wł.). Tylko dzisiejszy „Express Poranny“ podaje wiadomość datowaną z Tczewa, że dziś około godz. 3 nad ranem wydarzyła się niedaleko stacji kolejowej Samberg (?) w Niemczech katastrofa kolejowa.

Pociąg idący z Berlina do Piławy (w Prusach wschodnich na krańcu półwyspu sambijskiego — red.) zderzył się z pociągiem towarowym. W katastrofie zginęło jakoby lub odniosło rany przeszło 200 pasażerów. Obaj maszyniści i ich pomocnicy mają być zabici. Na miejsce przybyły władze kolejowe z min. komunikacji. Ruch wstrzymano, a naprawa toru potrwa około dwóch dni.

Pociągi tranzytowe, idące z Berlina przez ziemie polskie do Malborka, przechodzą drogą okrężną. Pociągi z Rzeszy przybyły do Tczewa z 7-godzinnym opóźnieniem.

W Tczewie kursują pogłoski, że w katastrofie zginęło kilku obywateli polskich. Na znak żałoby stacje od Piławy do granicy polskiej są udekorowane flagami. (w)

Tczew. (Tel. wł.). Katastrofa kolejowa w Niemczech zdarzyła się nie przy nieistniejącej stacji kolejowej Samberg, lecz w pobliżu miasta Landsberg nad Wartą, oddalonego od polskiej stacji granicznej Drawski Młyn o 60 km w kierunku zachodnim.

Zderzenie pociągów pod Landsbergiem nastąpiło w środę w godzinach rannych. Szczegóły i liczba ofiar katastrofy nie są dokładnie znane.

Z powodu katastrofy pociąg pospieszny z Berlina, idący do Prus Wschodnich i przybywający do Tczewa normalnie o godz. 5,28, miał wczoro-

raj 6 godzin spóźnienia, a drugi pociąg pospieszny, przybywający według rozkładu o godz. 5,55, miał przeszło 7 godzin spóźnienia.

Dziś w czwartek pierwszy z tych pociągów spóźnił się o 33 minuty, a drugi 37 minut. (gł.)

Drawski Młyn. (Tel. wł.). Jak twierdzą kolejarze, którzy jeżdżą do Niemiec, katastrofa wydarzyła się wczoraj nie pod Landsbergiem, lecz koło Trzcianki (Scholankę) naprzeciw Czarnkowa.

Według opowiadań kolejarzy, pociąg osobowy wjechał miał na manewrujący parowóz, przyczem poraniony został maszynista i palacz. Czy są zabici i ranni w pociągu osobowym, kolejarze nie wiedzą.

Mimo wszystko, w dalszym ciągu niewyjaśniona jest zupełnie przyczyna bardzo wielkich opóźnień pociągów pospiesznych, idących z Berlina do Prus Wschodnich w dniu wczorajszym i dzisiejszym. (mg)

Berlin. (Tel. wł.). Niemieckie Biuro Inf. podaje, że w katastrofie pod Landsbergiem odniosły rany tylko dwie osoby. Dłuższa przerwa w ruchu była spowodowana zatarasowaniem torów.

Grób przedhistoryczny

Inowrocław. (Tel. wł.). We wsi Wietrzychowice pod Izbicą rozkopano i zbadano w ciągu lata jeden z czterech znajdujących się tam grobów przedhistorycznych, t. zw. kujawskich.

Jest to grób megalityczny z młodszej epoki kamiennej (2300—2100 przed Chr.). Ma on kształt olbrzymiego trój-

kąta, długości 117 m. Wymiar podstawy wynosi 10 m. Jest to największy przedhistoryczny grób, jaki dotychczas w Polsce znaleziono.

Jak wykazały badania, nasyp grobu miał niegdyś ponad 2 m wysokości. Wzdłuż ułożone są olbrzymie głazy wyrzutowe, niektóre ważące około jednej tonny. Ciekawie, że w obrębie tego obszernego grobu znajdowały się tylko dwa szkielety.

„Dzień Pułaskiego“

Nowy Jork. (PAT). Na podstawie rezolucji kongresu prez. Roosevelt ogłosił, że 11 października ma nosić nazwę „Dnia Pułaskiego“ dla uczczenia 157 rocznicy śmierci bojownika o wolność Stanów Zjednoczonych.

Dzień ten ma być obchodzony z należą uroczystościami we wszystkich szkołach i kościołach. Na budynkach rządowych mają być wywieszane flagi.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 1. 10. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% pożycz. konwers. 51—50,50 oraz za 4% premj. dol. 45,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 44,— oraz 4½% złotych listy zast. po 42,25, natomiast 4% listy zast. konwert. ofiarowano po 39,50—39,—.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 104,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. pożycz. konwers. 51,—50,50 P.
 4% pożycz. premj. dol., serja III 45,— P.
 4½% listy zast. złote w złocie prestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 44,— +
 4½% złotych listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 42,25 +
 4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 39,50—39,— O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 104,— P.
 Tendencja bez zmiany.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 1. 10. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Zyto (Usposobienie słabe)	17,25—17,50
Pszenica (Usposob. spokojne)	24,50—24,75
Jęczmień browarowy	22,50—23,50
Usposobienie spokojne:	
Jęczmień 630—640 g/l.	19,00—19,25
Jęczmień 667—676 g/l.	19,50—19,75
Jęczmień 700—715 g/l.	20,50—21,25
Usposobienie spokojne:	
Owies	15,00—15,50
Usposobienie spokojne:	
Maśka	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	26,75—27,00
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	26,25—26,50
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	25,25—25,75
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	20,00—21,00
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	18,50—19,50
Usposobienie spokojne:	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	40,00—41,75
pszenna gat. IA 0-15% wł. w.	39,25—39,75
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	38,25—38,75
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	37,75—38,25
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	36,75—37,25
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	36,00—36,50
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	35,50—36,00
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	33,00—33,50
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	28,75—29,25
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	27,25—27,75
pszenna gat. IIIA 65-70% wł. w.	25,25—25,75
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	23,25—23,75
Usposobienie spokojne:	
Otreby żytnie stand.	11,25—11,75
Otreby pszenne grube stand.	12,00—12,50
Otreby pszenne średnie stand.	11,00—11,75
Otreby jęczmieńne	12,75—14,00
Rzepak zimowy	38,00—39,00
Siemie lniane	38,00—41,00
Gorczyca	31,00—34,00
Groch Wiktorja	20,00—23,00
Groch Folgera	23,00—25,00
Mak niebieski	59,00—65,00
Ziemiaki jadalne	2,40—2,80
Ziemiaki fabryczne za kilo	0,15
Makuch rzepak. w tafiach	18,75—19,00
Makuch rzepak. w tafiach	15,25—15,50
Słoma pszenna luzem	1,55—1,80
„ pszena prasowana	2,05—2,30
„ żytnia luzem	1,65—1,90
„ żytnia prasowana	2,40—2,65
„ owsiana luzem	1,90—2,15
„ owsiana prasowana	2,40—2,65
„ jęczmieńna luzem	1,55—1,80
„ jęczmieńna prasowana	2,05—2,30
Siano zwykłe luzem	4,00—4,50
„ zwykłe prasowane	4,65—5,15
„ nadnoteckie luzem	4,90—5,40
„ nadnoteckie prasowane	5,90—6,40
Ogólne uspobienie spokojne:	
Ogólny obrót: 3955,7 tonn, w tem żyta 1174, tonn, pszenicy 440 tonn, jęczmieńna 352 tonn, owsa 50 tonn.	

U w a g a: Ziemiaki żółtomięsne ponad notowanie.

Wradomości

— Prezydent republiki fińskiej powierzył miejsce utworzenia nowego gabinetu przewodniczącemu parlamentu Kallio, przedstawicielowi partji agrarnej.

*
 — W Czerniowcach policja polityczna wykryła skład komunistycznej literatury i materiałów propagandowych. W związku z tem aresztowano wiele osób, które będą sądzone przez sąd wojenny w Jassach.

*
 — W Ilianuca, w Besarabji, doszło do krwawych zaburzeń, wywołanych przez zwolenników „starego kalendarza“ (juljańskiego). W starciu z żandarmerją zabito jedną osobę, a rannono ciężko trzy. Władze wysłały posiłki.

*
 — Od początku rozruchów w Palestynie zginęło 20 wojskowych brytyjskich, w tem 2 oficerów, a rannych było 103, w tem 16 oficerów.

*
 — Policja bułgarska wykryła centralę komunistycznej partji. Dokonano licznych aresztowań. Skonfiskowano wiele dokumentów i materiałów.

*
 — W związku z katastrofą górniczą w Tharia w Indiach, donosi „Reuter“, że zasypiani górnicy w liczbie 100, zostali uratowani. Tylko kilku z nich odniosło lekkie obrażenia.

Bilans wyborów łódzkich

Poniżej zamieszczamy uwagi na temat wyniku wyborów łódzkich, skrócone przez wiceprezesa zarządu głównego Stronnictwa Narodowego, dr. Tadeusza Bieleckiego.

Wybory łódzkie odsłoniły szereg ciekawych, nie dla wszystkich dotąd widocznych procesów społeczno-politycznych, jakie się w Polsce ostatnio dokonały. Warto zatem bliżej się nimi zająć i poddać dokładniejszej analizie wyniki łódzkiej walki wyborczej.

Ustalmy najprzód wyniki liczbowe na podstawie oficjalnych sprawozdań.

Obóz narodowy (Stronnictwo Narodowe) uzyskał 27 mandatów i 78.000 głosów. W porównaniu z poprzednio posiadanymi 35 mandatami (4 mandaty Ch. D. odpadły w poprzedniej radzie już po pierwszych posiedzeniach) i 98.000 głosów (należałoby od tej cyfry odjąć trudną do określenia ściślego liczbę głosów, które padły wówczas na wspólną listę z spośród zwolenników Ch. D.), obóz narodowy stracił 8 mandatów i około 15.000 głosów.

Pront ludowy, t. j. P. P. S., komuniści i Żydzi otrzymali 34 mandaty i 95.000 głosów. Jest to duży skok w górę, wywołany przede wszystkim masowym głosowaniem Żydów, którzy rzucili na listę frontu ludowego około 60.000 głosów. Nadto Niemcy-socjaliści również zasilili listę frontu ludowego około 10.000 głosów (na liście frontu ludowego figurowało 3 kandydatów Niemców). Głosów polskich lista nr. 2 otrzymała około 25.000. W poprzedniej radzie P. P. S. posiadała 5 mandatów i zdobyła 23.000 głosów bez komunistów, którzy w poprzednich wyborach udziału nie brali.

Ponadto „Bund“ zdobył obecnie 6 mandatów, inni Żydzi (sjoniści i blok żydowski) 5 mandatów.

Jak z tego widać, nikt nie dostał absolutnej większości mandatów (37). Żeby uzyskać większość, P. P. S. i komuniści muszą połączyć się z „Bundem“. W ten sposób P. P. S. całkowicie się uzależniła z jednej strony od Żydów, z drugiej — od komunistów. Przymiotnik „polska“ partja socjalistyczna stał się już dziś pełnym anachronizmem.

Starte natomiast zostały wszystkie małe stronnictwa i grupy, z „sanacją“ na czele. Narodowo-chrześcijański front robotniczy, obejmujący „sanację“ i t. zw. „front z Morges“ (Chadecja i N. P. R.), nie otrzymał ani jednego mandatu, rzucając w błoto 11.000 głosów, które w ten sposób wzmocniły szansę „frontu ludowego“.

Wybory łódzkie wskazują, że dokonaliśmy w Polsce nie ulegający już dziś wątpliwości podziału na dwa wyraźne obozy: żydowsko-socjalistyczno-komunistyczny i narodowy. Wszystkie grupy pośrednie odpadły w walce. Decydująca rozgrywka toczy się między obozem narodowym a frontem ludowym. Każdy Polak, który głosował w Łodzi na listy narodowo-chrześcijańskiego frontu robotniczego, czy na inne drobne grupy (Z. Z. Z., „naprawiacze“, właściciele nieruchomości) tracił głos i pomógł blokowi żydowsko-komunistycznemu.

Sytuacja jest jasna. Z jednej strony obóz narodowy, mający mocne oparcie w masach robotniczych, z drugiej — front ludowy, wspomagany wszystkimi siłami Żydów i rządzony właściwie przez komunistów. Ujawnienie tego faktu, którego nie chciano nieraz widzieć, jest dużą zasługą wyborów łódzkich.

Linja podziału biegnie dziś zgoła inaczej, aniżeli w r. 1934, kiedy to głównym przeciwnikiem był obóz „sanacyjny“. Obecnie przeciwko obozowi narodowemu stanęły wszystkie siły: Żydzi, komuniści, sfery liberalno-masońskie, „sanacja“, front z Morges i t. p. Przy poprzednich wyborach na listy obozu narodowego rzucali głosy nie tylko narodowcy, ale i wszyscy niezadowoleni z rządów „sanacyjnych“. Obecnie lista narodowa skupiła wyraźnych narodowców, którzy musieli walczyć ze wszystkimi żywiołami określać swoje stanowisko polityczne.

Dotychczasowy przeciwnik „sanacyjny“ znikł jakby z powierzchni ziemi. Okazało się, że zwolennicy obozu pomajowego gdzieś się zapodziali. „Sanacja“, jak widać, straciła wszelkie oparcie w społeczeństwie.

Resumując wyniki liczbowe wyborów łódzkich, można stwierdzić, że liczba głosów, oddanych na „front ludowy“, znacznie wzrosła i że Żydzi widzą obecnie swój ratunek przede wszystkim w obozie marksistowskim; obóz narodowy nie uzyskał

nowych głosów, okopał się jednak mocno na zdobytych poprzednio pozycjach; klęskę poniosła „sanacja“ i drobne, lawirujące grupy.

Obóz narodowy zdobył przynajmniej większość głosów polskich. Jest to znaczny sukces, jeżeli się zważy warunki, w jakich narodowcy musieli walczyć, i potężną liczbę 80.000 głosów, które w wyborach otrzymali. Nie inaczej oceniamy wyniki wyborów nasi wrogowie. Łódzka „Republika“ organ sfer żydowskich i liberalno-masońskich, pisze w dwu kolejnych numerach, z 28 i 29 września, że „endecy stracili kilkanaście mandatów. Niemniej prezentują oni poważną siłę“. A w numerze następnym stwierdza organ łódzki, że „nie kwestjonujemy dużego sukcesu Stronnictwa Narodowego, gdyż byłoby to zaprzeczeniem rzeczywistości. 78.000 głosów i 27 mandatów — jest to liczba kolosalna“.

Wartość sukcesu, jaki osiągnął obóz narodowy w Łodzi, wzrosnąć jeszcze, jeżeli przypomniemy, że po raz pierwszy w dziejach wyborów łódzkich jeden obóz polityczny zdołał utrzymać swoje siły i wpływy po poprzednim zwycięstwie. Byliśmy bowiem dotąd świadkami huśtawki wyborczej w Łodzi. Raz głosowano na tych, drugi raz odwracano się od nich zupełnie, głosując na innych. Obecnie trzon sił obozu narodowego, 80-tyśięcna masa naszych zwolenników pozostała nietknięta. Mała tylko cząstka t. zw. głosów wędrujących odeszła. Świadczy to o silnym i trwałym zakorzenieniu się wpływów narodowych w Łodzi.

Socjaliści przy poprzednich wyborach spadli w sposób kompromitujący. Obecnie zostali gwałtownie wywindowani przez Żydów do góry. Takie nagłe skoki mogą przyprawić o zawrót głowy. Natomiast siły obozu narodowego ustalają się w ostatnich latach i prawie nie podlegają znacznym wahaniom. Zobaczymy wreszcie, jak spółka żydowsko-komunistyczno-socjalistyczna rządzić będzie na ratuszu łódzkim.

Należałoby również poddać rewizji odziedziczone z poprzedniej epoki miernicze siły danego obozu jedynie sukcesami wyborczymi. Czy aby miernik ten nie jest już przestarzały? Czy tylko liczba zdobytych przy wyborach głosów stanowi o istotnej sile danego obozu, czy wreszcie w zażydzonych miastach polskich bez odebrania praw

politycznych Żydom da się zawsze i często przy największych wpływach w opinii społeczeństwa polskiego zdobywać absolutną większość w wyborach? Zagadnienie nie jest takie proste. Część głosów polskich (zawsze się tacy znajdują), dodana do znacznej liczby Żydów, zalewających nasze miasta, łatwo może dawać w sumie większość wyborczą.

Istotną siłą obozu politycznego w czasach dzisiejszych stanowi nie tylko liczba głosujących, ale — i to przede wszystkim — wartość zwolenników, walczących w szeregach danego obozu, ich odwaga i zdolność do poświęceń, ich postawa w walce, zapał i przywiązanie do swoich sztandarów, wreszcie umiejętność organizowania się i celowego działania.

Wybory łódzkie nie zamykają przecież walki ze światem żydowsko-komunistycznym, ale ją dopiero otwierają. Dodatkia cechą wyborów łódzkich jest wydobywanie na jaw głównego dziś niebezpieczeństwa, jakie zagraża Polsce, t. j. pochodu frontu ludowego. Wybory łódzkie spełnią swe zadanie, jeżeli obudzą śpiących i objętych, a otworzą oczy ślepym. Front ludowy, kierowany przez komunistów i Żydów, nie jest, jak to usiłowano wmawiać w społeczeństwo, choćwając niezbyt przeczornie głowę w piasek, wymysłem „endeckim“, ale realnym niebezpieczeństwem. Biadanie i zamykanie oczu nic tu nie pomoże. Trzeba, tak jak to czyni od lat obóz narodowy, z niebezpieczeństwem brnąć się za bary, wroga zwyciężyć. W walce, jaka nas czeka, nie tylko wybory będą decydowały o wyniku zmagania.

Żydzi zaś, głosując masowo na listy „frontu ludowego“ i swoje, podkreślili wyraźnie konieczność szybkiego rozwiązania sprawy żydowskiej w Polsce. Nikt z Polaków niezależnych nie będzie wątpli, że wpływianie na bieg spraw państwowych czy samorządowych wrogiemu nam elementowi żydowskiego tolerowane długo być nie może. Pozbawienie praw politycznych Żydów stało się po wyborach łódzkich hasłem powszechnym.

Stronnictwo Narodowe w Łodzi i łódzki robotnik-narodowiec dobrze spełnili w ubiegłą niedzielę swój obowiązek. Wzmocnili swoje istotne siły, idąc naprzód do dalszej walki. Nie sztuka jest raz wygrwać, drugi raz przegrywać wybory. Sztuką jest utrzymać pozycję i zdobywać nowe! Tę drugą drogę wybrał obóz narodowy.

TADEUSZ BIELECKI

Warszawa

UWAGI

Niewszycy Żydzi mają spaczoną psychikę, widząc przyszłość żydostwa tylko jako „miedzynarodu“, żyjącego w rozproszeniu. Są i tacy, którzy dążą do tego, ażeby naród żydowski osiągnął swą wielkość we własnej ojczyźnie, a nie jako pasorzyt na ciele obcego narodu.

Do rzędu nich należał Mojżesz Montefiore-Blumenberg, który w roku 1856 założył pod Jaffą plantację pomarańczy, zachęcając swoich rodaków do osadnictwa w Palestynie. Dalej również Adolf Mojżesz Icek Crémieux, twórca w tym czasie „Alliance Israelite Universelle“, mającej skupić ogół żydostwa, a która ustanowiła w Palestynie hebrajską szkołę rolniczą. Na wschodzie Europy rolę apostoła emigracji odegrał lekarz, dr. Lejba Pinsker, założyciel wielbicieli Sjonu, „Howe-me Cion“. Jednym zaś z najwybitniejszych wśród nich był wiedeński Żyd Teodor Herse, autor książki p. t. „Der Judenstaat“, twórca sjonizmu.

Do grona tych znakomitości świata żydowskiego również zaliczyć należy zmarłego w ub. tygodniu Meira Disengoffa, założyciela i burmistrza Tell-Awiwu.

Pochodził on z Besarabji, potem mieszkał w Odessie i Paryżu. Gdy znalazł się w Palestynie, pracował na kierowniczym stanowisku w roszyldowskiej hucie szkła. W roku 1905 z polecenia organizacji sjonistycznych zakupił tereny pod Jaffą, tuż nad morzem, na których zakłada „wzgórze wiosny“. Tell-Awiw. Disengoff, założyciel miasta, zostaje jego burmistrzem i na tem stanowisku spotkała go śmierć w 75 roku własnego życia, a w 30 jego miasta.

Tell-Awiw, który powstał na wydmach nadmorskich, z niczego, jak polska Gdynia, lub włoska Pontynja czy Aprilia, rozwija się prędko, a duszą jego rozwoju jest Disengoff.

Dziś Tell-Awiw liczy 135 tysięcy mieszkańców, wyłącznie Żydów i jest ich ośrodkiem kulturalnym z hebrajskim teatrem, uniwersytetem, instytutem rolniczym i t. d. Tell-Awiw jest również miejscowością kąpielową, posiada przemysł jedwabniczy, bawelniany, garbarski i budowlany i od ub. roku budujący się port.

Disengoff sądził, że władza w Palestynie winna należeć wyłącznie do Żydów. Był on fanatykiem żydowskiego „domu narodowego“ w Palestynie i tej wierze zawdzięczał Żydzii kolosalny wzrost Tell-Awiwu. Wzrósł on pracą i wiarą Disengoffa i dlatego swojemu narodowi dobrze się przysłużył.

Pończochy

nieomal wszyscy kupują

„Kałamajskiego
a Pani?

Pg 6993-85,106

Brutalny system

Ostatnio cała opinja polska zaalarmowaną została w najwyższym stopniu wiadomościami, które donoszą o generalnym ataku, zorganizowanym przez t. zw. Związek Niemieckiego Wschodu przeciw ludności polskiej w Niemczech. „Bund Deutscher Osten“ — jak donosi prasa polska w Niemczech — rzuca się na resztki praw religijnych ludu polskiego na Śląsku Opolskim i usiłuje je zdławić wszelkimi sposobami. Jego wysłannicy stosują metody perswazji, podstępny i nawet jawnej groźby.

Cała ta akcja polega na zbieraniu podpisów od ludności polskiej na memorjałach o zniesienie języka polskiego w kościele, zaniechanie polskich nabożeństw, chrztów, pogrzebów, śpiewu oraz wszelkich praktyk religijnych. Niemiecy inicjatorzy tej brutalnej akcji wywierają presję przez wysuwanie, w formie niedwuznacznych pytań, wobec odmawiających podpisów, kwestji utrzymania, zarobkowania, renty itp. Ponieważ sugerowanie „opornym“ podjęcia podstaw bytu nie odnosi pożądanych skutków, wysłannicy B. D. O. nachodzą domy polskie w czasie nieobecności głów rodzin, śnać w przekonaniu, że kobiety łatwiej ulegną presji moralnej.

Dlatego też Związek Polaków w Niemczech poczynił kroki, aby położyć kres tej nowej antypolskiej swawoli i winnych pociągnięto do odpowiedzialności, a równocześnie wezwał ludność polską, by do czasu zlikwidowania tej perfidnej roboty odmawiała jak najbardziej zdecydowanie podpisywania memorjałów.

W chwili, gdy ta niedwuznaczna gra niemiecka uderza w religję, która zawsze była potężnym szańcem obronnym polskości w walce z zaborcą, społeczeństwo polskie winno jednogłośnie protestować.

Stronnictwo Narodowe

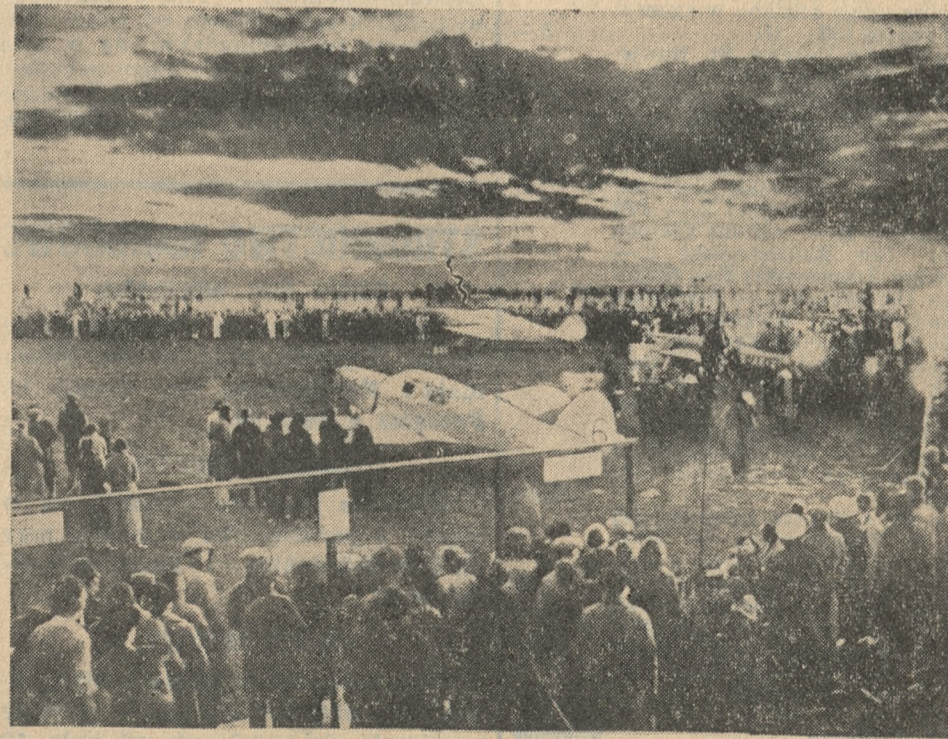
urządza w niedzielę, 4 października rb. o godz. 12 w południe

PUBLICZNE ZEBRANIE

w sali Domu Rzemieślniczego przy ul. Fr. Ratajczaka.

Uprasza się o liczny udział członków i sympatyków. Wstęp wolny.

WYŚCIG LOTNICZY

Na lotnisku Portsmouth w Anglii odbył się o świcie start 9 samolotów angielskich do wyścigu lotniczego na trasie Anglja — Afryka południowa, wynoszącej ok. 10.500 km.

W Gdyni o eskadrze „Chrobry“

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Gdynia, 30 września.
Wychodzący w Gdyni tygodnik „Torpeda“ pisze:

„Endecy poznańscy pochwalili się mogą wyczynem, którego naprawdę szczerze trzeba im powinszować. „Kurjer Poznański“ w odpowiedzi na hasło Naczelnego Wodza o konieczności dobrowolnej zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej otworzył na łamach swoich wydawnictw listę składek, która w ciągu tych kilku miesięcy wzrosła do imponującej sumy 70.000 złotych.

„Pieniądze te przeznaczone zostaną na lotnictwo i z funduszu tego zostaną zakupione pierwsze samoloty eskadry „Chrobry“.

„To jest gest nie tylko ładny z punktu widzenia patriotyzmu, jest on jednocześnie wzorem doskonałej organizacji akcji składekowej i osiągnięcia tak dużego rezultatu bez oficjalnego entuzjazmu i nacisku czynników urzędowych.

„Byłoby nieuczciwem wobec idei obrony państwa, starać się zmniejszać zasługi „Kurjera Poznańskiego“, tylko dla tego, że reprezentuje on inny kierunek ideologii politycznej. Byłoby również nieuczciwem przemilczeć ten fakt, gdyż powinien on być cytowany jako wzór dobrze zrozumiałej akcji, mającej na celu dźwignięcie naszej sily zbrojnej siłami całego społeczeństwa bez różnicy przekonania partyjnych.

„Ze wyczynem tym endecy poznańscy stworzyli sobie pierwszorzędny argument również do politycznej dyskusji na przyszłość i wzbogacili swoją propagandę mocnym ładunkiem, to jest zupełnie jasnym i zrozumiałym, ale zasługi to mimo wszystko, nie zmniejsza, gdyż każdy miał przecież możliwość zrobienia tego samego.“

Zbiórka na samolot „Chrobry“ zaczęła się jeszcze przed wezwaniem naczelnego wodza. To dla ścisłości musimy sprostować. W obozie narodowym dawno wiedzano, że wojska nasze trzeba dobrościć. Inni spostrzegli to dopiero po wezwaniu...

Powodzenie akcji zbiórkowej na „Chrobrego“ przypominaj „Torpedzie“ przykrą sprawę składek na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranusowi“:

„Nie będziemy — pisze „Torpeda“ — znowu powracać do szczegółów zapre-

paszczenia 11 tysięcy złotych przez komitet zbiórkowy na łódź podwodną „Odpowiedź Treviranusowi“, zastawionych w banku na rzecz nieistniejącego dziś Domu Ludowego w Gdyni.

„Nie będziemy doszukiwali się, kto jest winny, a kto zasłużony w tej sprawie. Zestawimy tylko te dwa fakty. Endecy poznańscy zebrali na obronę państwa 70 tysięcy złotych, a nasi wielcy działacze „prządawcy“, zasłużeni na wszystkich możliwych niwach, lekkomyślnie zaprzepaścili 11 tysięcy złotych.“

E. P.

NIE BĘDZIE WYCZEKIWANIA W POCZEKALNIACH URZĘDOWYCH

Jak donoszą, poszczególne ministerstwa zwróciły uwagę podległym urządów na ścisłe wykonywanie zarządzenia o godzinach przyjęć interesentów w urzędach państwowych. W tych godzinach nie wolno urzędnikom wydać się z urzędu pod pozorem załatwiania innych spraw. Muszą oni w godzinach przeznaczonych na przyjęcie znajdować się na swych stanowiskach i załatwiać swych interesentów.

MIEJSCÓWKI W POCIĄGACH MOTOROWO- EKSPRESOWYCH

Wagony motorowe używane na P. K. P. posiadają rozmiar i konstrukcję odmienną od taboru parowego. W związku z tem liczba osób zajmujących miejsca w wagonach motorowych nie może przekraczać ilości miejsc do siedzenia.

Z tego względu konieczne stało się wprowadzenie miejscówek, za które pobierana jest dopłata w wysokości 50 gr. za każde rozpoczęte 50 km. Dopłata ta jest uzasadniona, albowiem pociągi motorowe są najszybszym i najlepszym środkiem komunikacji P. K. P., a opłata pobierana za przejazd równa się cenie biletu III kl. w pociągu pośpiesznym.

Sprzedż miejscówek odbywa się tak na stacji wyjścia pociągu jak i po drodze na stacjach zatrzymania, w miarę wolnych miejsc, których kontrolę przeprowadza się zapomocą dygramów, komunikując stacjom pośrednim ilość wolnych miejsc.

Osoby podróżujące za biletami bezpłatnymi nie mogą korzystać z pociągów motorowo- ekspresowych.

BANDYTYZM TUŻ POD STOLICĄ

Jednej z minionych nocy bandyci napadli na mieszkanie Franciszka Pelki w Michałowie pod Warszawą i pod groźbą użycia broni starali się wymusić od niego pieniądze. W końcu zaś skrupułowali wszystkich domowników i po zrabowaniu kilkudziesięciu złotych gotówki oraz książeczki P. K. O. na 100 złotych uszli niepoznani. Władze zarządziły za nimi pościg.

ŚLEDZTWO W SPRAWIE O ZABÓJSTWO SIERŻANTA ŚP. BUJAKA

Z Mińska Mazowieckiego donoszą, że dochodzenia w sprawie o zabójstwo sierżanta śp. Bujaka są na ukończeniu. O zabójstwo jest obwiniony Żyd Chaskielewicz, oraz drugi współwyznanca o dostarczeniu mu broni. Akta sprawy mają być przesłane w najbliższych dniach na ręce prokuratora. Z ramienia wdowy po śp. Bujaku w procesie będzie występował adwokat Kwiatkowski.

KAPŁAN ZAMORDOWANY PRZEZ KOMUNISTÓW

Niedawno donosiliśmy o zamordowaniu przez nieznanych sprawców ks. Poczubuta - Odlanickiego, proboszcza w Czarnobrodzie pod Białymstokiem. Obecnie już sprawcy tej zbrodni zostali ujęci i stan rzeczy został już przez władze śledcze ustalony. Morderstwa dokonali trzech członkowie organizacji komunistycznej Pantelejmon Chramieńko, Mikołaj Chlabicz i Józef Opacki. Są oni również sprawcami napadu rabunkowego na nadleśnictwo w Złotejwi, gdzie zastrzelono leśniczego, oraz raniono dwie osoby. Szajka ta miała niewątpliwie jeszcze innych współwinników. Zbrodniarzom grozi kara śmierci.

AUTOMATYCZNA SIĘĆ TELEFONICZNA NA ŚLĄSKU

Z Katowic donoszą o czynionych tam przygotowaniach do uruchomienia okrojowej sieci telefonicznej, która obejmowała wszystkie centrale automatyczne Górniego Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego. Będzie to największa sieć automatyczna w Polsce, umożliwiająca rozmowy na całym terenie zagłębia węglowego bez pośrednictwa centrali międzymiastowej.

KARA ZA OKRYK REWOLUCYJNY

Sąd okręgowy w Samborze skazał niejakiego Ludwika Uhlmera za Stebnika na półtora roku więzienia, za to, że w czasie pochodów na 1 maja, w którym brał udział około 500 osób, wniósł okrzyk: Niech żyje rewolucja w Polsce. Zbyt głośno zwolennik rewolucji z jej następstwami będzie miał tu niewątpliwie dosyć czasu do zastanowienia się nad przyczynami skutkami swego zbyt bujnego temperamentu.

Ś. p. Bolesław Markowski

W dn. 30 września 1936 r. zmarł w Kielcach długoletni wiceminister skarbu ś. p. Bolesław Markowski w wieku 76 lat. Zmarły po ustąpieniu ze stanowiska wiceministra był profesorem na Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie oraz rektorem tej uczelni. Cześć Jego pamięci!

Zmiany w Ubezpieczalniach Społecznych

Jak się dowiadujemy, na stanowisko p. o. dyrektora Ubezpieczalni Społecznej w Gnieźnie powołano p. Antoniego Kubika, dotychczasowego wicedyrektora Ubezpieczalni w Grodzisku Wlkp. który w dniu dzisiejszym — jak donosi nasz korespondent gnieźnieński (br) objął urządowanie. Dotychczasowy dyrektor Ubezpieczalni gnieźnieńskiej, inż. Łukasz Głuszcak, przeszedł na równorzędne stanowisko do Częstochowy. Zamiana stanowisk nastąpiła niezwykle szybko, bowiem przed dwoma dniami wezwano p. Głuszczaka telefonicznie do Częstochowy, skąd dziś rano dopiero powrócił do Gniezna. Przy tej sposobności przypomnieć należ. iż sprawami Ubezpieczalni

Społecznej w Gnieźnie w ostatnich tygodniach zajmowała się prasa.

Poza tem w dniu 1 bm. przeprowadzone zostały na terenie ubezpieczalni następujące zmiany interesujące naszych Czytelników:

Stanowisko lekarza naczelnego Ubezpieczalni Społecznej w Szamotułach objął dr. Kazimierz Ulatowski.

Dyrektor Ubezpieczalni w Grudziądzu p. Stanisław Kucharski przeszedł do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie na stanowisko dyrektora działu nadzoru.

Były dyrektor U. S. w Poznaniu dr. Erazm Samborski (kierował U. S. w Poznaniu od 1933—35) objął z dniem 1 bm. stanowisko p. o. dyrektora U. S. w Żyrardowie.

Profesor z nieprawdziwego zdarzenia

Katowice. (AJS). W ub. roku szkolnym został przyjęty do śląskich technicznych zakładów naukowych w charakterze profesora - wykładowcy wydziału elektrycznego podający się za inżyniera i majora Józef Służewski z Warszawy, który legitymował się sfalszowanymi dyplomami i dowodami osobistymi. Przy złożeniu podania papiery nie wzbudziły jakoś wątpliwości.

Niebawem odbyła się we wspomnianych zakładach t. zw. ministerjalna hospitacja z udziałem wizytatora, który po wysłuchaniu wykładów Służewskiego, choć sam jest elektrykiem, nie dostrzegł żadnych uchybień i wystawił mu bardzo dodatnią opinię. Wówczas został jeszcze wykładowcą w śląskim instytucie rzemieślniczoprzemysłowym.

Tymczasem uczniowie poczęli zwracać innym wykładowcom uwagę na jaskrawe nieścisłości i nonsensy Służewskiego. Po dłuższym czasie wdrożono badania i stwierdzono, że wszystkie dokumenty są sfalszowane, a Służewski jest kilkakrotnie karany przestępstw, poszukiwanym przez sąd okręgowy w Warszawie dla odcierpienia ostatniej 4-miesięcznej kary. Aresztowano go i osadzono w więzieniu śledczym.

Wyrok w procesie tczewskim

Tczew (at). Przed izbą karną sądu okręgowego w Tczewie zakończył się onegdaj proces o nadużycia w instytucji zastępczej biura Funduszu Pracy przy wydziale powiatowym w Tczewie.

Oskarżał prokurator Dietrich, który w przemówieniu swoim omówił skandaliczne porządki, jakie panowały w Funduszu Pracy i wniósł o przykładne ukaranie wszystkich trzech oskarżonych.

Przemawiali następnie obrońcy adw. Nejmark z Warszawy, adw. Stankiewicz ze Starogardu i adw. Lepski z Tczewa.

Sąd po dwugodzinnej naradzie wydał około północy wyrok, uwalniający wszystkich oskarżonych od winy i kary, stojąc na stanowisku, że w tym wypadku oskarżenia nie mogą uchodzić za urzędników, albowiem Fundusz Pracy nie jest instytucją publiczno-prawną.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO ŚW. MICHAŁA

Zebrań plenarne odbędzie się w piątek, 2 października w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65. Początek o godz. 20.

KOŁO OSIEDLE

Zebrań plenarne odbędzie się w piątek, 2 października w lokalu, przy ul. Czerniejewskiej 27. Początek o godzinie 20.

KOŁO JEŻYCE

Kurs kandydatów odbędzie się z początkiem października br. — Zapisy przyjmuje się codziennie od godz. 17 do 20 w lokalu Stron. Narodowego św. Marcin 65 I ptr. prawo.

Brutalny Niemiec

Katowice. (AJS). Mieszkaniec Radzionkowa Wojciech Wyspoł miał do załatwienia pewną sprawę po stronie niemieckiej.

W trakcie przeprowadzanej rewizji jeden ze strażników niemieckich zabrał mu kartę cyrkulacyjną i okulary oraz uderzył pięścią w twarz, wyzywając od polskich świń. Świadek tego zajścia Ignacy Miś z obawy, by nie spotkał go podobny los, uciekł na polską stronę. Wybiegł za nim pies służbowy jednego ze strażników i Miś z trudem tylko zdołał uciec.

Zbity Wyspoł powrócił na polską stronę i złożył doniesienie władzom. Stwierdzono, że zajście to istotnie wydarzyło się przy zupełnie legalnym przekraczaniu granicy na właściwym przejściu. Z wypadku tego miejmy nadzieję zostaną wyciągnięte odpowiednie konsekwencje.

Nowa placówka na Kresach

Kuratorjum łuckiego okręgu szkolnego zezwoliło Polskiej Macierzy Szkolnej na otwarcie w Równem gimnazjum kupieckiego. W ten sposób powstanie na kresach nowa placówka przygotowująca młodzież do pracy zawodowej. Jest to szczególnie ważne, gdyż miasta kresowe przepelnione są elementem niepolskim. Każdy nowy warsztat pracy, każda placówka handlowa w ręku Polaka — to wielki krok w kierunku wzmocnienia więzów łączących kresy z państwem. (KAP).

DO DZISIAJ ZEBRALIŚMY 76 506,12 ZŁOTYCH

Składki na eskadrę „Chrobry“

W dalszym ciągu wpłynęły do administracji naszej następujące składki na eskadrę „Chrobry“:

- Stefanostwo Malińscy zamiast podziękowań za liczne dowody pamięci w dniu srebrnych godów 5,—
- Personel firmy M. Gmurowski: Siuchniński 5,—, Wojciechowski 3,—, Gmurowski 3,—, Majer 2,50, Czekala 2,50, Stasiński 1,50, Kiciński 1,50, Nowak 1,—, Kościelska 2,—, Theimertówna 1,50, Mulczyńska 1,—, Tomaszewski 1,—, Grzesiak 0,50, Kapala 0,50, Gierka 0,50 razem 27,—
- Piotr Gizelski, ul. Półwiejska 19, z okazji 30-lecia istnienia swego przedsiębiorstwa 10,—
- Maksymiljan Szpryngacz 10,—
- Pomian z Odmiana 2,—
- Irena i Stanisław Solańscy 10,—
- Józef Burek, mistrz ślusarski, Poznań, Dąbrowskiego 88 10,—
- Zygmunt Buszewicz 20,—
- Marta Kędziorzanka 1,—
- inż. Aleksander i Marja Kurnatowscy ze Swarzędza 5,—
- Klemens Stryczyński, Krzywlin, pow. Kościański 2,—
- Antoni Sobecki, Poznań, Wielka 8 15,—
- Marjan Tadeusz Siudziński, Września 1,—
- N. N. z Gdyni 100,—
- Marjan Nowicki, Września, zebrań od przedstawicieli odwiedzających jego firmę 31,50
- Ignacy Chabowski, skład węgla drzewnego, Gdynia-Chylonja 10,—
- Roman Nowak, agentura na-

5,—

Zebrań z inicjatywy St. Nowickiego, dyr. mleczarni Skalmierzyce, na posiedzeniu Zawodowego Zjednoczenia Mleczarskiego, obwód Ostrow - Krotoszyn: Zb. Gasiorowski 1,—, Stefan Nowicki 2,—, Walerjan Czerniak 2,—, Witold Jagielski 2,—, Jan Zieliński 2,—, Antoni Cieluch 2,—, Jan Radziszewski 2,—, Edward Trepczyński 2,—, Stanisław Borowczyk 1,—, Stanisław Gwardzik 1,—, Aleksander Felicki 2,—, Florjan Kruczek 2,—, Ignacy Grzeszek 2,—, Piotr Barczak 2,—, Lech Roźnowski 2,—, Otton Grzczmiel 2,—, Jan Cyberski 2,—, Czesław Szkudłabski 2,—, Teofil Adamczewski 2,—, Stanisław Krystkowiak 2,—, razem 37,—

Klasa VI a Szkoły Powszechnej im. H. Sienkiewicza w Bydgoszczy zamiast kwiatów z okazji imienin rektora Ewalda 5,10

Zebrań na zebraniu mleczarzy w Bydgoszczy przez Kazimierza Ziętowskiego, Inowrocław 10,—

Żeńskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół“, Miłosław 5,—

Razem wpłacono 69.894,06

Zadeklarowano i uchwalono wypłacić 6.621,46

Razem wpłacono, zadeklarowano i uchwalono wypłacić 76.506,12

Gdy Moskwa pracuje na rzecz Berlina

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Paryż, we wrześniu. Francuska opinia polityczna bardzo ostro krytykuje poczynania genewskie. Oświadcza nawet bez ogródek, że Liga Narodów jest nietylko kuźnią intryg, ale staje się w dodatku coraz niebezpieczniejszym instrumentem w rękach mściweli pokoju. Nie ulega wątpliwości, że upoważnienie delegacji abisyńskiej do zasiadania w Lidze Narodów jest wynikiem zręcznej gry zakulisowej, mającej na widoku wprowadzenie zamieszania do spraw europejskich, i tak już dostatecznie powikłanych. Ogólnie dopatrzuje się w tych posunięciach genewskich ręki Sowietów. Jest rzeczą pewną, że „towarzysz“ Litwinów wyzyskał dla swych celów kwestję abisyńską. Nikt chyba nie posądza delegacji bolszewickiej, aby chciała kruszyć kopje dla sprawy Negusa. Sowiety wyzyskały jednak zręcznie ten pretekst dla swoich planów.

Moskwa bowiem żywi obecnie poważne obawy wobec akcji, prowadzonej przez Londyn, a zmierzającej do zgrupowania państw zachodnich. Wrazem tej akcji miała się stać konferencja lokarnańska. Nie idzie ona jednak zupełnie po linii interesów bolszewickich. Wówczas bowiem, nolsens volens, zacieśniłaby się współpraca nietylko pomiędzy Anglią, Francją i Włochami, ale także i Niemcami. Sowiety nie chcą do tego dopuścić, gdyż temsamem rozluźniłyby się jeszcze ich stosunki z Francją, a skonsolidował pokój.

Wiemy jednak, że i Berlin nie pali się do zjazdu pięciu; że każde osłabienie pozycji francusko - angielskich na terenie międzynarodowym jest wodą na młyn Berlina. Inaczej mówiąc, reprezentant Moskwy pracował w Genewie na rzecz Stalina, ale i na rzecz Hitlera.

Interesy ich bowiem schodzą się bardziej, niżby się mogło pozornie wydawać. Bo oto po piorunach, rzucanych przez Hitlera na bolszewizm, dowiadujemy się, że ministerstwo gospodarstwa Rzeszy prowadzi pod kierownictwem dr. Schachta pertraktacje z Sowietami, celem przyznania im nowego kredytu w kwocie 300 milionów RM. Sowiety zamierzają za to zakupić w Niemczech materiał wojenny, przedewszystkiem silniki lotnicze. Narodowy dziennik „Liberté“ podając tę wiadomość, słusznie zapytuje: jakąż komedię grają Berlin i Moskwa, by Francję wyprowadzić w pole?

Ale Litwinów miał na widoku inny jeszcze cel, gdy bronił praw Negusa. Pakt z Sowietami został ratyfikowany, ale na tem koniec. Moskwa zaś pragnie, by ustalono stałe kontakty pomiędzy sztabami generalnymi. Francja z tem się nie spieszy. Zresztą niepopularność paktu z Moskwą rośnie z każdym tygodniem. Delegacji sowieckiej chodziło więc w Genewie o wywarcie presji na rząd francuski i wykazanie mu, że powinien na przyszłość bardziej się liczyć ze swym wschodnim sprzymierzeńcem.

Taktyka moskiewska zmierza też wyraźnie do poróżnienia Paryża i Londynu z Rzymem i Berlinem. Każda bowiem komplikacja międzynarodowa ułatwia działalność bolszewizmu. Pozostaje pytanie, jakie stanowisko zajmie teraz Duce? — W tutejszych kołach politycznych przeważa opinia, że Włochy nie zerwą ostatecznie z Ligą Narodów.

Niektórzy mniemali początkowo, że nastąpi także decydujący zwrot w polityce włoskiej, inaczej mówiąc, definitywne zbliżenie się faszyzmu z hitleryzmem. W świetle jednak ostatnich informacji wydaje się, że Rzym nie zatrząśnie za sobą z hałasem drzwi w Lidze Narodów i że nie rzuci się ślepo w ramiona Berlina. Najpierw dlatego, że kwestja Austrii pozostaje dla Włoch zawsze żywotnym zagadnieniem.

Drugim zaś powodem, dla którego Duce nie zechce przejść do żadnej ofensywy politycznej, to kwestja śródziemnomorska. Wielka Brytania dąży bowiem wyraźnie do zachowania supremacji na wodach południowych. Czyż bowiem minister marynarki, lord Hoare, nie oświadczył, iż Anglia nietylko nie zamierza abdykować z zajętych przez siebie pozycji na morzu Śródziemnym, ale przeciwnie zamie-

rza je utrwalić i pracować nad tem, by pozycje te stały się nie do naruszenia!

W tym to celu Londyn pozyskał dla swej akcji Egipt; bazy angielskie na Malcie i na Gibraltarze mają być wzmocnione i projektuje się stworzenie nowych.

Zupełnie niepostrzeżenie przeszła

też wakacyjna podróż króla Edwarda VIII, która właściwie miała na celu umocnienie wpływów angielskich we wschodniej części morza Śródziemnego. Król bowiem nawiązał osobiste kontakty w Jugosławji, Grecji, Turcji i t. d.

W tej rywalizacji zatem o supremację na morzu Śródziemnym Wło-

Gdy wybierasz się w podróż, czy to służbowo, czy dla przyjemności powinieneś mieć czystą odzież, gdyż „jak Cię widzą — tak Cię piszą“. Oddaj przeto rzecz do Barwy-Kalamajskiego. Pg 7309/10-37,90/91

chy nie pragną być izolowane. Pamiętać należy także o tem, że pomiędzy Anglią a Italią mają być niebawem wszczęte pertraktacje o naprawę stosunków handlowych, zerwanych wskutek sankcji, a na których Rzymowi bardzo zależy.

Wszystko to razem sprawia, że w politycznych kołach francuskich panuje przekonanie, że, jeżeli rząd paryski i londyński zechcą, skutki intrygi bolszewickiej w Genewie, zmierzające do wygrywania antagonizmu państw zachodnich, mogą jeszcze być unicestwione. W przeciwnym bowiem razie zaostrzenie tych antagonizmów zostałoby wykorzystane nietylko przez Moskwę, ale i przez Berlin.

Pozostaje niemiłej faktem, że, jak dotąd, delegacja bolszewicka w Genewie pracowała nietylko dla Stalina, ale także i dla Hitlera. Stare francuskie przysłowie powiada: les extrêmes se touchent.

I. B.

ul. 27 Grudnia 3

Przyjmujemy asygnaty spółdzielni „Kredyt“.

Walki o Madryt

Gen. Franco

Burgos. (PAT). Korespondent Havasa podaje, że gen. Franco, poza nominacją na wodza naczelnego wszystkich wojsk hiszpańskich, otrzymał oficjalnie wszelkie uprawnienia głowy państwa.

Na odbudowę Alkazaru

Paryż. (ATE). Z Sewilli donoszą: Gen. Queipo de Llano oświadczył we wczorajszym komunikacie radiowym, że patrijotyczna ludność Hiszpanji złożyła dotychczas 250.000 pesetów na odbudowę Alkazaru, zniszczonego przez wojska czerwone.

Walki o Malagę

Gibraltar. (PAT). Od wczesnego rana słychać silną kanonadę armatnią z kierunku Malagi. Odgłosy tej kanonady dochodzą aż do Tangeru.

Działalność wojsk czerwonych

Madryt. (PAT). Według komunikatu oficjalnego w prowincji Asturji wojska czerwone posuwają się powoli w kierunku prow. Galicji, natrafiając na opór ze strony powstańców.

Lotnictwo czerwone od świtu bombarduje m. Belchite w prow. Saragossa.

Oddziały czerwone, wspomagane przez lotnictwo posunęły się o 2 km na odcinku m. Alcaniz w prow. Teruel, rozpraszając kolumnę powstańczą, złożoną z 300 ludzi.

Patrolowanie Gibraltaru

Londyn. (ATE). Z Gibraltaru donoszą: W wyniku pomyslniej bitwy morskiej flota narodowa panuje nad cieśniną Gibraltaru. Krążownik „Balears“ patroluje odcinek pomiędzy Tangierem a Tarifa, a krążownik „Almirante Cervera“ kursuje pomiędzy Ceutą a Gibraltarem.

Bomba w lewicowej drukarni

Londyn. (Tel. wł.) Z leżącego nad cieśniną gibraltarską, w północno-zachodnim Marokku, Tangeru donoszą, że rzucono bombę o wielkiej sile wybuchowej do lokalu drukarni „El Porvenir“. Wnętrze drukarni łącznie z maszyną rotacyjną zostało zniszczone. W czasie wybuchu nikogo z pracowników drukarni poza dozorcą nie było. Ofiar w ludziach niema.

Drukarnia wydawała hiszpański dziennik „El Porvenir“ o tendencji lewicowej sprzyjającej rządowi w Madrycie.

W mieście, które stanowi umiędzynarodowiony obszar autonomiczny, krążą patrole marynarki międzynarodowej.

W Madrycie

Paryż. (Tel. wł.) W Madrycie władze zarządziły ewakuację miasta z kobiet i dzieci, które udają się do Walencji lub innych portów na morzu Śródziemnym.

Kartagena republiką sowiecką

Lizbona. (Tel. wł.) Gen. Llano zakomunikował przez radiostację w Sewilli o obwołaniu w Kartagenie niepodległej republiki sowieckiej.

Przy braku apetytu, kwaśnem odbijaniu się, zepsutym żołądku, wadliwym trawieniu, obstrukcji, wzdęciu kiszek, zaburzeniach przemiany materji, pokrzywce i swędzeniu skóry naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa usuwa z organizmu substancje gnilne zatrzymujące organizm. Zal. przez lek. Tg 1683

TEREN WALKI O MADRYT

Wojska narodowe grupują się na południu w odległości 20 km od Toledo na drodze do Madrytu. Jedna z kolumn posuwa się na Santa Cruz, druga do Villaluenga. Według niesprawdzonych wiadomości strażę przednią miały już dojść do miejscowości Illescas o 35 km na południe od Madrytu. — Od zachodu nacierające wojska narodowe, które znajdują się w okolicach miejscowości Cebros. — Na północy wojska narodowe zajmują pozycje w Sierra de Guadarrama

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Piątek KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI śś. Aniółowie Stróż. Teresy od Dz. J.	Sobota KALENDARZ SŁOWIAŃSKI Siemiana
--	--

Słońca: wschód 5.55, zachód 17.23
Długość dnia 11 godzin 33 minut
Księżycy: wschód 17.42, zachód 8.13
Faza: 2 dzień po pełni.

Październik

2

Piątek

Ważne numery telefonów:
Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
Straż ogniowa: 19-57, 30-50
Policja: 42-21
Pocztowcy: 15-60 i 28-36
Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jez. 77-08, przy ul. Marsz. Focha (naroż. Niegolewskich) 77-82, Pl. Świętokrzyski 49-80, przy ul. Zielonej (naroż. Strzeleckiej) 50-35, Rynek Wilecki 66-35, W. Garbary (naroż. Wielkiej) 57-87.

Poczt. biuro zleczeń: 49-27. Dokładny czas: 53-66.

Stan wody: + 0.02 mtr.
Temp. wody: + 9.9 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK

Śródmieście: Apt. pod Eskulapem, pl. Wolność 13 Apt. pod Złotym Lwem, St. Rynek 75; Apt. przy ul. Sapieżyńskim 1; Apt. na Chwałczewie 76. Jeżyce: Apt. pod Gwiazdą, ul. Kraszewskiego 12. Łazarz: Apt. przy Parku Wilsona, ul. Marsz. Focha 47. Wilda: Apt. pod Koroną, Górna Wilda 61. Debiec: Apt. przy ul. Debieckiej 8. Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 1 października 1926 r.
Premier Władysław Grabski i poseł holenderski w Warszawie, Henryk van Soon, zwiedzili wystawę ogrodniczą. — Gen. Sosnkowski opuścił szpital. — Na pierwszy rok szkolny W. S. H. zgłosiło się 250 studentów

KRONIKA KOŚCIELNA

— **10-lecie rządów Prymasa.** Jak już donosiliśmy, w dniu jutrzejszym przypada 10-lecie rządów prymasowskich J. Em. ks. kardynała Hlonda w naszej diecezji. Na intencję dostojnego Jubilata odbędzie się jutro, 2 bm., we wszystkich kościołach archidiecezji gnieźnieńsko-poznańskiej uroczyste nabożeństwo.

W samym Poznaniu wielką uroczystość zorganizuje Akcja Katolicka w dniu 25 b. m. W katedrze w dniu tym odbędzie się nabożeństwo, celebrowane przez J. Em. ks. Prymasa, a o godz. 12.15 w auli uniwersyteckiej zapowiadają się akademie, na

15 p. ułanów poraz drugi zdobył buńczuk

Jak już donosiliśmy, 15 pułk ułanów w Poznaniu otrzymał w tym roku ponownie „buńczuk” Brygady Kawalerji Poznań, jako widomy znak najlepiej wyszkolonego pułku w brygadzie.

W ramach zawodów kwalifikacyjnych 15 pułk ułanów w Poznaniu zdobył następujące nagrody: ułani plutonu łączności, pod dowództwem por. Gordulskiego, zajęli pierwsze miejsce, szwadron drugi zdobył po raz trzeci przechodnią nagrodę insp. armji gen. Norwid-Neugebauera, która przeszła na własność pułku, szwadron czwarty rtm. Bobińskiego zdobył pierwsze miejsce we władaniu białą bronią, jeździe konnej, mustrze, woltyżu polowym i w skokach przez przeszkody, a szwadron c. k. m. rtm. Braunka zdobył pierwsze miejsce w strzelaniu z ciężkich karabinów maszynowych. (Fot. L. Margraf)

O los kamienic po Stillera

W dniu 22 ub. m. zamieściliśmy notatkę w sprawie zamierzonej sprzedaży Żydom bloku domów Oskara Stillera.

Byli niemiecki radca miejski Stillera pozostawił w Poznaniu sześć kamienic, które odziedziczyła jego rodzina, obecnie zamieszkała w Berlinie. Spadkobiercy postanowili sprzedać

ka. Spółka ta zakończyła się wielką aferą finansową. Wassermann zajmował się również sprawą majątku Grodzisk i niewątpliwie przyczynił się do tego, że dobra grodzkie nabyła spółka akcyjna „Select”, za którą kryje się bankier żydowski Nussbaum.

Obecnie Wassermann zabrał się do domów Stillera i istnieją obawy, że

Widok bloku z ul. Marsz. Focha w kier. ul. Maleckiego.

Widok bloku z ul. Maleckiego w kierunku ul. Marsz. Focha

domy w Poznaniu, ale najnowsze przepisy dewizowe w Polsce uczyniły dokonanie tej transakcji iluzoryczną, ponieważ nie wolno wywozić pieniędzy z Polski do Niemiec.

spowoduje przejście sześciu wielkich kamienic poznańskich w ręce żydowskie, albowiem dowiadujemy się, że Wassermann ma jeszcze na kilka dni opcję na domy po Stillera.

Wobec powyższego, spadkobiercy Stillera postanowili wymienić kamienice, posiadane w Poznaniu, na domy w Berlinie, będące własnością Żydów, obywateli polskich. Żydzi ci, są w Berlinie w sytuacji, podobnej do sytuacji spadkobierców Stillera w Poznaniu. Posiadają nieruchomości, mogą je sprzedać, ale nie mogą wywieźć pieniędzy do swojego miejsca zamieszkania.

Z innej strony informują nas, że blok domów, będący własnością spadkobierców Stillera, mają nabyć Polacy, mianowicie pewni adwokaci z Poznania i zamierzają w tym celu pertraktować ze spadkobiercami Stillera, których przyjazd oczekiwany jest z Berlina.

Jak słyszymy, sprawą wymiany domów Stillera w Poznaniu na objekty żydowskie w Berlinie zajmuje się agent Wassermann, Żyd, rodem z Wilna. Wassermann w czasach najlepszej konjunktury wyprowadził się do Berlina, gdzie mieszkał przez długie lata i skąd prowadził swoje interesy. M. i. był on wmieszany w aferę majątku Przyjaźń pod Puckiem, który nabyty został przez Wassermanna, jego współwyznawcą Melupa i niejakiego Drew-

Nie przesadzamy jeszcze tej sprawy, ale ze względu jednak na istniejące precedensy, m. in. wymiana wielkiego młyna parowego w Murowanej Goślinie, Jendego i Kędzickiego na kamienice Żydów polskich w Berlinie, wyrażamy niepionną nadzieję, iż władze nie dopuszczą do tego, by sześć wielkich kamienic w Poznaniu przeszło w ręce Żydów i nie udzieliła przewłaszczenia, a poza tem zwrócić uwagę na przygotowywaną się transakcję i na działalność przepędzonego z Niemiec agenta Wassermanna.

której wierni złożą Jubilatowi publiczny hołd. Dnia 24 bm. rozgłosznią poznańska Radja Polskiego zarezerwowała osobną godzinę ku upamiętnieniu tej rocznicy.

— **Uroczyste nabożeństwo na intencję nowego sezonu operowego** odbędzie się w niedzielę, dnia 4 października o godz. 12.15 w kościele farnym. Podczas nabożeństwa chór kościelny ks. ks. Zmarwychwstańców pod batutą dyr. dr. Latoszewskiego wykona szereg motetów.

— **Nabożeństwa w kościele św. Marcina.** Dziś, w czwartek, o godz. 19.30 „godzina święta”, oraz rozpoczęcie nabożeństwa różańcowego. Jutro, w piątek, całodziennie wystawienie Najśw. Sakramentu (początek o godz. 7). O godz. 9 wotywa do Serca Jezusowego, o godz. 19.30 różaniec, nabożeństwo do Serca Jez. i procesja.

według legendy ponoć z 11.000 dziewicami — poniosła śmierć męczeńską.

Pierwsza połowa drugiego miesiąca jesiennego jest u nas zwykle pogodna i słoneczna. Lecz słońce coraz to mniejsze na niebie zatacza krąg, „na Szymona Judy już są grudy” i zieleń drzew zamiera, rozwiana powiewem wiatru jesiennego.

— **Uroczystości w szkole ogrodnictwa.** W Państwowej Szkole Ogrodnictwa w Poznaniu odbędzie się w dniach 4, 5 i 6 bm. dwie uroczystości. Jedną z nich to

OSOBISTE

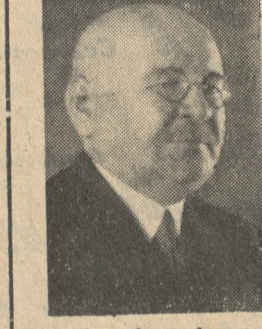
— **Powrót z urlopu.** Komisaryczny prezydent miasta p. Wieckowski objął z dniem dzisiejszym urzędowanie.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Dziś pierwszy październik.** Październik, według starożymskiego kalendarza ósmy — october — (octo = osiem), dziś dziesiąty miesiąc roku z 31 dniami, wziętą polską swą nazwę, jak miesiące poprzednie, z zakresu gospodarstwa rolnego, od staropolskiego słowa „paźdździere”, czyli odpadki od lnu i konopi, odlatujące przy ostatecznym rozkruszeniu lnu, wzgl. konopi, t. zw. „miedleniu”. „Październik, bo październik baba z lnu sierlica bierze”. Miesiąc ten, w którym słońce wstępuje w zodiaku w znak „Skorpjona”, po polsku powszechnie zwanego „Niedźwiadkiem”, odpowiada pod niejednym względem marcowi. Lud nasz mówi, że „miesiąc październik — marca obraz wierny”. Starzy Rzymianie podobnie zwali go antymarcem, ponieważ za dawnych czasów w tym miesiącu wojska, które w marcu wyruszyły na wojnę, na zimę powracały do warownych obozów.

Kościół katolicki poświęca cały miesiąc październik Najśw. Marji Pannie Różańcowej, której pamięć obchodzi 7. Poza tem poświęcone są dni: 3 — św. Teresie od Dzieciątka Jezus, 18 — św. Łukaszu wi ewangeliście, 20 — św. Janowi Kantemu, a 21 — św. Urszuli wannie, która —

Srebrny jubileusz zawodowy

Srebrny jubileusz zawodowy obchodzi w dniu 1 października br. założyciel i właściciel znanej w Poznaniu wywiadowej p. Kazimierz Piechocki. Jubilat jest rodem z patriotycznej Wrzesznej, gdzie też rozpoczął pracę jako urzędnik starostwa, którą to służbę w charakterze adjunkta i referendarza starostwa gnieźnieńskiego opuścił w 1903 roku wobec niezatwierdzenia go na stanowisko burmistrza w Mieścisku, za wybitne akcentowanie polskości. Pracuje następnie w Banku Parcelacyjnym w Poznaniu, a po kilku latach przenosi się do biura wywiadowczego W. Schimmelpfenniga w Poznaniu.

Po kilku latach opuszcza je i zakłada w Poznaniu własne przedsiębiorstwo pod firmą: „Biuro wywiadowcze Kazimierza Piechockiego”, które prowadzi z wielkim powodzeniem przy zyciulwem i szerokiemi poparciem ówczesnych polskich sfer handlowych i przemysłowych. Rozwój biura zahamował jednak wybuch wojny światowej.

Kazimierza Piechockiego spotykamy w roku 1917 na stanowisku głównego sekretarza i zastępcy naczelnika powiatu wielunińskiego w województwie kieleckim. Na stanowisku tem opiekował się Polakami i we wszelki dostępny mu sposób sta-

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowoodrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborna. Ceny niskie. Wieczorem dancing. ng 16652

Koło Śpiew. im. Moniuszki w Poznaniu urzęduje w sobotę, dnia 3 października 1936 r. zabawę taneczną w salach Ogrodu Zoologicznego, na którą wszystkich sympatyków jak najuprzejmiej zaprasza. Początek o godz. 20. Wstęp tylko za zaproszeniami, które można otrzymać w firmach na afiszach wymienionych. zg 14 385/6

Zabawa jesienna. Związek Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu urzęduje wielką zabawę w sobotę, dnia 3. 10. 36 w sali p. Hajduckiego, ul. Maształarska 8. Początek zabawy o godz. 8 na którą zaprasza się członków i sympatyków. Czyści zysk przeznacza się na pomoc dorządzoną dla bezrobotnych i inwalidów, wdów i sierot wojennych. zg 534/5

Koło Pań T. C. L. urzęduje w sobotę, dnia 3 października br. o godz. 16 min. 30 w Bazarze podwieczorek towarzyski, pierwszy w bieżącym sezonie, na który wszystkie członkinie i sympatyki uprzejmie zaprasza. Wstęp 1,— zł, młodzież 50 gr. W programie solowe śpiewy, tańce, recytacje i tańce towarzyskie. zg 538/9

Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincenogo a Paulo par. Bożego Ciała zaprasza uprzejmie swych sympatyków na podwieczorek z koncertem, który odbędzie się w niedzielę, 4. 10. od godz. 16 w salach Belwederu przy ul. Marsz. Focha. Bufet w własnym zarządzie, obfity, smaczny i tani. Wstępne 1 zł, młodzież płaci 50 gr. Ufamy, że miła i godziwa rozrywka zgromadzi tych wszystkich, którzy z okazji Tygodnia Miłosierdzia zechcą poprzeć dobrą sprawę. zg 536/7

poświęcenie własnego gmachu szkoły, wzniesionego przy zbiegu ulic Dąbrowskiego i Botanicznej. Odbędzie się ona z udziałem Prezydenta R. P. i ministra W. R. i O. P. w poniedziałek, dnia 5 bm. o godz. 17.30. Poświęcenie nowoczesnego gmachu, zbudowanego według projektu i pod kierunkiem p. inż. Pillera, dokona J. E. ks. biskup Dymek, następnie przemówi prezes Rady Opieki Szkoły, p. Otmiąnowski, poczem Prezydent R. P. wraz ze świtą i zaproszonymi gośćmi zwiedzi część pięknego gmachu. Warto zaznaczyć, że ta jedyna tego typu uczelnia w Polsce bierze udział w wystawie „Sztuka, wnętrza i kwiaty”, wystawiając materiały roślinne.

Drugą uroczystością będzie zjazd dyplomowanych ogrodników, absolwentów Państwowej Szkoły Ogrodnictwa w Poznaniu. Zjazd odbędzie się na terenie szkoły w dniach od 4—6 bm. Program prac zjazdowych obejmie sprawy zawodowe i organizacyjne.

Nie można też pominąć uroczystości, tak ściśle związanej ze szkołą, jak otwarcie nowej części ogrodu botanicznego, jak wiadomo, przeznaczonego dla młodzieży

rał się ulżyć niedoli mieszkańców okupowanej ziemi. Dał dowód niezwykłej odwagi, gdy na zebraniu Ligi Kobiet w Wieluniu, (a występował jako przedstawiciel władzy okupacyjnej) w ostrem przemówieniu, skierowanym przeciw zaborcy, domagał się zniewolenia granic pomiędzy b. Kongresówką a zaborzem pruskim i zakończył swe przemówienie okrzykiem: „Precz z armją pruską!” Zadenuncjowany za nielegalny udział w zebraniu i wygłoszone przemówienie zostaje oskarżony o zdradę stanu i oddany pod sąd wojskowy w Częstochowie, gdzie grozi mu kara śmierci. Z opisj przybywa go oficer legjonowy por. Butkiewicz, będący wówczas w Wieluniu. Po złożeniu z urzędu, otrzymuje Kazimierz Piechocki karne przeniesienie do 6 grenadierów.

Po wojnie wrócił do swej placówki, rozszerza jej działalność na całą Rzeczpospolitą i spotyka się z uznaniem dla uczciwej i niezmordowanej pracy. Zajęcia zawodowe nie przeszkadzają Kazimierzowi Piechockiemu w pracy społecznej, której oddaje się całą duszą, jako członek Konfraterni Kupców Chrześcijań, Stowarzyszenia Chrześc. Przedstawicieli Handl. i Kupców Podróżujących. Od roku jest prezesem Rady Zrzeszeń Chrześcijańskich Przedstawicieli Handlowych i Kupców Podróżujących, organizacji obejmującej 10 zrzeszeń we wszystkich większych miastach Polski.

Na intencję jubilata odprowadzona została dziś rano w kościele św. Marcina msza św.

W dniu srebrnego jubileuszu, towarzyszą Kazimierzowi Piechockiemu życzenia wszelkiej pomyślności w jak najdłuższe lata. (k)

szkół średnich i powszechnych w Poznaniu. Otwarcia nowej części ogrodu botanicznego dokona w poniedziałek, dnia 5 bm. o godz. 17 Prezydent R. P. (sk.)

— * „Stella“, Tow. kolonii wakacyjnych i stacji sanitarnych z dniem 1 bm. przenosi swoje biura z ul. Fr. Ratajczaka 26-27 na ul. św. Marcina 8 — wejście od strony kościoła — tel. 36-34. (x).

— * „Jazda za lisem“. Polski Touring Klub zawiadamia, iż z początkiem sezonu myśliwskiego urzędują „Jazda za lisem“ impreza ta będzie zakończeniem sezonu i odbędzie się w dniu 18 października, a start nastąpi z parkingu Klubu przy Wałach Jana III o godz. 10. Zapisy zawodników przy jednoczesnej wpłacie 6 zł od samochodu na koszt plakietki przyjmuje sekretariat Klubu do dnia 15 bm.

W „lisiej norze“ przygotowany będzie dla zawodników i gości bigos myśliwski. Dla biorących udział w imprezie w charakterze zawodników wyznacza się zbiórki na godz. 11.30 przed lokalem Klubu, skąd nastąpi odjazd korowodem wprost do „Lisiej nory“ na śniadanie i zabawę towarzyską.

Zgłoszenia z podaniem ilości osób również do 15 bm., przyjmuje sekretariat Klubu, ul. Fredry 12, tel. 24-10. (x).

RÓŻNE

— * **Stawka egzaminacyjna dla motocyklistów obniżona.** Jak się dowiadujemy, z dniem 1 bm. Automobilklub Polski w Warszawie obniżył stawkę egzaminacyjną dla motocyklistów. Oplata ta wynosiła dotąd 20 zł, a obniżono ją do kwoty 15 zł.

Na terenie Poznania egzaminy szoferkie przeprowadza, jak wiadomo, biuro techniczne przy Automobilklubie Wielkopolski. Obniżkę stawki przyjmą szerokie sfery zwolenników motocyklizmu niewątpliwie z uznaniem.

— * **Obniżenie taryfy kominiarskiej.** — Z dniem 1 października taryfa kominiarska ulegnie obniżce o 30 do 40 proc. Będzie również zwiększona ilość okręgów.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Ciężki wypadek cyklisty.** W związku z notatką, zamieszczoną pod wymienionym tytułem, dowiadujemy się, że cyklista, który na ul. Zwierzynieckiej uległ wypadkowi z powodu wjechania w szyny tramwaju, jest Józef Krajewski, mieszkający na Zagórz 2. Stan jego poprawił się tak znacznie, że mógł już opuścić szpital. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Łup złodziejski, odkopany przez dzieci.** W dole na placach przy ul. Wenecjańskiej bawiące się tam w piasku dzieci znalazły różne ukryte przedmioty. Odkopano tam maszynę do pisania, trzy ręczniki, czerwony sweter i dwie wagi do ważenia monet. Przedmioty te pochodzą z kradzieży, a włamywacze zakopali je, urządzając sobie w dole piaskowym kryjówkę złodziejską. Dochodzenia w tej sprawie przeprowadza komisariat V na Czartorji. (kl.)

— * **Usiłowana kradzież roweru.** Podczas uwiłowanej kradzieży roweru męskiego z piwnicy na św. Marcynie 54, ze szkoda pomocnika gastronomicznego Adama Zaka, ujęto 36-letniego Józefa Adamusa, bez stałego mieszkania, rodem z Częstochowy, który jest kucharzem z zawodu. Zatrzymano go w areście policyjnym.

— * **Włamywacze w kantorze.** Z kancetoru składnicy drzewnej p. Ignacego Koniecznego na Tamie Garbarskiej 5, skradli nieznaną osobnicę maszynę do pisania marki „Adler“. Kradzieży dokonano za pomocą włamania. (kl.)

Ujęcie zabójców

Szamotuły. (sc.) W sprawie głośnego zabójstwa, dokonanego na osobie Stanisława Frackowiaka, robotnika z Konina pow. szamotulskiego, którego napadnięto w czasie uczt weselnej Słupińskich, odbywającej się w restauracji p. Matuszaka w Chełmie, ujęła policja sprawców napadu, którymi okazali się Stanisław Wrzeszcz, Franciszek Apelt, Władysław May, Franciszek Wleklak z Chełma i Hieronim Blaszyk z Konina. Wszystkich oddawiono do sądu grodzkiego w Pniewach.

Zwłoki śp. Frackowiaka, który otrzymał kilka pchnięć nożem, wydano po przeprowadzonej sekcji zwłok rodzinie.

Tajne akta z Urzędu Morskiego

Dziś, w czwartek przed sądem apelacyjnym w Poznaniu toczyła się rozprawa przeciwko dwóm b. urzędnikom urzędu morskiego w Gdyni, Aleksandrowi Moleńowi (Gdynia, dom urzędu morskiego 4) i Teodorowi Lubowickiemu (zamieszkałemu w Wejherowie), oskarżonym o przestępstwo urzędnicze. Moleń pracował w urzędzie morskim w Gdyni w charakterze kierownika oddziału organizacyjno-personalnego, Lubowicki zaś w charakterze podreferendarza w tym samym wydziale.

Dnia 26 marca br. obaj zostali ze swoich stanowisk zwolnieni. Zdając jednak swoje urzędowanie ze szkoda dla interesu publicznego, nie dopełnili obowiązku odania powierzonych im akt urzędowych tajnych poufnych, lecz zatrzymali je w celach pozasłużbowych.

Wśród zabranych dokumentów znajdował się cały szereg pism poufnych ministerstwa przemysłu i handlu, urzędu morskiego, województwa, oraz szereg opinii o urzędnikach.

Po stwierdzeniu braku dokumentów przez władze nadzorcze Mołenia, na telefoniczne polecenie ministerstwa przemysłu i handlu w Warszawie, sprawę przekazano policji. Wszystkie akta zostały oskarżonym odebrane.

Na rozprawie przed sądem okręgowym w Gdyni, który skazał Lubowickiego za to na 6 miesięcy więzienia z zawieszaniem wykonania kary na 3 lata, oskarżony tłumaczył się, że tajne dokumenty zabrał, celem sporządzenia sprawozdania, przeznaczonego dla najwyższych władz państwowych, w którym zamierzał porużyć sprawy personalne, jego zdaniem, niewłaściwie załatwione w urzędzie morskim w Gdyni. Jako obrońca oskarżonych przed sądem apelacyjnym w Poznaniu występował adw. Wyrostek z Warszawy. Sąd apelacyjny wyrok poprzedni, w którym Lubowicki został skazany na 6 miesięcy więzienia, a Moleń uniewinniony, zatwierdził. (k.)

SEANSE
5-7-9

APOLLO - METROPOLIS

SEANSE
4,45-6,45-8,45

OD JUTRA PIĄTKU, 2 PAŹDZIERNIKA

PLEJADA GWIAZD EKRANU POLSKIEGO

JADWIGA SMOSARSKA

STANISŁAW SIELAŃSKI
MIECZYSLAWA ÓWKLIŃSKA
ALEKSANDER ŻABCZYŃSKI
MICHAŁ ZNICZ — JÓZEF ORWID

W FILMIE

BURZLIWEJ WESOŁOŚCI
i NIEMILKNĄCEGO ŚMIECHU

„JADZIA“

DR 17 974

DZIS w czwartek poraz ostatni! w APOLLO - Nie zapomnij o mnie z Benjamina Gigit w METROPOLIS - Zona czy sekretarka z Clark Gable i Jean Harlow

Z WIELKOPOLSKI

— * **GNIEZNO.** W sobotę nastąpi otwarcie II Wystawy Ogrodniczej w Gnieźnie. Zainteresowanie wystawą jest wielkie. Liczba wytworów przekracza 150.

— Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej omawiano sprawę rozszerzenia sieci elektrycznej do Kawiar, Skierszewska, Pustachowy, ul. Matejki Paderewskiego, Grunwaldzkiej, oświetlenie ulic Konkowo, Arkuszewo i Witkowskiej jak również sprawę zakupu liczników elektrycznych i wykonania nowych 250 przyłączy. Po ożywionej dyskusji uchwalono pokryć wydatków na rozbudowę sieci z funduszu odnowienia z tym warunkiem, że pobrana z niego kwota zwrócona będzie w ciągu 3 lat.

W związku z pożarem w Wiekwie na szkole Welnicowej dalsze dochodzenia policyjne wykazały, że nie spalila się Marta Wierzbńska, lecz 49-letnia włowa Marta Rzymyszkowa, właścicielka 60-morgowego gospodarstwa w Wiekwie, która niewątpliwie popelnila samobójstwo przez umieszczenie się w stogu i podpalała go. Przyczyną tego był silny rozstrój nerwowy.

— Józef Skiera z Dziekanowic zgłosił kradzież z pola lnu. W toku dochodzeń ujawniono sprawcę Wincentego Budzińskiego z Dziekanowic. Poszkodowany oblicza szkodę na 125 zł.

— W bazylice gnieźnieńskiej pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy p. Wiktozem Janiszem z Poznania a panną Heleną Smolidską z Gniezna. Ślubu udzielił ks. inf. Styczyński w asyście ks. Błażejczyka.

— Akcja Kat parafji św. Michała urzędująca dn. 2 października o godz. 20 w świetlicy parafialnej wieczornice ku czci ks. kardynała Hłonda.

— Dnia 11 paźdz. chór kościelny św. Michała obchodzi 15-lecie swego istnienia, połączone z poświęceniem sztandaru. (br)

stąpi właściwe powitanie przez p. starostę i p. burmistrza, poczem wszystkie Tow. ze sztandarami udadzą się w procesji do kościoła.

— Ks. Jan Paczkowski, dotychczasowy administrator paraf. w pobliskim Mórkwie, mianowany został z dniem 1 bm. prob. w Chłudowie, pow. szamotulskiego. Probostwo w Mórkwie obejmujące z dniem ożisniejszym b. star. kapelan W. P. ks. prob. St. Łukowski.

— Nowy skład obuwia utworzył p. Zajka z Grodziska przy ul. Marsz. Piłsudskiego 2.

— P. dr. adw. Gutsche, radny miasta z ramienia Str. Nar. i członek zarządu miejskiego, likwiduje z dn. 1 bm. swą kancelarię adwokacką w Lesznie i przenosi się do Poznania.

— „Wieczór wrzosa“, połączone z różnymi niespodziankami urządził Sokolice dn. 3 bm. o godz. 20 na sali szkolnej.

— Zebranie b. żołnierzy 55 p. p. odbędzie się dn. 4 bm. o godz. 11 w południe w lokalu pod filarami w Rynku. (lh)

— * **OSTRÓW** Dn. 4 bm. przypada w Turku odpust św. Michała, połączony z obchodem 150-lecia królowania cudownego obrazu Matki Boskiej Turkiskiej. Z Ostrowa wyruszy w niedzielę do Turka pielgrzymka organizowana przez Żywy Różaniec Młodzieńców.

— W tut. kościele parafialnym pobłogosławiony został związek małżeński między p. Leonardem Chmielowskim z Poznania i p. Wandą Głapianką z Ostrowa

— Sąd okr. rozpatrywał tu dziś sprawę starożego posterunkowego służby śledczej Goździewskiego z Rawicza, oskarżonego o podrobienie dokumentu. Otrzymał on polecenie przeprowadzenia rewizji domowej u członka Stron. Nar. Paździela. Ponieważ zaginął mu otrzymany z sądu grodzkiego w Rawiczu wypis, sporządził sobie fałszywy dokument, na mocy którego prze-

Dziś kupon ulgowy do Cyrku Staniewskich

strona 11 z/811

— * **KOŚCIAN.** Na ostatnim posiedzeniu Rady miejskiej była obszernie omawiana sprawa elektryfikacji miasta. Po dłuższej dyskusji rada zatwierdziła projekt umowy zawartej z zarządem miejskim w Poznaniu, który dostarczać będzie z elektrowni miejskiej energię elektryczną dla miasta Kościana. Umowa opiewa na 25 lat. Następnie uchwalono sprzedać p. Franciszkowi Ratajczakowi z Czarnkowa parcelę budowlaną, położoną przy ul. Naclawskiej pod budowę domu mieszkalnego. Po przyjęciu protokołu z przeprowadzonej rewizji K. K. O. m. Kościana, przyjęto protokół z dnia przez stację P. K. P. miastu ulicy Dworcowej, przy czym koszty utrzymania tejże ulicy ponosić będzie miasto i P. K. P. Ulicą ta zostanie z wiosną przyszłego roku przebrukowana i otrzymana nowe chodniki. W końcu zatwierdzono przekroczenia kredytowe w budżetach na utrzymanie budynków miejskich, które powstały wskutek podwyższenia podatku od nieruchomości.

— Ignacemu Łuczakowi z Kobylnik skradziono z mieszkania rower meski, który był własnością Jana Pietrusiaka z Kościana.

— Kwesta uliczna zorganizowana przez LOPP z okazji „Tygodnia Lotniczego“ przyniosła ogółem 224,40 zł.

— Przed tut. sądem karnym stawali bracia Aleksy i Stanisław Ciermiewscy, oraz Bronisław Śmigiełski z Kościana w głosnej swego czasu w Kościanie kradzieży aparatu radijowego i innych rzeczy. Stanisław Ciermiewski został uwolniony od winy i kary, a pozostali oskarżeni skazani karą upomnienia ze względu na swój młodociany wiek. (kk)

— * **LESZNO.** Nowomianowany proboszcz parafji leszczyńskiej, ks. dr. Stefan Abt, przybędzie do Leszna w niedzielę dn. 4 paźdz. o godz. 15 pociągami z Poznania. Na dworcu oczekiwają będa ks. dr. Abta: duchowieństwo, patronat z p. Haertle ze Strzynieca oraz rada parafji z p. Góreckim. Po krótkim przywitaniu odjedzie nowy duszpasterz na Rynek, gdzie na-

prowadził u Paździela rewizję. Wobec przyznania się do winy, sąd skazał Goździewskiego na karę 6 miesięcy więzienia z zawieszając mu wykonanie kary na przeciąg 3 lat.

— W Mikstacie pow. Ostrow w czasie świąt żydowskich przyszło do bójki między Żydami w bóżnicę. Przywołana policja uspokoiła dopiero niespokojne żydostwo. (os)

— * **WRZEŚNIA.** Do mieszkania szofera Antoniego Hypkiego w Stanisławowie, pow. Września, zakradli się nieznani sprawcy, którzy zabrali pewną ilość gotówki oraz biżuterię łącznej wartości 120 złotych. Policja prowadzi energiczne dochodzenia.

— Pod osłoną policyjną przejeżdżał przez Wrześnię z więzienia w Kaliszu do więzienia w Koninie Kwiatkowski Marjan, skazany swego czasu za głośno zajęcia w Wyszynie, pow. Konin. Rozprawa apelacyjna wszystkich oskarżonych o zajęcia w Wyszynie odbędzie się dnia 15 i 16 października przed Sądem Apelacyjnym w Poznaniu. (rw)

— * **ZNIN.** W Podobowicach doszło do sprzeczki pomiędzy niej. Nogajczykową a jej dziećmi. W trakcie sprzeczki, dzieci pobily matkę tak dotkliwie, iż N. musiała się udać pod opiekę lekarską.

— W kośc. parafji w Chomiaży Szlacheckiej został pobłogosławiony związek małżeński pomiędzy p. Stanisławem Prędkim a p. Joanną Musiałowską z Obudna.

— Przed sądem okręgowym na sesji wyjazdowej w Złynie stanęła niej. Pelagja W. z Gasawy. Porzuciła ona swe 3-letnie dziecko w oboznie maj. Gasawa. Sąd skazał oskarżoną na rok więzienia z zawieszaniem na trzy lata.

— W kośc. parafji w Janowcu został pobłogosławiony związek małżeński pomiędzy p. Aleksandrem Jankowskim z Gniezna a p. Heleną Eukówną z Janowca, również w tym samym dniu został pobłogosławiony związek małżeński pomiędzy p. Piskorskim z Janowca a p. Marią Trefalską, również z Janowca. (zd)

Wycieczka do Włoch

10. X. — 3. XI.

przez Wiedeń, Wenecję, Rzym, Neapol, Sorrento, Florencję, powrót przez Budapeszt.

UWAGA: zapowiadamy wycieczkę do Paryża przez Wiedeń, powrót przez Berlin (ok. 15. X.)

Informacje i zapisy

POLSKIE BIURO PODRÓŻY „ORBIS“

Oddział w Poznaniu, Pl. Wolności 9.

nr 18 518

Wizyta J. Em. Ks. Prymasa w Potulicach

WYŚWIĘCENIE 50 KLERYKÓW

W ub. wtorek w dniu św. Michała Archaniola, J. Em. ks. Prymas udzielił sakramentu kapłaństwa około 50 klerykom Tow. Chrystusowego dla Wychoźców w Potulicach.

Na uroczystości tej byli również okoliczni księża, m. in. ks. prob. Płoszyński ze Ślesina, ks. dziekan Filipiak z Paligrodu i ks. radca Noak. Na uroczystość przybył również starosta bydgoski Suski.

Świętokradztwo w Mądrzem

Środa. (Tel. wł.) Jednej z ubiegłych nocy dopuszczono się świętokradztwa w kościele parafjalnym w Mądrzem. Włamywacze wtargnęli do zakrystji, gdzie rozbili kłódkę skarbonki, wyłamałi szafę, z której skradli górną część złożonego kielicha mszalnego. Ponadto łupem włamywaczy padły dwie ampułki srebrne, dwa naczynia do Olejów św., srebrne, wewnątrz złożone i mechanizm okrągłego zegara ściennego.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa świętokradcy ukryli się w kościele i pozwolili się zamknąć we wnętrzu. (R-R).

Eksplozja granatu

Wronki. (sc.) W zagrodzie p. Owczarczaka w Wronkach zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. W czasie rozbierania chlewu, bawił się na podwórzu 9-letni syn p. Owczarczaka, Władysław. Dziecko bawiąc się w słomie, pochodzącej z chlewu, znalazło granat ręczny, który w czasie manipulacji eksplodował. Skutki były straszne, bowiem granat urwał dziecku prawą dłoń. Nieszczęśliwego chłopca przewieziono do szpitala św. Józefa do Szamotuł. Policja wszczęła dochodzenia.

Jarmarki

— * **DOBRZYCA (POW. KROTOSZYN).** Jarmark na konie, było i towary kramne odbędzie się w środę dnia 7 października.

— * **ODOLANÓW.** Dnia 7 paźdz. odbędzie się jarmark na konie, było i swinie.

— * **OSTROW.** Targ remontowy na konie dla wojska odbędzie się na targowisku dn. 6 paźdz. o godz. 9.30.

Składki i powitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na Tow. Pomocy Naukowej dla dziewcząt polskich w Poznaniu: Dnia 30 września rb. wypłaciliśmy p. Zofji Swinarskiej 10 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 30 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Adjunkt U. P. Józef Czekalski i asystent U. P. Anna Gadomska; laborant U. P. Stefan Woroch i Stanisława Czubówna w Januszewicach, pow. nowotom.; techn. drog.-wodny Kazimierz Haufa i urzęd. pryw. Irena Stachowiakówna; woźnica Ludwik Karolczak i służąca Cecylja Jędrzykówna, mont. Stefan Walkowiak i Lucja Przewoźna; kup. Brunon Błaszczak w Wleńniu n/Notecia; pow. czarnk. i biur. Felicja Stanisławska; rob. Paweł Lewandowski i rob. Tekla Droupikówna; mur. Roman Grobelski i pracown. Franciszka Szymańska; zawod. st. sierż. strzel. samolotowy Józef Podgórzak w Warszawie i krawc. Stefania Kinowska z d. Lewandowska; rob. Franciszek Matuszak i służ. Weronika Kubiakówna w Beguszynku, pow. jaroc.

Zgony:

Dnia 30 września 1936 r. zapisano następujące zgony: Adolf Arndt, zegarmistrz, 78 lat; Sylwester Walczak, 3 lat, 9 mies. 10 dni; Zofia Kobielska z domu Jabczyńska, 35 lat; Mieczysław Łowiński, 1 rok 10 mies., 20 dni; Teofila Witkowska z domu Frackowiakówna, 27 lat; Mania Piechocińska, stebnerka, 22 lat; Kurt

STAN POGODY W POZNANIU

1 października 1936

Temperatura 7 godz. + 5,8

Ciśnienie 7 godz. 752,7 mm. umiarkow.

Zachmurzenie 7 godz. pochmurno

Wiatr 7 godz. kierunek zachodni, szybki, 1 m/sek.

Temperatura w dniu 30 września br. była: najwyższa + 12,6 o godz. 15 najniższa + 0,2 o godz. 6

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy: Nadai chłodna jesienna pogoda bez większych zmia

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

POZNAŃ OTWORZYŁ SEZON PLASTYCZNY

(Z wystawy w Towarzystwie Przyjaciół Sztuk Pięknych).

P. Zofia Dziurzyńska-Rosińska wystąpiła z liczną kolekcją krajobrazów. Motywy wzięła zakopańskie i nadmorskie, które stale opracowuje. W sposobie malowania nie odnajdujemy naraźnie żadnych wybitniejszych zmian i różnic od interpretacji z lat ostatnich. To samo co zawsze zamilowanie do silnych kolorów, czasami może umyślnie nieco przesadzonych, jak również zbyt surowych, jak np. „Rybaczy przy pracy” lub „Port na Helu I”. Równoległe z tą jaskrawością kolorów widać tendencję do ich celowego tonowania, jak np. w uliczkach piaszczystej, prowadzącej do morza, po której przechodzą postacie ludzkie z całocią pleneru trafnie zestrojone („Droga na wsi”), lub też „W drzewach nad morzem”. Najlepsze rezultaty osiąga artystka w znanym już płótnie „Nad jeziorem górceckim”, gdzie silne, intensywne kolory są zestawione w harmonijną całość. Tutaj silny temperament malarzski jest rozumnie miarkowany. Prawdopodobnie to właśnie jest celem ostatnich usiłowań malarki, które odnajdujemy w tych właśnie trzech obrazach. Kolekcję uzupełniają studia kwiatów i szkice portretowe.

Tertuljan Stablewski więcej przejął się szkołą monachijską, niż wpływami tak epokowego kierunku, jakim był francuski impresjonizm. Wpływ Monachium, gdzie artysta studiował, przedewszystkiem uwidacznia się w portretach, i to wybitnie wpływ starej monachijskiej szkoły. W tym właśnie charakterze malowane są jego dwa duże portrety. Kolorystyka ich oparta na czerni, bronzach i ugrach — w tle prawie jednolitym tonem malowanym, rzuca się w oczy sławny „sos monachijski”. Zdradzają te portrety duże podobieństwo portretowanych osób i wypracowane są z nieomalą sumiennnością, rysunkiem prawie że fotograficznie wiernym. Naturalistyczne ambicje Stablewskiego dochodzą do wydoływania takich efektów, jak najwzorniejsze oddanie żarzącego się ognia na cygarze i stożka popiołu, trzymającego się nad nim. Czy takie sztuczki są celem malarstwa? Chyba nie.

Nie można tym portretom odmówić dużego wysiłku, nader poprawnej pracowitości — czy jednak nie jest jej za wiele? W tym związku staje mi przed oczyma ich autor: młodzieniec zawsze wesół, swobodny, towarzysko miły. Dzieło sztuki jest, w zasadzie wiernym odbiciem charakteru twórcy. A tu taka niespodzianka! Na podstawie tych obrazów wyobraźmy sobie raczej p. Stablewskiego jako „dobrze zakonserwowanego starszego pana”, który wygodnie, ze spokojem, bez zbytniego przejmowania się, odrabia swe zadanie, ściśle według zamówienia. Gdzież podziła się ta swoboda i temperament, którego tak wiele posiada młody artysta? Więcej znajdziemy tych miłych zalet w portrecie pani w różowej sukni na tle jeziora z dwoma pieskami obok — a przedewszystkiem w pejzażach. Widać w nich więcej założeń czysto malarzkich jakkolwiek i tym nie zaszkodziłoby więcej śmiałości i swobody. Wyczuwa się w nich pewne wpływy malarstwa francuskiego (Stablewski spędził kilka lat na studiach w Paryżu) — jakkolwiek przejęte z zbytnią ostrożnością i konserwatywnym. Do najlepszych należy „Karczma”, z interesującą kolorystyką, „Wnętrze oranżerii”, najwięcej może bezpośrednio studjum, „Pieśń wierzby” i „Wnętrze zagrody”. Portret męczynny, siedzącego przed stołem, na którym stoi flaszka wódki, kieliszek, kawałek kielbasy i... jabłko — co za specjalne menu — posiada w rysunku może więcej swobody, natomiast próba rozwiązania problemu świetlnokolorystycznego nie daje zamierzonego rezultatu. Znacznie więcej przekonująco, dzięki zaletom formalnym i wiernemu oddaniu charakteru modelu, jest portret „Pani S.”.

Pan M. Wojtkiewicz jest właściwie muzykiem, malarstwo uprawia raczej z amatorstwa. Połączenie tych dwóch umiłowań jest oczywiście sympatyczne. W szczyrych i bezpretensjonalnych studiach kwiatów, umieszczonych na dyskretnych szarych tłach, osiąga pewne dodatnie rezultaty, zwłaszcza w

„Anemonach” — natomiast „Azalje” i niektóre inne są robotą dyletancką. Z dwóch studjów portretowych lepszą jest głowa męska. Z pośród kilku miniatur wyróżniają się: autoportret i profil głowy męskiej (prawy od góry). Cechuje je subtelna technika i duże poczucie smaku. Zdaje się, że malarstwo miniaturowe najlepiej odpowiadałoby lirycznej naturze artysty.

Jan Mroziński.

Wystawę krajobrazu podolskiego urządziło w Tarnopolu podolskie Tow. Turystyczno-Krajoznawcze. Wystawa liczy 120 akwrel, pastel i prac olejnych.

U SĄSIADÓW

REWOLUCJA CHŁOPSKA W RUMUNJI

Rumuńskiej historii współczesnej nikt zapewne u nas czytać nie będzie — jeżeli wogóle jest napisana w jakim dostępnym dla nas języku. Mało też wiemy o składzie socjalnym dzisiejszej Rumunii i o jej twardych niejednokrotnie przejściach wewnętrznych. Ale znalazły one w rumuńskiej literaturze pięknej niejednokrotnie swoje odbicie, a zostały uprzyściplnione czytelnikowi polskiemu przez przekłady, jak np. „Las wisielców” i „Jon” — obie powieści, napisane przez Liviu Rebreanu, najwybitniejszego narratorka rumuńskiego dzisiejszych czasów. Niechże przez omawiające streszczenie najnowszej powieści Rebreanu, mianowicie dwuczęściowego dzieła „Rascoala”, po polsku: „Bunt”, przedstawi się nam głośna w swoim czasie rewolucja chłopska, która w r. 1907 Rumunię była nawiedziła.

Powieść ta, której pierwsza część nosi tytuł „Kraj się rusza”, druga zaś „Ognie”, przedstawia ową rewolucję w sposób nerwowo ożywiony, mimo solidnej architektury przywołującej na myśl reportaż i film. Akcja odbywa się naprzemiennie w Bukareszcie i na wsi, ukazuje nam społeczne stosunki ówczesnej Rumunii w świetle nieraz jaskrawem, a zawsze pełnym życia. W stolicy spotykamy znanego nam z „Jon'a” poetę Titu Herdelea, który szuka protekcji u krewnych swego szwagra, oddając się w międzyczasie miłosnym igrzyskom. Po jakimś czasie posel Gogu Jonescu, występujący również raz w „Jonie”, wyrabia mu posadę w redakcji „Drapelul”, w organie stronnictwa rządowego (konserwatywno-liberalnego), mającym sekretarza Żyda i całą chmarę synekurzystów, ale nie mającym — czytelników. Z Grzegorzem Juga, mężem Nadiny, światowej damy, córki pośła Jonescu, udaje się Titu w dolinę Ardeşesu, na wieś, do majątku Amara, którym rządzi na sposób patryjarcalny Miron Juga, bojar staryj datch. Tutaj wychodzą na jaw niesnaski małżeńskie między Grzegorzem i Nadiną, która wieździe szerokie życie zagranicą i w stolicy, a nie robi sobie skrpułów z wiernością małżeńską.

Sprawa rozwodu Jugów zaczyna wchodzić na właściwą drogę... gdy zaczynają do Amary nadbiegać złowrogi wieści o rewolucji chłopskiej. Słychać, że tu, to tam pojawili się jacyś jeźdźcy na siwych koniach, głosząc „wielkie zmiany” i rozkazując imieniem króla, aby chłopci mordowali bojarów i dzielili się ich ziemią. W Babarago, majątku Jugów, tłum rzuca się na pałac i morduje Nadinę. W Amara chłopstwo wylega z chałup, zrazu tylko pomrukuje na drogach i dokoła karczmy, lecz wkrótce zalega goźną falą dworskie ogrody i pałace w podwórzu. Wytrącony z równowagi stary Miron Juga strzela do najbardziej zuchwałego prowodyra i pada pod razami chłopstwa, które plonduje budynek dworski i puszca z dymem pałac. Przybyły po paru dniach bataljon wojska z prefektem i majorem na czele „zaprowadza porządek”, kładąc trupem przeszło 40 chłopów.

Rebreanu nie indywidualizuje jednostek, które tworzą masę chłopską. Na chwilę tylko wynurza się z niej postać rezerwisty wojskowego, Petre przypominająca trochę Jona. Jest on potrzebny po to, aby kierować dziełem zniszczenia i tem samym

ŻYCIE KULTURALNE

WAŻNE KONKURSY NA WYSTAWIE PARYSKA

Polski Komitet Wystawy Światowej 1937 w Paryżu ogłosił w związku z przygotowaniem polskiego pawilonu na wystawie „Sztuka i Technika w życiu współczesnym” kilka konkursów dla artystów plastyków. Konkurs na projekt gobelinu do sali honorowej pawilonu polskiego przewiduje zakup dwu projektów po cenie 400 złotych. Temat części figuralnej gobelinu ma być zaczerpnięty z historii Polski, ale nie z okresu niewoli. Konkurs na kapliczkę na terenie pawilonu polskiego przewiduje trzy nagrody w sumie: 500, 300 i 200 złotych. Konkurs na projekt znaku dla Działu Polskiego wyznacza również trzy nagrody w sumie: 300, 200 i 100 złotych. Blizszych wyjaśnień w sprawie tych konkursów udziela w Warszawie: Wydział Architektury, Akademje Sztuk Pięknych, Instytut Propagandy Sztuki i Tow. Zacheły Sztuk Pięknych.

Oddzielnie ogłasza kilka konkursów na zlecenie generalnego komisarsza Wystawy,

dr. Lecha Niemojewskiego. Stowarzyszenie Architektów (Warszawa, ul. Czackiego nr. 3/5). W konkursach tych chodzi o projektowanie fragmentów wnętrz, mieszkalnych w myśl zasady „na każdym szczeblu drabiny społecznej można żyć kulturalnie i estetycznie”. Chodzi więc o projektowanie fragmentów narożnikowych wnętrz: mieszkania pracownika fizycznego, pracownika umysłowego, przedszkola, świetlicy w domu ludowym, werandy domu letniskowego lub willi o średnim poziomie zamożności, wnętrza o dowolnym przeznaczeniu typu wyższego stopnia zamożności. Za najlepsze prace w każdej grupie wyznaczone będą nagrody w sumie 600 i 300 zł, a oprócz tego z każdej grupy zakupione będą 6 projektów po 100 złotych. Informacyj w sprawie tego konkursu udziela w Warszawie wszystkie oddziały Stow. Architektów, wydziały architektury, Akademje Sztuk Pięknych oraz I. P. S. w Warszawie.

NAUKA

Zgon uczonego. W Wilnie zmarł profesor higieny na Uniw. Stefana Batoręgo, dr. Aleksander Safarewicz. Zmarły uczony był też wybitnym działaczem społecznym na polu higieny.

MUZYKA

Filharmonja berlińska, którą słyszeliśmy w Poznaniu pod Furtwaenglerem, zaczęła obecny sezon przed paru dniami koncertem popularnym pod batutą Aloisa Melichara znanego kompozytora muzyki filmowej.

Festwal bachowski, odbędzie się w Królewcu w dniach od 10 — 12 października. Jest on 23 z rzędu. Festiwale takie odbywają się co roku, za każdym razem w innym mieście.

Węgrzy w Bayreuth. W drugiej połowie października przybywa do Bayreuth kompletny personal opery budapesztańskiej z solistami, chórami i baletem, aby uczestniczyć w tygodniu lisztowskim, który urządza pani Winifred Wagner, aby uczcić 125-lecie urodzin i 50-lecie zgonu Franciszka Liszta. Węgrzy wykonują „Legende o św. Elzbiecie”. Orkiestra Filharmonji monachijskiej. Tydzień lisztowski przyniesie długi cykl kompozytycki orkiestralnych i fortepianowych. Dyryguje S. Hausegger, gra prof. Pembaur.

RUCH REGIONALNY

Wesele śląskie we Francji. W wielkim ośrodku metalurgicznym Denain wykonał zespół teatralny polski z Escudain Ligonina „Wesele na Górnym Śląsku”. Widzów było mnóstwo, sukces wielki.

W następnym Dziale:

PO KRAKOWSKIM ZJEŹDZIE FILOZOFICZNYM

przez

prof. dr. Zygmunta Zawirskiego

spropokować wojsko do krwawej represji. Poza tem chłopstwo przedstawia się jako jedna ponura masa, popychana do bezprawia przez ciemnotę i przez nienasycony głód ziemi. Szkoła i cerkiew nie mają właściwie żadnego wpływu na wieś, gdyż stoją na bardzo niskim poziomie. Ze zaś z drukiej strony t. zw. klasy wyższe cechuje u Rebreanu płytkość, jednostronność i społeczna beztroška, przeto powieść maluje stosunki ówczesne w barwach raczej przygnębiających.

„Bunt” jest złączony z „Jonem” przez postać Tytusa Herdeli, który płacze się wszędzie jako współpracownik rządowej gazety. Na chwilę pojawia się w Bukareszcie również żojw Belczug z „Joną”, aby na wiadomość o rozszerzającej się rewolucji uciec co tchu do swego Pripas'u. A Titu Herdelea otrzymuje pod koniec... drugą synekurę w ministerstwie dominjów.

— Pójdiesz tam raz na miesiąc, aby zainkasować pobory! — krzyknął jowialnie Baloleanu. — Poza tem będziesz pisał wiersze, o ile jeszcze możesz... Albo ożenisz się, jeśli będziesz miał ochotę!

I Tytus postanowił się ożenić... Może się jeszcze z nim spotkamy?

Dr. St. Łukasik

Kraków

Książki nadesłane

„Czujaj—Bałtyk”! 1925-1936. Księga pamiątkowa 34 Drużyny Harcerzy (były 2 Harc. Druż. Żeglarskiej) im. Kom. dr. Fl. Hłaski w Poznaniu, wydana z okazji 10-lecia istnienia drużyny. Poznań 1936. Nakł. Koła Przyjaciół Harcerzy.

Ludwik Rządkowski: „Encyklopedia Farmaceutyczna”. Tom II. Poznań 1936. Wyd. L. i W. Misiak.

TEATR

Teatry w poszukiwaniu widzów. Pisaliśmy niejednokrotnie, że najważniejszym problemem teatralnym jest dzisiaj zorganizowanie dopływu publiczności: zorganizowanie konsumpcji teatralnej. Niektóre sceny, jak Katowice i Łódź, opierają swój budżet na przedstawieniach, sprzedawanych masowo robotnikom, rzemieślnikom i t. d. Obecnie pojawiła się nowa forma poszukiwania widzów Teatr Ziemi kieleckiej - radomskiej, przebywając stale w Kielcach, zawarł z teatrem Kameralnym w Częstochowie umowę o stworzenie bloku, noszącego nazwę „Zjednoczone teatry Ziemi kieleckiej”. Obie sceny będą niejako zamieniły się na widzów. Teatr kielecki będzie grał swoje premiery w Częstochowie i w okolicy, zaś częstochowski w kieleckim i radomskim. W ten sposób publiczność będzie przynęcana przez nowe zespoły i nowe sztuki.

Tydzień „pijanego Szekspira”. Z Berlina donoszą (bt): Krystjan Dietrich Grabbe, głośny w swoim czasie pisarz epoki romantycznej, był razywan „pijanym Szekspirem”. Obecnie przypada stulecie jego zgonu. Rodzinnym miastem Grabbeo, Detmold, zorganizowało właśnie tydzień pamiątkowy, poświęcony uroczystościom ku czci poety. Wystawiono następujące tragedje: „Marjusz i Sulla”, „Napoleon”, „Zart, satyra, ironja i głębsze znaczenie”, „Hannibal”, „Nannette und Maria”, „Hermannschlacht”. Żadne z tych dzieł nie było jeszcze wystawiane z powodu niesłychanych trudności technicznych, z którą Grabbe zupełnie się nie liczył. Oczywiście zostały gruntownie przerobione, a teraz, gdy narodowy socjalizm popiera wielki repertuar poetycki literatury niemieckiej, ukazują się dzieła Grabbeo na wielu scenach, aby wejść na stałe do żelaznego funduszu niemieckich teatrów.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

Nietzsche jako kompozytor. Fryderyk Nietzsche był jak wiadomo, nie tylko filozofem, lecz i muzykiem, a pozostawił sporo kompozycji. Niektóre wydobył obecnie z weimarskiego nietzscheańskiego archiwum Paul Dipepl. Wykonano je w radjo berlińskim na najkrótszej fali. Radjo-słuchacze usłyszeli kilka pieśni oraz parę utworów fortepianowych o jasnej i barwnej formie.

KRAJOZNAWSTWO

Dla Beskidów środkowych. Nowy oddział P. T. T. jest obecnie w stadium organizacji. Polskie Towarzystwo Tatrzzańskie połączyło dawniej już istniejący oddział w Jarosławiu z kółem w Przemyślu pod nazwą Przemysko - Jarosławskie Oddziału. Objął on również tereny dotychczasowego koła w Turcie (powiat turczański wraz z odpowiedzialnością Karpat środkowych). Nowy organ tyle gła turystyki górskiej zasłużonego Towarzystwa zajął się pięknymi, niedość poznaniem Beskidami Środkowymi.

Pisma nadesłane

„Studio”. Nr. 7. Treść: W. Gombrowicz i B. Schulz: „Korespondencje”. — B. Leśmian: „Kocmóluch”. — J. Przybóś: „Fragmenty z poematu”. — K. Czachowski: „Prawdy i herezje”. — K. A. Jaworski: „Miesięcznik poetycki Kamena”. — S. Napierski: „Próba mitu”. — A. Rudnicki: „Na ulicy Mazowieckiej”. — K. Truchanowski: „Spotkanie z burmistrzem”. — Książki z ubiegłego miesiąca. — Teatr. — Kim jestem, co czytam i co piszę? — Korespondencje. — Odpowiedzi Redakcji. — Adr. Red. Warszawa, Kacza 7.

„Język Polski”. Nr. 4. Treść: K. Burdzyk: „Gwara a utwór literacki”. — S. Westfal: „O zwrotach w Litwie i do Litwy”. — H. Szwajkowska: „Dodatkowe uwagi o regionalizmach Mickiewicza”. — Z. Stieber: „Słowa i Słowiak”. — J. Zebrowski: „Dzieje i pochodzenie firycy”. — Litera-cin. o języku. — W. Doroszewski i H. Grap-pin: „Nieporozumienia w notatkach”. — W. Węglan: „Wyjaśnienia do artykułu”. — Odpowiedzi Redakcji. — Magisterje i doktoraty z jez. polskiego w r. szk. 1935/6. — Adr. Red. Kraków, Salwatara, Gosztyna 13

DZIAŁ GOSPODARCZY

Sądy pracy w województwach zachodnich

Z dniem 1 b. m. rozpoczyna w Poznaniu swe funkcje sąd pracy. Na mocy bowiem rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 2 lipca b. r. działające dotąd na obszarze województwa poznańskiego, pomorskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego, sądy przemysłowe i kupieckie zostają przekształcone z dniem 1 października na sądy pracy. Fakt ten opinia publiczna przyjmie z niewątpliwym zadowoleniem. Bo choć naogół niechętnie rozstrajemy się z tem, do czego przyzwyczailiśmy się, to jednak przyznać trzeba, że w tym wypadku niema żadnego powodu do żalu.

Dotychczasowe ustawodawstwo o sądach przemysłowych i kupieckich, pochodzące z lat 1890 i 1904 nie odpowiadało już dzisiejszemu stosunkom, a sądy same, kierowane przez sędziów administracyjnych, nie mogły sprostać trudnym nieraz zadaniom. Właśnie dziedziną prawa pracy, która tak znacznie została rozbudowana, taką ogromną przeszła ewolucję, i która ostatecznie, powiedzmy sobie, jest tak skomplikowaną, wymagała nowożytnego sądownictwa. W Niemczech już dawno sądy przemysłowe i kupieckie zastąpione zostały sądami pracy. W b. zaborze rosyjskim i austriackim sądy pracy działają już zgorą 8 lat i wytrzymały dobrze próbę życia. W tych warunkach ostateczne ujednoczenie tej dziedziny ustawodawstwa stanowi dalszy i pomysłny krok na drodze ogólnej unifikacji prawnej.

W lapidarnym ujęciu najważniejsze nowości i cechy omawianego prawa przedstawiają się następująco:

A więc przede wszystkim w porównaniu z dotychczasowymi sądami kupieckimi wzgl. przemysłowymi, prawo o sądach pracy:

1. Rozszerza znacznie właściwość rzeczową sądów przez podwyższenie z jednej strony wartości przedmiotu sporu, a z drugiej strony, przez rozciągnięcie sądownictwa pracy na te dziedziny i stosunki, które dotąd temu sądownictwu nie podlegały. Tak naprzykład sądy pracy właściwe są również w sporach dotyczących mieszkań, stanowiących uposażenie służbowe lub znajdujących się w domach fabrycznych, a zajmowanych w związku ze stosunkiem pracy.
2. Wprowadza nietylko w I-szej instancji, ale i do II-jej instancji jako ape-

lacyjnej również ławników jako reprezentację pracodawców oraz pracobiorców.

3. Wprowadza poważne zmiany w zakresie zastępstwa stron przed sądem, dopuszczając w pewnych wypadkach adwokatów, którzy nie mogli dotąd stawać przed sądami przemysłowymi i kupieckimi, co odbijało się niekorzystnie na praktyce jurysdykcyjnej.
4. Reguluje odmiennie i naogół liberalniej dopuszczalność apelacji i kassacji.
5. Wprowadza nieznanne dotychczas ustawodawstwo o sądach przemysłowych i kupieckich postępowanie nakazowe według przepisów k. p. c. na podstawie ksiąteczki obrachunkowej.
6. Wprowadza instytucję postępowania pojednawczego przy pomocy dwóch ławników, o ile sprawa może być załatwiona trybem pojednawczym, przed wdrożeniem postępowania zwykłego.

Poza tem w zakresie postępowania, omawiane prawo o sądach pracy przy-

KRONIKA GOSPODARCZA

O postulaty w sprawie ulg celnych

Z dniem 31 października r. b. upływa ważność rozporządzenia o ulgach celnych z dnia 29 kwietnia r. b. (Dz. U. R. nr. 34/36 poz. 269). Rozporządzenie zawiera 3 wykazy artykułów korzystających z ulg celnych, przyrzeczeniem stosowanie ulg dla towarów z wykazu 1, wymaga pozwolenia min. skarbu, towary z wykazu 2 korzystają z ulg na podstawie zaświadczeń izb przemysłowo-handlowych, zaś dla towarów z wykazu 3 ulgi celne stosowane są przez urzędy celne na żądanie stron bez osobnych pozwoleń lub zaświadczeń.

W związku z tem iżba przem.-handlowa w Poznaniu prosi o nadesłanie ew. postulatów o rozszerzenie ulg celnych na dalsze artykuły, potrzebne do przeróbki, względnie zniesienie ulg dla artykułów, których produkcja w międzyczasie powstała względnie rozwinęła się dostatecznie w kraju.

Trudności aprowizacyjne Niemiec

„Völkischer Beobachter“ ogłasza oświadczenie ministra żywienia Rzeszy Darre w sprawie położenia żywnościowego Rzeszy. Minister podkreśla, że rolnik niemiecki obowiązany jest swoje produkty regularnie dostarczać na rynek po stałych cenach.

W dalszym ciągu minister poruszył sprawę samowystarczalności żywnościowej Niemiec. Stwierdził on, że dzięki sukcesom, osiągnięty przez wytwórczość krajową, samowystarczalność Niemiec w dziedzinie żywienia wzrosła z 65 proc. w r. 1927 do 85 proc. w r. b. Wynika stąd, że około 15 proc. zapotrzebowania środków żywnościowych muszą jeszcze Niemcy pokrywać importem z zagranicy. Obecnie Niemcy doszły do tego, że po normalnych zbiorach zapotrzebowanie wewnętrzne może być pokryte w całości w dziedzinie chleba, maki, kartofli jadalnych, cukru i mleka. Jeśli chodzi o jarzyny i mięso, to Niemcy produkują obecnie od 90 do 94 proc. własnej konsumpcji, co się zaś tyczy jaj i wyrobów mleczarskich, to zapotrzebowanie wewnętrzne Niemiec może być pokryte własną produkcją w wysokości od 80 do 85 proc., przy tłuszczach natomiast zaledwie od 50 do 55 proc.

Wywóz niemieckich produktów przemysłowych napotyka na coraz większe trudności i nie może być dowolnie rozszerzany. Sumy otrzymywane z eksportu muszą być przede wszystkim poświęcone na zakup niezbędnych surowców. Ograniczenie importu surowców na rzecz zwiększonego przywozu środków żywnościowych oznaczałoby wtrącenie znacznej ilości pracowników przemysłowych w otchłań bezrobocia. Dlatego też, w dziedzinie tych produktów żywnościowych, których konsumpcja nie może być w całości pokryta własną produkcją, należy się liczyć z pewnym niedostatkim.

W związku z tem minister apeluje do niemieckich gospodni, że przy występującym braku poszczególnych artykułów żywnościowych zwrócić się do wykorzystania innych będących w obfitości środków żywnościowych. Nie powinien się nikt troszczyć — oświadczył w zakończeniu — że będzie mało nasycony, chodzi bowiem o to, ażeby Niemcom zapewnić przyszłość.

PODATKI I OPŁATY

(p) Zwrót nadpłaconych podatków w gotówce. Min. skarbu wydało zarządzenie, mające na celu ułatwienie płatnikom odbioru w gotówce nadpłaconych podatków. W myśl tego zarządzenia zwroty nadpłat w podatkach bezpośrednich, opłatach stemplowych, podatku od spadku i darowizn,

stosowuje się do ogólnych przepisów kodeksu postępowania cywilnego, przewidując jedynie szybszy tryb postępowania i skrócone terminy. Odmiennie również uregulowana jest sprawa kosztów sądowych przed sądami pracy. Przewidziane jest w zasadzie stosowanie ogólnych przepisów o kosztach sądowych ze zwolnieniem całkowitem od opłat sądowych za wyjątkiem opłat za doręczenie przy wartości przedmiotu sporu do 50 zł oraz z obniżeniem do połowy kosztów przy wartości przedmiotu sporu do 1000 zł. Przy wyższej wartości przedmiotu sporu zwolnienie do połowy dotyczy tylko pierwszych 1000 zł.

To byłyby najistotniejsze nowości. Sąd pracy w Poznaniu jako jeden z 16-tu samoistnych sądów pracy, a obejmujący okręg miasta Poznania i powiatu poznańskiego, rozpoczyna swe życie. Minister sprawiedliwości powołał już sędziów zawodowych, mianowani również zostali ławnicy w liczbie 62-ch i 124-ch zastępców oraz w liczbie 24-ch i 48-iu zastępców dla II-jej instancji jako apelacyjnej.

A. P.

Dla sformułowania wniosku do ministerstwa są potrzebne następujące dane: 1. ostatnia cena krajowa i zagraniczna towaru, dla którego ulga celna ma być wprowadzona (za 100 kg — możliwe w walucie zagranicznej i bez cła); 2. wysokość zapotrzebowania na dany towar zgłaszającego się zakładu i o ile możliwe danej krajowej gałęzi - produkcji; 3. dane co do istnienia krajowej produkcji; 4. w wypadkach, gdy chodzi o surowce lub półfabrykaty, winna być podana ścisła kalkulacja produkcji, opartej na przerobieniu tych surowców lub półfabrykatów.

Wnioski stawić można w wypadkach, w których cło stanowi minimum 2 proc. kosztów produkcji i hamuje rozwój produkcji względnie utrudnia konkurencję z analogicznymi produktami zagranicznymi.

Ew. postulaty zgłaszać należy do 5 października r. b.

od lokali i placów budowlanych, mogą być wypłacane bezpośrednio w kasie urzędu skarbowego, w drodze przelewu należnej sumy, w drodze przelewu na konto czekowe PKO lub też przekazem pieniężnym przez pocztę. Wpłata bezpośrednio lub przelew na konto w PKO. może nastąpić tylko na pisemną prośbę płatnika, w przeciwnym razie zwrot nadpłaconych podatków ma być dokonywany za pośrednictwem poczty. (az)

(p) Potrącanie należności wątpliwych przy wymiarze podatku dochodowego. Min. skarbu okólnikiem z dnia 4 sierpnia 1936 r. nr. D. V 23237/2/36 zakomunikowało wyciąż z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dn. 29 maja 1936 r. L. rej. 3294/34, w którym wyjaśnił, że szacowanie wątpliwych wierzytelności do bilansu należy w zasadzie do swobodnego uznania przedsiębiorcy, który ma obowiązek dokonania tego szacowania z należytą starannością przy wzięciu pod uwagę wszelkich istniejących w dacie bilansu okoliczności, mających wpływ na istnienie, wysokość i ściagalność pretensyj. (k)

(p) Umarzenie podatku drobnym płatnikiem. Projekt rozporządzenia wykonawczego do ustawy o podatku przemysłowym przewiduje przepis, pozwalający na umarzenie podatku obrotowego podatnikom, którym wymierzono podatek nie przekraczający 100 zł, jedynie w postępowaniu wymiarowym. (k)

Z KRAJU

(k) Ustawodawstwo gospodarcze. W Dzienniku Ustaw R. P. nr. 74 z dnia 30 września ukazały się m. in. dekrety Prezydenta R. P. o odroczeniu eksmisji z lokali handlowych i przemysłowych i o ograniczeniu praw emerytalnych notariuszów i pisarzy hipotecznych. Poza tem opublikowano rozporządzenie rady ministrów o ustaleniu nadzwyczajnego wykazu imiennego nieruchomości, podlegających przymusowemu wykupowi i rozporządzenie ministra w sprawie zwrotu cła przy wywozie niektórych towarów.

(k) Czteroletni program inwestycyjnych. W dziedzinie dróg wodnych planowane są następujące roboty, ze szczególnem uwzględnieniem problemu uporządkowania Wisły: 1) wybudowanie 4 zbiorników (Porąbka, Kozłowa Góra, Roznów i Czchów), mających wielkie znaczenie dla uregulowania żeglugi na Wiśle i ochrony przed zniszczeniami powodzi (straty w 1934 r. wyniosły ok. 100 milj. zł); dwa ostatnie zbiorniki dopomoga do wytworzenia energii ok. 200 milj. KWH rocznie; częściowa regulacja Wisły, z budową portów w Puławach, Zeraniu, Plocku i Włocławku oraz zabezpieczeniem Krakowa

wa od powodzi, celem doprowadzenia żeglugowości Wisły do takiego stanu, by barki o pojemności 200—300 t. mogły docierać z węgłem do Warszawy; 3) uregulowanie potoków górskich — jako dalsze zabezpieczenie przed powodzią; 4) połączenie Warty z Wisłą przez Gopło, przez co wykorzystano Wartę i włączono ją do systemu zasadniczego Polski (t. j. Wisły); 5) budowę kanału kamiennego i regulację Prypeci i jej dopływów oraz naprawę kanału Ogińskiego i Królewskiego, przez co stworzy się dogodna i tania komunikacja do województw wschodnich, a przede wszystkim umożliwiona zostanie tania dostawa kamienia, najważniejszego materiału przy budowie i przebudowie naszych dróg, z jednych wielkich zagłębi kamienia wysokowartościowego Klesowa i Janowej Doliny.

(k) Współpraca izb przemysłowo-handlowych i rolniczych. Zgodnie z zasadniczym porozumieniem trzech samorządów gospodarczych współpraca izb przemysłowo-handlowych z izbami rolniczymi na terenie regionalnym pogłębia się stale. Znalazła ona formę stałych ciał porozumiewawczych we Lwowie, Krakowie i Poznaniu, przyrzeczeniem w Poznaniu wspólna komórka organizacyjna powołana jest w szczególności dla spraw obrotu artykułami rolniczymi. Izby w Gdyni i Sosnowcu odbywają z odpowiednimi izbami rolniczymi stale okresowe konferencje, poświęcone przedyskutowaniu wspólnych regionalnych zagadnień gospodarczych. W pozostałych izbach współpraca z izbami samorządu rolniczego polega na sporadycznym porozumieniu się i wzajemnym informowaniu o sprawach również blisko obchodzących oba samorządy, jak np. zagadnienie obrotu artykułami rolniczymi i t. p.

(k) Rzemiosło rzeźniczek przeciwko konkurencji. Rzemiosło rzeźniczek już od dłuższego czasu podnosi fakt konkurencji prowadzonej przez przemysł bekonowy. Ten ostatni bowiem, wyszukując przywileje eksportowe, korzysta z nich dla wykonywania przemysłu przerobu mięsa i jego sprzedaży na rynku krajowym. Zakłada w tym celu liczne zakłady mięsa i wędlin, przyrzeczeniem dysponując odpadkami, pozostającymi z bekonowy, ma możność tańszej sprzedaży wyrobów, aniżeli składy rzeźniczek. W tych warunkach prowadzoną konkurencję zorganizowane rzemiosło rzeźniczek nazywa nielojalną. Łącznie z powyższem wielkopolskie rzemiosło rzeźniczek domaga się ostatecznego uregulowania tej sprawy przez opracowaną obecnie ustawę o nieuczciwej konkurencji, która położyłaby kres, rozwijanej w niepomyślnych dla rzeźnictwa warunkach, konkurencji. (az)

Z ZAGRANICZY

(z) Dlaczego Lotwa przeprowadziła dewaluację swej waluty? Jak wiadomo, lotewska rada ministrów postanowiła przeprowadzić dewaluację łoty, przywracając stosunek wymienny wobec funta szterlinga, jaki istniał dawniej przed spadkiem waluty angielskiej, t. j. 25,22 łotów za jednego funta. Ostatnio zanotowany kurs łoty w Londynie za 1 Ł wynosił 15,43. Jeden łot będzie obecnie równy 0,0396487 części funta angielskiego. Min. skarbu Łotwy wygłosił przez radio przemówienie, w którym uzasadnił motywy decyzji rządu. Oświadczył on: Wyroby swoje sprzedawaliśmy zagranicy za bezcen, dopłacając ogromne sumy z budżetu państwa na forsowanie wywozu. Obecnie eksport nasz nie będzie sztucznie podtrzymywany i może się korzystnie rozwijać dzięki obniżeniu cen naszych produktów, wyrażonych w zdewaluowanej walucie. Minister podkreślił, iż rząd stosuje wszelkie środki, aby nie dopuścić do zwyżki cen towarów.

(z) Rubel sowiecki nie został dotknięty dewaluacją franka francuskiego. Jak wiadomo, z początkiem r. b. kurs rubla sowieckiego został ustalony na 3 franki francuskie. Dewaluacja franka francuskiego nie dotknie jednakże waluty sowieckiej z uwagi na to, że w bilansach instytucji emisyjnych wartość rubla w złotce obliczana jest w czystym złocie. Poza tem rubel sowiecki nie jest walutą międzynarodową, lecz jedynie jednostką obrachunkową i wymienną na terenie gospodarki sowieckiej.

(z) Szwajcaria zawieszka obroty clearingowe z innymi krajami. Szwajcarski Bank Narodowy otrzymał polecenie niedokonywania wypłat w obrocie rozrachunkowym z krajami clearingowymi. Obowiązek wypłat nie został zawieszony, z wyjątkiem wypłat w obrocie clearingowym z Włochami i Węgrami, co tymczasowo nie jest dokonywane.

(z) Wzrost transakcji złotem w Londynie. Na rynku londyńskim zanotowano dziś ogromną podaż złota, które pochodzi z prywatnej tezauryzacji. Ilości te zostały natchem wchłonięte przez rynek dzięki zakupom na rachunek St. Zjednoczonych. W kołach giełdowych podkreślają, że wznowienie transakcji frankiem francuskim może spowodować przerwanie transakcji sprzedanych złota z przeznaczeniem na wywóz do Nowego Jorku, gdyż wtedy funt szterling powinien obniżyć swój kurs do poziomu bardziej odpowiadającego jego rzeczywistej wartości.

Krótkie informacje gospodarcze

— Na terenie wszystkich 9 dyrekcji lasów państwowych znajduje się ponad 120 wyluszczarzy nasion drzew. Największa z nich w Kłosewie uzyskuje rocznie przeciętnie 20.000 kg. nasienia świerku. Znaczną część pozyskanych nasion zużywa się na odnowienie lasu w państwowem gospodarstwie leśnem, reszta zaś jest przedmiotem handlu.

— Całkowite polskie połowy morskie daly w sierpniu 633.440 kg. ryb o łącznej wartości 338.208 zł. Z ogólnej tej ilości przypada na połowy przybrzeżne na Bałtyku 169.140 kg., wartości 81.058 zł, za połowy ślędzi na morzu Północnym mżas 514.300 kg., wartości 257.150 zł.

— Przywóz towarów rybnych do Gdyni w sierpniu rb. wykazał dwukrotny wzrost w stosunku do lipca rb., przekraczając jednocześnie liczbę z sierpnia r. ub. Ogółem (oprócz połowów przybrzeżnych) dowieziono 4.590 tonn towarów rybnych. Obroty handlowe polsko-szwajcarskie w sierpniu kształtowały się następująco: eksport towarów polskich do Szwajcarii przedstawiał wartość 996.928 fr. szwajc. wartość zaś towarów szwajcarskich przywiezionych w ciągu ub. mies. do Polski, wyrażała się cyfrą 951.501 fr. szwajc. Saldo dodatnie dla Polski wyniosło w sierpniu 45.427 fr. szwajc.

— Eksport naszego drewna do Niemiec wraz z innym naszym wywozem związany jest ściśle na zasadzie wymiany z przywozem towarów niemieckich do Polski i ustalany z miesiąca na miesiąc. We wrześniu kontyngent drewna miał uprzednio ustanowioną dla siebie pozycję 1 milj. zł, lecz wskutek skurczenia się przywozu i z Niemiec pozycja wrześniowa została zmniejszona do sumy 250.000 zł.

— Podpisany niedawno niemiecko-litewski traktat handlowy ma być w najbliższych dniach ratyfikowany przez sejm litewski. Bezsposrednio po tym nastąpi wymiana dokumentów ratyfikacyjnych.

— W ciągu ostatnich miesięcy wywieziono z Niemiec do Anglii 3 miliony funtów złota. City przypuszcza, że Niemcy, posiadając w Londynie zapas złota, zwróca się następnie do banków z konkretnymi propozycjami.

— W listopadzie rb. podjęte zostaną prace w stoczni Browns. Clydebank nad siostrzanym statkiem „Queen Mary”, który otrzyma nazwę „King George V” dla uczczenia pamięci zmarłego króla angielskiego.

— Międzyparlamentarna konferencja gospodarcza w Bukareszcie zakończyła swoje obrady, po przyjęciu do wiadomości oświadczeń przedstawicieli Francji, dotyczących zadłużenia rolniczego i utworzenia instytutu międzynarodowego wzajemnego kredytu.

— Między przedstawicielami Anglii i Norwegii doszło do porozumienia w sprawie połowu wielorybów.

40 lat w służbie pieśni polskiej

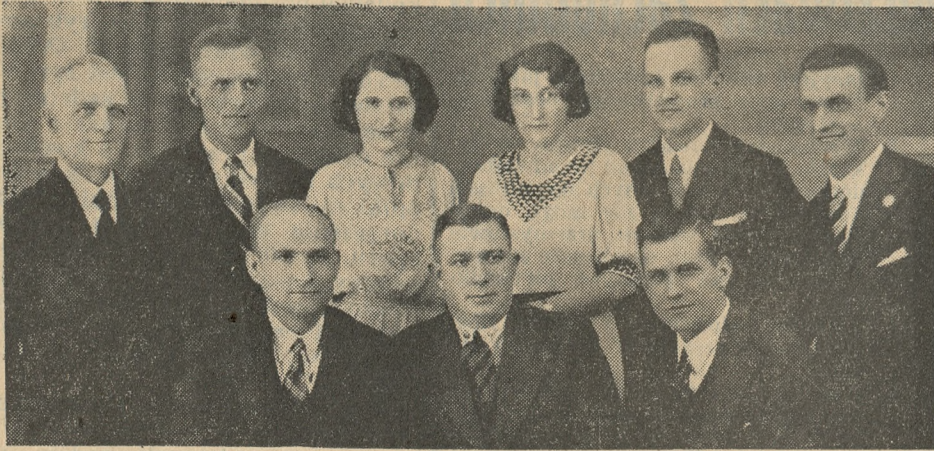
Pleszew (pw) Wzniosłe chwile przeżywało nasze miasto w ub. niedzielę, kiedy to koło śpiewackie „Lutnia” obchodziło uroczyste 40-lecie wytrwałej pracy na niwie śpiewaczej.

Uroczystość połączona była ze „świętem pieśni”. Udział w uroczystościach wzięły niemal wszystkie towarzystwa pleszewskie ze sztandarami, przedstawiciele władz i społeczeństwa oraz bardzo licznie przybyła brać śpiewacza nie tylko z całego okręgu, ale również i z dalszych okolic.

Po uroczystym nabożeństwie, w sali Bursy Bractwa Kurkowego odbyło się jubileuszowe zebranie, które zagałł prezes koła, p. Tadeusz Wojciechowski, witając przedstawicieli władz i społeczeństwa oraz gości. Po odśpiewaniu przez chór męski „Lutnia” hymnu „Gaude Mater Polonia”, wygłosił przemówienie delegat Związku, dr. J. Młodziejewski. Sprawozdanie z 40-letniej działalności odczytał sekretarz p. Marjan Szuszczyński. Długi okres pracy zasłużonego koła zaznaczył się silnym rozbudzeniem pieśni i kultury polskiej wśród członków, a liczne zjazdy i uroczystości, urządzane przez koło, świadczą, iż w pracy swej kierowało się ono zawsze zasadami szczerego patriotyzmu i głębokiego umiłowania pieśni polskiej. Zkolei nastąpiło wręczenie odznaki honorowej Zjednoczenia zasłużonym członkom pp. Romanowi Wojciechowskiemu, współzałożycielowi koła, i K. Nowickiemu. Następnie dyplomy członków honorowych otrzymałi pp.: R. Wojciechowski, M. Szac, ks. prał. Niesiołowski, J. Magnuszewski i Wł. Sękowski, dyplomy zasługi pp.: Wł. Kuczyński, St. Stragierowicz, H. Stragierowicz, H. Szarszewski, St. Kłapecki i J. Spychałowicz, dyplomy uznania pp.: T. Wojciechowski, St. Furmaniewicz i Z. Tyczyńska, listy pochwalne pp.: J. Politowicz, J. Kurowski, F. Karolczak, Cz. Szpuntowna, W. Politowiczówna i A. Leśniakówna. Po składaniu życzeń zamknięto jubileuszową akademję śpiewem „Boże coś Polskę”.

Po południu w ogrodzie Bractwa Kurkowego odbyły się popisy chórów i koncert orkiestry 70 p. p. W popisach brały udział następujące chóry mieszańe i męskie: koło śpiewu „Echo” Brzezie, „Moniuszki” Jedlec, Koło Śpiewacze Cielcza, „Lutnia” Tursko, Koło Śpiewacze Kotlin, Tow. Śpiewacze Raszków, Koło Śpiewacze Witaszyce, „Ce-

cyła” Pleszew, „Lutnia” Żerków, „Lutnia” Jarocin, „Echo” Ostrów i jubilat-

Zarząd tow. śpiewu „Lutnia” w Pleszewie ze swym prezesem p. Tadeuszem Wojciechowskim (w środku)

Na uczenie się nigdy nie zapóźno

Naogół panuje przekonanie, że kto za młodu zaniedbał swoje wykształcenie, ten już w późniejszych latach nie zdola tego naprawić. Mieści się w tem dużo prawdy, ale nie dlatego, żeby późniejszy wiek był nie podatny dla przyjmowania wiedzy, lecz poprostu dla tego, że życie zawodowe absorbuje człowieka w późniejszym wieku do tego stopnia, że mało tylko pozostaje czasu na dalsze kształcenie.

Znany amerykański psycholog dr. E. L. Thorndike, profesor uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku, od dłuższego czasu prowadzi obszerne studia nad kwestją, czy istnieje granica wieku, poza którą znika zdolność uczenia się człowieka. Sprawa ta ma dzisiaj szczególnie praktyczne znaczenie, ile że wielu ludzi, ze względu na warunki możliwości zarobkowania, zmieniać musi w późniejszym wieku swój zawód i przysposabiać się do nowego. Dla tych wszystkich wyniki badań prof. Thorndike stanowią miłą niespodziankę i bodziec na nowej drodze życia. Otóż uczony amerykański doszedł do wyniku, że na uczenie się nigdy nie jest zapóźno. Zdolność przyswajania sobie wiadomości z biegiem lat przybiera wprawdzie tempo wolniejsze, ale ilościowo nie są one wcale ograniczone. Nawet siedemdziesięcioletni człowiek nauczyć się może wszystkiego tego co młodzieńiec lub mężczyzna w najlepszym latach. Różnica jest jedynie w tem, że czas przyswojenia sobie pewnej wiedzy w starości jest znacznie dłuższy. Prof. Thorndike stwierdził, że siedemdziesięcioletni potrzebuje akurat jeszcze raz tyle czasu do nauczenia się pewnej ilości obcych wokabul, co trzydziestoletni.

Ciekawszem jest jeszcze stwierdzenie uczonego amerykańskiego, że najpodatniejszym okresem dla uczenia się nie jest czas szkolny, a więc lata od siódmego do czternastego roku, lecz dopiero okres od piętnastego do czterdziestego piątego roku. Pewne rzeczy, i to nawet najważniejsze dla jego zawodu, dorosły szybciej sobie przyswoi niż młodzieńiec. Wielką rolę odgrywa tu zainteresowanie, jaki dany przedmiot przedstawia dla uczącego się. Jest to zresztą rzeczą zupełnie jasną, że człowiek najprędzej przyswaja sobie te rzeczy, które go najwięcej interesują. To zainteresowanie nie potrzebuje być zresztą bezpośrednie. Wystarczy już, jeżeli się ktoś z racji swego zawodu zainteresuje pośrednio obcym językiem, ażeby spotęgować w nim zdolność przyswajania sobie tego języka. Tem się też tłumaczy, że nieraz dorośli daleko

szybciej przyswajali sobie pewne wiadomości, niż młodzież.

Tak więc na uczenie się jest zawsze czas, przynajmniej dla tych, którzy pragną stale rozszerzać zakres swej wiedzy.

WiP.

Stare panny żądają emerytury

W Anglii zapoczątkowano ostatnio akcję w kierunku przyznania wszystkim niezamężnym kobietom począwszy od 55 roku życia państwowej emerytury, z której korzystałyby kobiety nie posiadające innych środków utrzymania. Na czele tego ruchu, skupiającego około 40.000 kobiet, stoi lady Fisher-Smith, która na jednym z zebrań w Londynie oświadczyła że ruch jej obejmie wkrótce 100.000 kobiet. Lady Fisher-Smith zdołała dla akcji swej pozyskać 150 polityków, w tem kilku członków parlamentu, którzy w najbliższym czasie zamierzają na terenie Izby Gmin wystąpić z odpowiednią inicjatywą. W razie zrealizowania postulatu wysuniętego przez organizację lady Fisher-Smith, skarb państwa musiałby łożyć na pensję dla starych panien około 4 miliony funtów rocznie.

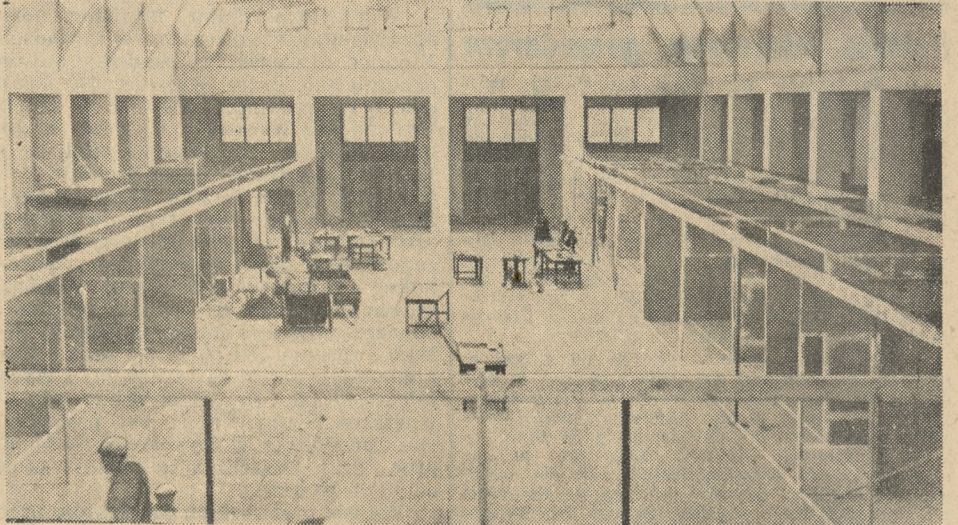
Najmniejsza stacja radiowa

Podczas wielkiej parady wojskowej, jaka niedawno odbyła się w Nowym Jorku, ogólną uwagę licznie zgromadzonych przechodniów zwracał na siebie pewien mężczyzna, spacerujący w cylindrze. Na bocznej ścianie cylindra widać było coś w rodzaju patyka około 25 centymetrów wysokości. W ręce trzymał ów pan jakby lusterko, które ciągle zbliżał do twarzy. Z początku patrzono na niego, jak na warjata, po pewnym jednak czasie zorientowano się, że był to speaker radiowy, który zdawał sprawozdanie z przebiegu parady. Patyczek na cylindrze — to była antena, a wszystkie akcesoria mieściły się w pudełeczku, był to mikrofon. Ogółem — pas z pudełkiem i kapelus z anteną — tj. cała stacja nadawcza, waży 2 i pół kilo.

Przygotowania do wystawy „Sztuka, kwiaty, wnętrze”

Na odnowionym frontonie hali reprezentacyjnej Targów Poznańskich umieszczono już od powiedni napis.

W hali wzorowych wnętrz, które zaprojektował arch. Cieśliński, wzniesiono już ściany poszczególnych ubikacyj.

Przygotowania do wystawy sztuki. Na pierwszym planie gablota z piękną ceramiką majolikową prof. Krzywca (szkliwo redukcyjne).

Wiadomość

o „Żywym Dzienniku”

podana w dzisiejszem wydaniu porannem pisma naszego, wywołała już żywe zainteresowanie. Z wielu stron zwrócono się dziś do nas z zapytaniem: A kto wystąpi w „Żywym Dzienniku”, a z czym? — Wobec tego wszelkie te szczegóły podamy w numerze jutrzejszym. Tymczasem zaś zaznaczamy, że „Żywy Dziennik” jubileuszowy odbędzie się we wtorek, 6 b. m., o godz. 8 wieczorem w Białej Sali Bazarowej. Bilety są już do nabycia w Księgarni św. Wojciecha. Dochód na ubogich Tow. Pań Wincentek par. św. Marcina.

Tylko 9 złotych

kosztuje obecnie tom drugi

MARJANA SEYDY

„Polski na przełomie dziejów”

stanowiący całość w sobie zamkniętą o decydującym okresie wojny światowej: od zbrojnego wystąpienia Stanów Zjednoczonych do końca wojny. W tem jedyne w literaturze politycznej zobrazowanie całokształtu działalności Komitetu Narodowego w Paryżu.

Wydawnictwo nasze pośredniczy w nabywaniu tego dzieła między czytelnikami naszymi a Księgarnią św. Wojciecha.

„Polskę na przełomie dziejów” (tom drugi) można nabyć na miejscu w administracji pisma naszego za 9 zł.

Czytelnicy poza Poznaniem otrzymają wspomnianą książkę przesyłką pocztową, jeżeli przyślą do administracji naszej 10 zł; natomiast za zaliczeniem pocztowym będą płacili 11 zł.

Niemcy środkowe — Poznań

Jak było do przewidzenia, zapowiedź zawodów z Niemcami spotkała się z uznaniem i entuzjazmem wśród licznych zwolenników piłki nożnej. Drużyna reprezentacyjna Niemiec środkowych ma poza sobą piękny wieniec wspaniałych sukcesów, których ukoronowaniem było zdobycie w roku ubiegłym pucharu związku niemieckiego, czyli oficjalnego tytułu mistrzowskiej drużyny Rzeszy. Oto kilka danych cyfrowych: Niemcy środkowe zwyciężają

kolejno okręg południowo-zachodni Niemiec 3:2, okręg saksoński 2:0, silny okręg północny 4:2. Wreszcie w walce finałowej z reprezentacją Brandenburgii, na stadionie pocztowym w Berlinie wobec 30.000 widzów 2:0, zdobywając puchar związku Rzeszy.

Sukcesy te najlepiej odzwierciedlają wartość drużyny gości, która w niedzielę zawita do Poznania. Początek zawodów o godz. 15 na boisku Warty przy ul. Rolnej.

Młodzież szkolna na starcie

Zawody lekko-atletyczne męskich szkół średnic okręgu szkolnego poznańskiego odbędą się w sobotę 3 bm. od godz. 14 do zmroku, na arenie P. W. K.

Udział w tych zawodach biorą poza reprezentacjami wszystkich szkół poznańskich zespoły całego szeregu szkół pozamiejscowych. Starczy wspomnieć, że na starcie znajdują się zawodnicy gimn. z Rydzyny, z którego wywodzi się tegoroczna rewelacja lekkoatletyczna Gąsowski, kadece z Rawicza oraz dwanaście innych pozamiejscowych zespołów. Na boisku stanie blisko 250 zawodników uczniów szkół średnich całej Wielkopolski. Rzadko u nas spotykana ilość startujących, wyrównany poziom, niezwykle urozmaicony program zawodów, dadzą szerszej publiczności, a przede wszystkim rodzicom wgląd w stan usportowienia naszej młodzieży.

W programie: trójbój dla młodzieży do lat 16 (bieg 60 m, skok w dal, rzut granatem), trójbój dla młodzieży ponad lat 16 (bieg 100 m, skok w zwyz, rzut dyskiem 1 kg.), biegi sztafetowe 4x60 m dla młodzieży do lat 16, 4x100 m dla młodzieży ponad lat 16, biegi na 800 m i 3.000 m. Wstęp dla młodzieży 20 gr., dla starszych 49 gr.

Gry sportowe

Treningi sekcji gier sportowych AZS po przerwie wakacyjnej odbywają się w środy i piątki od godz. 17 do 19 oraz w niedzielę od 11 do 13 w hali ośrodka przy ul. Bukowickiej.

Hippika

W trzecim dniu jeździeckich mistrzostw polskich w Lublinie rozegrano następujące konkurencje:

W biegu na przełaj lekkim na dystansie około 4.000 m zwyciężył kapitan Biliński na „Imatrze” przed por. Gerleckim na „Solonie” i Michałem Gutowskim na „Poganiu”.

W biegu od punktu do punktu dla juniorów wygrał 12-letni Ryś Rudnicki na „Kawce”.

W konkursie lekkim dla pań (14 przeszkód, 1 m wysokości, 2½ szerokości, czas 400 m na minutę) pierwsze miejsce zajęła Marja Bejt na „Domino” przed Marją Zwierzchowską na „Urwisie”, Kamillą Kuntze na „Girls” i Anną Jurkowską na „Szachu”.

W konkursie otwartym (15 przeszkód, 1,20 wysokości, 3,50 szerokości, czas 425 m na minutę) pierwszy był rtm. Szank na „Zniczu” przed Henrykiem Strzeszewskim na „Rysiu”, por. Skuliczem na „Arosie”, por. Bilwinem na „Kralu” i ppor. Wołozowskim na „Zerwikapturnie”.

Lekka atletyka

Sokół gnieźnieński zdobył w czwórmezu w Gnieźnie puchar przechodni na własność, zwyciężając po raz trzeci z rzędu. W ogólnej punktacji 1. Sokół 195 p., KPW 113 p. (poza konkursem), W. K. S. 71,5 p., K. S. M. 49,5 p.

Szczegółowe wyniki były następujące:
100 m: 1) Wojciechowski (S) 12,1 sek., 2) Tomczak (S).
200 m: 1) Kwapiszewski (S) 24 sek., 2) Dołacki (WKS).
400 m: 1) Kucharski (S) 55,8; 2) Kwapiszewski (S).
3.000 m: 1) Marcinkowski (S) 10:58; 2) Guziłek (S).

Sztafeta 4x100: 1) Sokół 47,6 s., 2) KSM.
Sztafeta olimpijska: 1) Sokół 4:53,5; 2) WKS.
Skok w zwyz: 1) Siudziński (S) 1,60 m, 2) i 3) miejsce zajęli poza konkursem Szymura i Tomaszewski z KPW 1,54.

Skok w dal: Siudziński (S) 6 m, 2) Krawczyński (S).
Skok o tyczce: 1) Krawczyński (S) 3,10 m, 2) Przybylski (S).

Pchnięcie kula: Jamry (S) 11,28 m, 2) Pawłowski (S).
Rzut dyskiem: 1) Jamry (S) 35,20 m, 2) Pawłowski (S).
Rzut oszczepem: 1) Stolarek (S) 41,17 m, 2) Pawłowski (S).

Pięściarstwo

W sobotę odbędzie się o godz. 19 w sali K. S. „H. Cegielski” przy Górnej Wildzie 180 zawodów o drużynowe mistrzostwo klasy B. Pozn. Okręg Zw. Boks. pomiędzy K. S. „Stella — Gniezno” a „H. C. P.” II. (kom).

Warsz. Okr. Zw. Bokserski zwołuje na dz. 14 października walne zebranie W. O. Z. B., na którym omawiane będą sprawy budżetowe.

Pływanie

Poznański okręgowy związek pływacki urządza w sobotę 3 bm. o godz. 20 uroczysty zamknięcie tegorocznego sezonu pływackiego na sali hotelu „Polonia” ul. Grun-

waldzka. W programie przewidziane jest rozdanie nagród i dyplomów za mistrzostwa okręgowe. (kom)

Tenis

Spotkanie Polska — Jugosławia, które miało się odbyć w dniach 3, 4 i 5 b. m. w Białogrodzie, zostało na kilka godzin przed wyjazdem polskiej reprezentacji telegraficznie odwołane przez Jugosławię. Związek jugosłowiański w krótkiej depeście zawiadamia Polski Związek Lawn — Tenisy, że ze względu na chorobę czołowego swego tenisisty Punccea musi odwołać spotkanie. Depesza nadeszła o godz. 11 w nocy, a na rano był zapowiedziany wyjazd naszej reprezentacji. Oczywiście takie załatwienie sprawy przez Jugosławię nie jest zupełnie w porządku i polski Zw. Lawn-Tenisy będzie zmuszony wyciągnąć z tego faktu pewne konsekwencje. Tłumaczenie zresztą Jugosławii, że zmuszona jest odwołać mecz ze względu na chorobę jednego zawodnika, jest nieprawdą. Istotnym powodem jest najprawdopodobniej kłeska z Czechosłowacją, która wykazała bardzo słabą formę jugosłowiańskich zawodników. Warto podkreślić, że Puncce do wczorajszego dnia bawił w Czechosłowacji i wziął udział w meczu Jugosławia — Czechosłowacja.

Wśród zawodowców

Nuesslein mistrzem trenerów. W Berlinie zakończył się międzynarodowy turniej tenisowy trenerów. Turniej rozegrany został systemem pucharowym, natomiast ostatnia czwórka zawodników, wyloniona z tych rozgrywek, rozegrała spotkanie systemem punktowym (każdy z każdym). Największą niespodzianką rozgrywek finałowych była porażka Francuza Ramillon z Goritchniem. Ramillon zrewanżował się nazajutrz, bijąc Nuessleina 4:6, 6:2, 6:4. Ponieważ Nuesslein z kolei wygrał z Goritchniem, każdy z tych trzech zawodników miał po jednej porażce. O zwycięstwie zdecydował zatem stosunek gemów. Na tej podstawie zwycięstwo przyznano Nuessleinowi (stosunek gemów w rundzie finałowej 7:3), wicemistrzem został Ramillon (stosunek gemów 7:4), przed Goritchniem (7:5). Czwarte miejsce zajął Rott, pokonany przez czołową trójkę.

W grze podwójnej niespodzianką było zwycięstwo w finale pary chińskiej bracia Facondi nad para Nuesslein — Najuch 2:6, 8:10, 6:2, 6:4, 6:1. W półfinale para Nuesslein — Najuch wyeliminowała parę Ramillon — Messerschmidt 8:6, 6:2, 6:2.

Wioślarstwo

Regaty jesienne wszystkich klubów wioślarskich w Poznaniu odbędą się, jak już donosiliśmy, w niedzielę o godz. 14. Udział bierze przeszło 120 wioślarzy i wioślarek na różnych typach łodzi od dwójki do ósemek włącznie. Cała trasa poszczególnych biegów będzie na brzegach Warty na drodze do Szelaga dokładnie widoczna! Wstęp na regaty bezpłatny.

RADJO

Audycje radiowe w okazji pobytu Prezydenta R. P. w Poznaniu.

Uroczyste dni pobytu Prezydenta R. P. w Poznaniu odbijają się także żywym echem w programie rozgłośni poznańskiej. Szereg transmisji, reportaży i audycji specjalnych zostanie nadanych przez rozgl. w tych dniach bądź to w zasięgu ogólnopolskim, bądź też lokalnym.

W przeddzień przyjazdu Prezydenta R. P. do Poznania, mianowicie w sobotę 3 października o godz. 20.55—21.05 odczyt o działalności i zasługach naukowych Prezydenta R. P. prof. dr. Ignacego Mościckiego wygłosi przed mikrofonem rozgl. w zasięgu ogólnopolskim prof. dr. Jan Dobrowolski.

W niedzielę transmisja lokalna mszy św. z kaplicy zamkowej. Na mszy tej będą obecni Prezydent R. P. oraz rektor i senat Uniwersytetu Poznańskiego. Po mszy św., która nadawana będzie od godz. 9.20—9.50, o godz. 10.00 zainstalowane zostaną mikrofony radiowe w Auli Uniwersyteckiej celem transmitowania uroczystości inauguracyjnej roku akademickiego na U. P., której punktem kulminacyjnym

DO DREZNA

z wycieczką ogrodników na wystawę ogrodnictwa 7. 10. — 11. 10. Cena udziału 105,— zł, dla uczniów ogrodn. 75,— zł. (Przejazd, paszport, wiza, zwiedzenie). Zgłoszenia do dnia 4. bm. w BIURE PODROŻY WAGONS-LITS/COOK, Poznań, Pierackiego 12, tel. 58-86.
ng 18319

W sprawach PROPAGANDOWYCH i projektów reklamowych

prosimy komunikować się z

WYDZIAŁEM PROPAGANDY

„Kurjera Poznańskiego”, św. Marcin 70

1. piętro od godziny 16—18

Telefony: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72.

będzie wręczenie Prezydentowi R. P. dyplomu doktora honoris causa U. P.

Tęgoż dnia po południu odbędzie się częściowo ogólnopolska częściowo lokalna transmisja reprezentacyjnego koncertu muzyków poznańskich z Auli Uniwersyteckiej trwać będzie od godz. 17.20 — 18.00. Odegrany zostanie utwór S. B. Poradowskiego (Finałe z III Symfonii). Orkiestra symfoniczna m. Poznania dyryguje dyr. dr. Zygmunt Latoszewski. Następnie Józef Woliński odśpiewa Kasserna „Hymn do słońca” do słów Wyspiańskiego, oraz Feliksa Nowowiejskiego „Arie Domara” — z op. „Legenda Bałtyku”. Na zakończenie I części koncertu orkiestra symfoniczna pod dyr. kompozytora odegra „Chmiel” Stanisława Wiechowicza. W II części koncertu wykonane zostaną: Finałe z sonaty skrzypcowej Lucjana Kamieńskiego, w interpretacji Zdzisława Jahnkego i kompozytora, poczem połączone chóry poznańskie pod dyr. Władysława Rączkowskiego odśpiewają utwór Feliksa Nowowiejskiego pt. „Święty ogień”. Na zakończenie koncertu chór mieszany z towarzyszeniem organów pod dyr. Feliksa Nowowiejskiego wykona utwór tegoż kompozytora pt. „Ojczyzna”.

Polskie Radio szuka reporterów sportowych

Doceniając rolę sportu w życiu nowoczesnych społeczeństw, a w szczególności kładąc duży nacisk na zbliżenie między życiem sportowem, a programem radiowym, Polskie Radio rozpoczyna niniejszym konkurs na reporterów sportowych pod hasłem: „Szukamy dobrych reporterów sportowych”. W rozgl. poznańskim Polskiego Radia Pl. Wolności 11/II, otrzymać można specjalne kwestionariusze, które zgłaszający się winni wypełnić osobno dla każdej galezi sportu, w jakiej pragnieliby wypróbować swoje zdolności reporterskie. Próby zgłaszających się kandydatów rozpoczyna się już w następnym tygodniu. W skład komisji oceniającej wchodzi przedstawiciel władz i związków sportowych okręgu poznań. przedstawiciele grona radiosłuchaczy i dyrekcji Polskiego Radia. Kandydaci, którzy zwycięsko przejdą przez próby mikrofonowe, będą wpisani na oddzielny liście reporterów radiowych. Będą oni używani do transmisji radiowych imprez sportowych.

Kurs rytmiki i plastyki

Prof. WALENTYNY WIECHOWICZOWEJ

Od 1-go października rozpoczynają się wpisy pań, panów i dzieci na nast. kursy: Rytmiki, Plastyki, Techniki Plastycznej i Tańca Artystycznego. Osobny Kurs Gimnastyki, odchudzającej dla pań.

Wszystkie lekcje odbywają się w **śródmieściu.**

Informacje codz. o godz. 4—5, ul. Fr. Ratajczaka 14 m. 23 (dom ogrodowy).
zg 14384

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

W niedzielę, dnia 4 października nastąpi w Operze uroczyste przedstawienie inauguracyjne, które usławni Swą obecnością Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki.

Idąc śladem starej i pięknej tradycji otwiera Teatr Wielki sezon utworem polskiego kompozytora, a mianowicie Wł. Zeleńskiego „Goplana”, jedną z najpiękniejszych i najwartościowszych naszych oper. Libreto oparte na „Balladynie” Słowackiego, łączące świat fantastyczny z ludowością, dało możność rozwinięcia kompozytorowi pełne czar melodyjny, przepiękne motywy ludowe.

Dyrekcja, mając na uwadze specjalnie uroczysty charakter przedstawienia, dołożyła niezwykłych starań, aby całość wypadła jak najlepiej. Opracowanie i kierownictwo muzyczne wzięły w swe wytrawne i niezawodne ręce dyr. dr. Latoszewski. Nad stroną inscenizacyjną i reżyserską czuwa reż. K. Urbanowicz. „Goplana” otrzymała doskonałą obsadę w osobach pp. Dudycz-Latoszewskiej, Fedyczkowskiej, Janowskiej, Kisielowskiej, Musielewskiej, Kurowiakówny, Stanisława Drabika, Maja i Petera.

Mając niezwykle pole do popisu dekoracyjnego art. mal. Z. Szpingier, olśni widzów przebogata wystawa, która podkreślona efektami świetlnymi, wyczaruje fantastyczną wizję wielkiego autora „Balladyny”. Efektowną część choreograficzno-plastyczną przygotowuje niezwykle starannie p. Statkiewicz.

Wszystko to złoży się na wysoce artystyczną całość, tak że premjera „Goplany” stanie się niezwykle wydarzeniem w kulturalnym życiu Poznania. Na inauguracji w parterze i na I piętrze obowiązuje strój wieczorowy (galowy).

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro w dalszym ciągu głośna nowość scen europejskich „Tessa”, która grana jest stale przy wypełnionej widowni. Mimo ogromnego powodzenia „Tessa” niebawem zejdzie zupełnie z repertuaru z powodu gościnnych występów znakomitego

Wieczory X Muzy

W piątek, 2 i w sobotę, 3 października o godz. 11 wiecz. w kinie Apollo genialny tragic Harry Baur oraz Pierre Blanchar, Madeleine Ozeray w potężnym, wzruszającym dramacie „ZBRODNIA I KARA”, wedl. głośnego arcydzieła F. Dostojewskiego. Film, który rozmachem realizacji, potęgą uczucia i oryginalną oprawą muzyczną zachwyca i zdumiewa. Epopea niezwykłych emocyj! Ceny biletów normalne.
ng 17975

artysty scen polskich Marjusza Maszyńskiego. W nadchodzącą niedzielę po południu o godz. 16 po cenie do połowy znizowanych odegrane będzie po raz ostatni arcydzieło St. Wyspiańskiego „Wyzwolenie”. W próbach trzy sztuki: wyborna komedia „Był sobie więzień”, „Testament” i „Cyd” w inscenizacji St. Wyspiańskiego.

Z Teatru Nowego

Dziś w czwartek dnia 1. 10. o godz. 8.10 wieczorem budząca entuzjazm i podziw widowni Teatru Nowego „Szklanka wody”, w stylowym i świetnym wykonaniu aktor-kiem pp. Jadwigi Zaklickiej, Relewicki-Ziemińskiej, Koronkiewiczówny, Balickiego i Wasilewskiego, w przepięknej oprawie dekoracyjnej Stanisława Grabczyka i niezwykle starannym opracowaniu scenicznym Ryszarda Wasilewskiego.

Pożegnanie prof. Hanusa

Wczoraj popołudniowym krakowskim pociągami pośpiesznym opuścił Poznań długoletni profesor W. S. H., p. Ignacy Hanus, żegnany na dworcu przez przedstawicieli zarządu Tow. Polsko-Czechosłowackiego, młodzieży akademickiej i osobistych przyjaciół.

W poprzedzającym wieczór odbyło się w „Bazarze” oficjalne pożegnanie zasłużonego na polu zbliżenia polsko-czechosłowackiego profesora. W imieniu Tow. Polsko-Czechosłowackiego przemówił serdecznie p. prezydent Ratajski, wręczając p. Hanusowi jako upominek od towarzysstwa autolitografię M. Romay (Ratusz), a dalej żegnali go dyrektor W. S. H. p. prof. Skalski, prezes K! Hermesii p. Edm. Cieślak, w. prezes Bratniej Pomocy Stow. W. S. H. p. Bog. Wesołkowski, prezes K. N. Stow. W. S. H. p. Fraczkiewicz i w imieniu Dypl. Abs. W. S. H. p. Fr. Zynka. Po wspólnej fotografii odbyła się skromna kolacja, w której jako reprezentant uniwersytetu uczestniczył prof. dr. Dembiński.

„Czy niema powrotu?”

Poznański Patronat więzienny komunikuje: W związku z zagadnieniem przestępczości, zawartym w najnowszej powieści Fallady pt. **„Czyż niema powrotu?”**, w przekładzie Zofii Petersowej (książki będącej w rozspedaży w miejscowej księgarni Dippa, Pl. Wolności 11, dokonywanej na wyłączny rachunek „Patronatu”), „Patronat” korzystając z ofiarności, znanej na niwie pracy społecznej literatki p. Petersowej, która przeznaczyła swoje autorskie honorarium od części nakładu na cele miejscowego „Patronatu”, — wytknął sobie jako cel, niezależnie od efektu kasowego, popularyzowanie książki tej wśród szerszych kół publiczności, wrażliwej na los społeczeństwa, zagrożonego coraz bardziej wrostającą przestępczością.

Fallada, znany już z poprzednich swych prac, dość wymiennie, sfilmowana powieść jego, p. t.: **„I cóż dalej szary człowiek?”**, rozważa w powieści tej losy człowieka, który siedział... w więzieniu. Z niezwykłą wnikliwością maluje nastroje społeczeństwa, gdy były więzień szukając pojednania, wraca do niego.

Co wynosi z więzienia w świat? Jak przekuwa się jego charakter i psychika? Szereg sylwetek ludzkich, świetnie podpatrzoną, przewija się przez książkę tę. Ileż zawiera ona nieporównanych, interesujących typów, świetnie odzwierciedlających nurtujące w dzisiejszej społeczności ludzkiej poglądy etyczne, prawne, obyczajowe itp. — W doskonałym przekładzie p. Petersowej, jest lekturą pouczającą a przede wszystkim nie nudzącą. — Słowami tłumaczki można określić książkę tę ani jako ponurą ani melancholiąną, gdyż barwi się kolorami prawdziwego życia, tętni ironią, blyska dosadnością dowcipu, prawdą dialogów i groteskowością sytuacji a mimo to budzi sumienie społeczne.

Polecając powieść tę jako najaktualniejszą, poświęconą całkowicie problemowi tej ropiejącej nary społecznej, jaką jest przestępczość, „Patronat” podkreśla, iż z rozspredaży książki tej czerpie jednocześnie fundusze dla akcji swej, gdyż uzyskany zysk przypada w całości Towarzystwu.
zg 532/3

KUPON ULGOWY DO CYRKU STANIEWSKICH

Ważny w czwartek, 1. 10. br. na przedstawienie o godz. 8.30 wiecz. Okazicielem naszego kuponu w kasie cyrku otrzyma za wykupienia 1 biletu drugi analogiczny zupełnie BEZPŁATNIE.

Od 1 października r. b. w MOULIN ROUGE, Kantaka 8/9

całkowita zmiana na parterze i I. piętrze orkiestr, artystów i tancerek na czele

Niebywała atrakcja! **ARGENTINO** Niebywała atrakcja!

Zwraca się specjalną uwagę na codzienne ulubione „Five o'clock Tea“ na oświetlonym kryształowym parkiecie. Kawa lub herbata 75 gr

Ostatniemu krzykowi mody jest „MOULIN ROUGE“. Telefon 33-69

Dr. Zygmunt Dymiński

specjalista w chorobach wewnętrznych
przyjmuje znowu osobiście
Al. Marcinkowskiego 11. 11-12, 3-5.

Pz 7322-40-57

„Haftoplis“

wykonuje mereżkę okretkę, dziurki, wykończenie szali, falban, plisowanie, dekantyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciążanie guzików, nadrabianie stóp podnoszenie oczek terminowo najtaniej.

Stary Rynek 6, tel. 28-10, wejście Wiankowa. Pz 6585-36.204

Zawsze podziwiana

Cera pielęgnująca kremem „Sekret Piękności“ budzi zawsze zachwyt mężczyzn. Łagodna ma łagodną, czystość i miękkość skóry osiągnąć w krótkim czasie te kobiety, które używają codziennie kremu „Sekret Piękności“. Działanie jego jest szybkie, pewne i łagodne.

Z prawdziwą przyjemnością

pije się

Wina Rotnickiego

Pg 7811-40,36

Handel Win

Fr. Ratajczaka 36. Telefon 23-48. Najnowszy cennik na życzenie.

Wspólnika czynnego

z kapitałem 40 — 50.000 do przedsięw. bardzo rentownego poszukuję zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zg 14387

Komunikat.

Ubezpieczalnia Społeczna w Poznaniu podaje do wiadomości, że z dniem 1 października 1936 r. zostają przeniesione z ul. Szopena 1a Obwody Lecznicze (Komisje Lekarskie) nr. tel. 32-60 do gmachu Ubezpieczalni przy ul. Pocztowej nr. 25 i piętro.

Nagłówekowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówekowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. KAMIENICE

Parcele
przy Kopaninie tanio sprzedam Bajerlein, Koszyńska 12. zdg 97 315

Kamienice
dóchód ustawowy 14 000 sprzedam 85 000, wpłaty 60 000. Gruczyński. Poczta 30. zdg 98 332

Dom
składem, piętrowy, prowincja tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 812

Kupię
dom, parcele blisko centrum lub gospodarstwo, wpłaty 30 000 do 40 000. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 864

Dom
niewykofczoney, 4 mieszkania, — skład, na Winiarach korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 832

Kamienica
komfortowa dochodowa 77 000. — wpłaty 60 000. — Ratajczak, Poznań, Skarbowska 18. zdg 98 833

Kamienice
kupię wprost od właściciela, bez pośrednictwa, wpłaty zaraz 45 tys., później więcej. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 836

Parcele
przy Grunwaldkiej, cegła, zawiązanym rysunkiem sprzedam właściciel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 844

Kamienica
nowa Włda dochód 7 400. — cena gotówka 70 000. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 851

Dom
czylny średni kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 723/4

Parcele
kupię przy mniejszej wpłacie, przyjmie hipoteke. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 761/2

Parcele
Solacz wysoko, zdrowo położona blisko kościoła korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 046

Kamienice
centrum miasta Gostynia 65 000 sprzedam. Agentura Kurjera Poznańskiego. Chodzież nr 18 513

Solacz
parcela 500 m² podwórzowym domem, 6 pokoi, stajnia, szopa — sprzedam. Kraszewskiego 8. wery. zdg 97 480

Kamienice
pierwszorzędnej budowy, dochód 8 258 — sprzedam 65 000, wpłaty 51 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 254

Kamienice
należnikowa komfortowa budowana 1911, dochód 20 000 — sprzedam 145 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 253

Willa
przy Grunwaldkiej, dwa mieszkania czteropokojowe 35 000. — amortyzacja. Dom Złeczeń. Poczta 15. zdg 99 268

2. PIENIĄDZ

Drukarnia
większa ra prowincji, pow. małego przyjmie współnika lub sprzedam gotówką. Zgłoszenia Kurjer Poznański nr 18 498

1.500. —
mam. propozycje Kurjer Poznański zdg 98 891

Wspólnika
wspólniczki narychm asowej budowy dużej kamienicy gotówka około 20 — 30 tysięcy szukam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 070

Wspólnika
z gotówką od 5 — 10 000 zł do przemysłu dobrze zaprowadzonego i prosperującego przyjmie od zaraz, obrót m. 10 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 107

150. —
poszukuje wzianiam niekrapujacy pokój lub zwrot w małych ratach. Adres Kurjer Pozn. zdg 99 106

Spólnika
czynnego lub cichego gotówka zł 10 — 12 000 poszukuje, większa cukiernia-kawiarnia, centrum. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 99 099

4. OSOBISTE

Gaja
Używajmy kostki buljonowe. ng 16 968

Uwaga
Za długi mojej żony Teresy z domu Olejniczak nieodpowiadam. Franciszek Błajek, Poznań, ul. Garncarska 2, m. 11. zdg 98 839

Świadków
najechania przez wóz firmy Kalamajski na Towarowej poniedziałek 21 września godzina 15.10 upraszam zgłoszenia Raczyńskich 2, m. 10. Franciszek Surdyk. dg 3 148/9

Pan Tomasz Banasiński
u mnie nie pracuje. F-ma W. Paetz, Inż. St. Gerdziński. Ng 17 794

Na jesień
dużo nowości w sześciu językach poleca Czytelnia Dippiła, plac Wolności 11. zdg 99 090

Damskie
plaszczki, futra, suknie na miarę wykonywa pięknie. Wrocławska 19, Gałazka. zdg 99 245

6. OZENKI

Dentysta
lat 31, rzym.-kat., poszukuje lekarki dent. lub uprawnionej dentystki celem ożenku. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 553

Panna
inteligentna ukończona szkołą gospodarstwa, lat 29, 3 tysiące, wyprawy wydziele zamaż. Panowie stałej posadzki najchętniej nauzczyca. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 785

Kawaler
na stałej posadzki, lat 30, szuka wesołej, korpulentnej żony. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 784

7. SPRAZEDAŻE

Meble
Chcesz korzystnie nabyć nowe — używane to z całym zaufaniem tylko na **Wozna 16** Centralny Dom Komisowy. ng 16 974

Komisowa
sprzedaż wszelkich **Mebli** nowych — używanych, oraz **Kryształów**

i różnych innych sprzętów użytku domowego najkorzystniej **Jeziucka 10** obecnie Światosławska. ng 16 975

Garnitur klubowy
skóra oraz inne meble nowe używane najtaniej **Jeziucka 10** — (Światosławska). Pg 7329-4063

„Meble W. Paetz“
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. Ng 16 662

Skład
kolonialny z mieszkaniem magiel sprzedam spowodu choroby. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 218

Pianino
dobre okazynie sprzedam. Podgórná 13, m. 5. zdg 98 168

Plaszcz
ubranie sportowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 192

15 000 sztuk
drzewek czeresniowych, wysokopienne, w najlepszych odmianach, silne zdrowe i dobrze ukożenione poleca 80 zł za 100 sztuk. St. Dulat, ogrodnictwo, Wolsztyn. dg 3145

Jadalnia
z kredensem i witryna, orzech kawkaski korzystnie **Jeziucka 10** (Światosławska). Pg 7323-4062

Platforma
lekka stan dobry. Zgłoszenia Balcerek, Drużbackiej 7, telef. 62-40. zdg 98 135

Samochód
Fiat, limuzyna oryginalna, 4-osobowa, w dobrym stanie na sprzedaż, Agol — Poznań, Górna Włda 59. zdg 97 575

Kafle
piece najtaniej. Milich, Dolna Włda 49. zdg 98 133

Meble
najtaniej u Palacza, ul. Ślusarska 4, pomiędzy Wielka a Wozna. dg 3041

Automaty
do bilardu z gwarancją od 50 zł żadać oferty

Caesar Mann,
Rzeczypospolitej 6. nr 16 971

Futro
plaszcz męski, średnia figura na sprzedaż. Wielkie Garbary 45, m. 7. zdg 97 541

Gabinet
męski polerowany pierwszorzędne wykonanie kupno okazynie **Jeziucka 10** (Światosławska) Pg 7327-4061

Dom
nowy parcelka, 4 ubikacje, dobra komunikacja. Pośrednicy wykluczeni. Adres Kurjer Pozn. zdg 98 795

Samochód
ciężarowy 2,5 ton marki Citroen gotowy do jazdy tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 818

Aparat
fotograficzny, zegarek złoty męski, Przemysłowa 31 — 1. zdg 98 828

Sypialnia
używana tanio. Spokojna 27. — m. 13, godz. 15 — 18. zdg 98 881

Jadalnie
eleganckie tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdg 98 766

Sprzedaj — Naprawa
wzrostki systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa narychmias w firmie Józef Czarnoski specj. skład papieru i montowania piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 3051

Sprzedam
kolonialne urządzenie składowe, magiel w dobrym stanie, czujnego psa (doberman) tanio. Stęszewska 21 — 1. zdg 98 124-5

Meble
w wielkim wyborze poleca najtaniej **K. Bakoś, Stary Rynek 51** zdg 92 310/11

Bardzo
dobrze egzystująca owocarnia, — skład czekolady i cukrów w centrum do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 836

Fiat
520 otwarty, z dobrym ogumieniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 945

Skład
kolonialny mieszkaniem, centrum, wyjazd tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 98 944

Gitar
hawańska 20 zł i koncertowa 15 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 915

Xylofon
4-zędowy angielski okazynie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 914

Piec
westfalski biały. Szyperka 3. — 3. zdg 99 078

Motocykl
Rudge" 500. Debiec, Czeska-słowacka 2. zdg 99 027, 22.

Piec
żelazny Junker, repozytorium tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 028

Magiel domowa
łódzka, elektrolux, 2 story flet, dywan. Skarbowa 4 — 8. zdg 99 021

Drzewka
owocowe i morele w dużym wyborze polecam. Udowicz, Poznań-Staroleka obok warowni I. A. Tel. 38-38. zdg 98 979

Kolonjalka
ładne mieszkание, magiel tanio Adres Kurjer Poznański zdg 99 065

Zegary
stojące okazynie **Jeziucka 10** — (Światosławska). Pg 7324-4066

Huculskie
kilimy, samodziały, leżniki, inne wyroby, duży wybór, tanio, skład, Rzeczypospolitej 4. zdg 99 150

Pianino
zagraniczne, czarne. Dabrowskiego 65, skład obrazów. zdg 99 146

Sprzedam
maszynę okrajka, czoleńko. Ratajczaka 9 — 7. zdg 99 015

Samochód
mały i ekonomiczny, otwarty Anto - Traktor. Poznań, Dabrowskiego 87. zdg 99 006

Sprzedam
westfalska szablota, regal, stół, Skład porcelany. św. Marcin 53. zdg 99 004

Sprzedam
łóżko, szafa, szafonierkę, stół regulator, aparat muzyczny. Szamarzewskiego 19 — 5. zdg 99 237

250 skrzypiec
od 10.50 nadeszło w firmie Dom Muzyczny Lira, Poznań, Podgórná 14. zdg 99 236

Pianino
pierwszorzędne, zagraniczne. św. Marcina 15 — 5. zdg 99 235

Kuchnie
nowe — używane gustowne zestawienie kolorów okazynie **Jeziucka 10** (Światosławska). Pg 7325-4064

Zaprowadzony
skład kolonialny z towarem, okazynie, narożnikowy, centrum, egzystencja pewna, powód choroby. Piotr, św. Wojciech 14/15, m. 8. zdg 99 118

Dobermann
3-letni rasowy pies sprzedam. — Wiadom 9: 36 kiosk gazet, ul. Ostrogora. zdg 99 115

Maszyny
Singera wpuszczana. Poznańska 27 a — 7. zdg 99 111

Frak
dobrym stanie korzystnie. Ogrodowa 10, m. 3. zdg 99 110

Mereżkarzę
krawiecką mało używaną tanio sprzedam Górny Rawicz, Rynek. ng 18 517

Dom
narożnik, masywny, ze składem, wolne mieszkание, stodoła, ogród, wieś kościelna pow. Wolsztyn, tanio gotówka, egzystencja zapewniona. Zgłoszenia Haluszcak, Leszno, św. Krzyżka 4. ng 18 312

Luksusowa
Sypialnia
polerowana szafa 2.20 mtr. solidne wykonanie bardzo korzystnie **Jeziucka 10** (Światosławska). Pg 7326-4065

Skład
kolonialny, mieszkaniem, egzystencja zapewniona, tanio. Marszałka Focha 39, mieszkание 17. zdg 99 190

Restaurację
sprzedam korzystnie. Adres Kurjer Poznański zdg 99 257

Antyki
wyprzedaj, salony, gabinety, fortepian i inne rzeczy. Poczta 11. Kurjer Poznański zdg 98 764

Skład
kapeluszy damskich, futer, dobre zaprowadzony, towar, kompletnie urządzony sprzedam narychmias spowodu śmierci rodzine. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 99 215

Łóżeczko
dziecięce, kółeczka puchowa z białizną. Matejki 40 — 16. zdg 99 101

50%
udziału dużej cukierni-kawiarni sprzedam zaraz spowodu wyjazdu, gotówka 12 000. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 99 100

Kolonjalkę
gotówką, dobrze prosperującą z towarem, magla, mieszkaniem sprzedam. Dolna Włda 8. zdg 99 091

Gabinet 425. —
polerowany orzech kawkaski, solidne wykonanie, zgrabny fason, wyjątkowa okazja **Jeziucka 10** (Światosławska). Pg 7323-4067

Sypialnię
sprzedam tanio. Ostrowek 19 — m. 4. zdg 99 229

Pianino
marki **Steinway & Sons** okazynie do sprzedania. Podgórná 5, m. 1. zdg 99 238

11. KUPNA

„Occasion“
kupuje stara biżuterję, złoto, srebro, brylanty. Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 85 173

Kuchenkę
używaną, westfalę kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 798

Biblioteka
używana kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 786

Jadalnie
używana kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 865

Motocykl
350/500 cm okazynie za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 98 902

Kupię
motor elektr. 2 KM 220 volt prąd stały. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 830

Kurtkę
skórzaną męską dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 843

Rower
damski kupię w dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 854

Kupiny
motor na ropę 6-8 KM. Spieszne zgłoszenia Poczta 11. Energi. zdg 99 166

Kupię
nowa kamienice lub dobrze utrzymana — większa gotówka. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 139

Skład
kolonialny dobrze prosperujący kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 251

12. DO WYNAJĘCIA

Pięciopokojowe
Stroma 27. zdg 98 099

Solacz 4 pokoje
komfort, ogrodem, garażem, willi, przystanek tramwajowy, 2 pokoje, kuchnia, łazienka, 1 pokój, czynsz zgóry, gospodarz, Mazowiecka 6. zdg 97 582

Siedmiopokojowe
centrum słoneczne i piętro, pełnokomfortowe, centralne, nadające się na biuro. Zgłoszenia: Strzelecka 18 — 10. zdg 98 775

Siedmiopokojowe
komfortowe, słoneczne, wygodne Ogrodowa 13, oddam korzystnie administrator, Kwiatowa 2, m. 5 zdg 98 772

Trzypokojowe
śródmieściu. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 98 764

Dwupokojowe
mieszkание z łazienką wolne od podatku do wydzierżawienia — czynsz 54,40, kaucja 384. — zł. Dorzorca Fraszeski, Szamarzewskiego 56, m. 1. zdg 98 771

Siedmiopokojowe
mieszkание odrestaurowane komfort, słoneczne i piętro Wyspińskiego 10. Zgłoszenia telefon 26-80. zdg 98 867

Czteropokojowe
komfortowe 69, Gasiorowskich, trzypokojowe, łazienka 54, Matejki, dwupokojowe 32. „Pawilon“, Focha 15. zdg 98 898

Opera
trzypokojowe wyższemu urzędnikowi. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 901

Trzypokojowe
komfort zaraz. Karwowskiego 1. zdg 99 135

Dwupokojowego
gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 874

UrządNIK
państwowy wynajmie zaraz 3-pokojowe mieszkanie z wygodami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 886

Obuwnik
poszukuje zaraz pokoju i kuchni. Plac 7 miesiąc naprzd. Dzielnic obojzta, byle ruchliwa. — Przyjme jednocześnie stróżstwo, mając prima polecenia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 872

Mieszkania
2 lub 1 pokojowego na Łazarzu, rok dzierżawa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 763

Dwupokojowego
śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 140

Radca kolejowy
dwi- lub trzypokojowego mieszkania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 223

15. POKOJÓW UMEBL.

Przyjezdny
Półwiejska 30 — 7. zdg 99 242

Przyjezdny
najtaniej. Kolegiacki 5 — 3 (Nowy Rynek), nocny dzwonek. zdg 2 898

Słoneczne
pokoje. Łakowa 13 — 4. zdg 97 893

Śródmieście
Kreta 5, m. 6. miły, utrzymaniem — bez. zdg 98 171

Frontowy
Elektryka — Niekrepujący. Staszica 3 — 8. zdg 98 666

Kwiatowa
3 — 3. wygodami. zdg 99 199

Dwuosobowy
paniom lub panom. Śniadeckich 21—7. zdg 98 842

Pokój
umeblowany. Plac Nowomiejski 5a — 4. zdg 98 811

Chelmońskiego
4 — 9. zdg 97 574

Pokoje
umeblowane. Koponickiej 8. zdg 98 817

Prusa
20 — 19. zdg 98 816

Dwuosobowy
Grunwaldzka 13 — 8. zdg 98 804

Pokój
Bukowska 9 — 4. zdg 98 790

Słowackiego
dwuosobowy inteligencji utrzymaniem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 98 780

Pokój
Wielkie Garbary 33 — 11. zdg 98 777

Pokój
Wielkie Garbary 5 — 12. zdg 98 774

Klatki
umeblowany, elektryczność. Małe Garbary 3, m. 25. zdg 98 866

Dwuosobowy
Strusia 10 — 4. zdg 98 869

Panu
na stanowisku. Szkolna 9 — 3. zdg 98 819

Grunwaldzka
20 a — 7. studentkom. zdg 98 860

Dwuosobowy
Poznańska 23/30 — 9. zdg 98 892

Pokój
słoneczny frontowy zaraz do wynajęcia. Łakowa 14 — 2. zdg 98 899

Wierzbicice
39 a, m. 4. zdg 98 903

Solidnemu
Mickiewicza 13 — 5. zdg 98 871

Panu
frontowy, elektryczność. Strzelecka 20 — 9. zdg 98 822

Pokój
Romana Szymańskiego 3, m. 6. zdg 98 852

Ładny
Spokojna 31, m. 7. zdg 98 873

Jednosobowy
dwuosobowy, panom. Grunwaldzka 20b. mieszkanie 4 a. zdg 98 875

Niekrepujący
elektryczność. Stroma 7 — 7. zdg 98 876

Klatki
lepszymu panu. Zielona 5 — 7. zdg 98 877

Utrzymaniem
3 Maja 3 a — 17. zdg 98 878

Pokój
Al. Marsz. Piłsudskiego 27 — 5. zdg 98 885

Pokój
zaraz. Marcina 20, m. 5. zdg 98 770

Klatki
Marcina 29, m. 3, jedno- dwuosobowy. zdg 98 765

Ogrodowa
10 — 4. zdg 98 754

Przyjezdny
tanio. Wodna 13 — 9. zdg 98 922

Panienkę
na pokój przyjme. Adres Kurjer Pozn. zdg 98 952

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 6 — 15. zdg 98 949

Niekrepujący
dwuosobowy. Śniadeckich 30 — 9. zdg 98 948

Pokój
frontowy bez pościeli od zaraz. Patrona Jackowskiego 3, m. 1. zdg 98 947

Frontowy
elektryka osobne wejście. Romana Szymańskiego 8, parter, prawo. zdg 97 617

Dwuosobowy
Piekary 22, m. 10. zdg 98 912

Zacisze
2, II piętro (róg Jasnej), pokój eleg. umeblowany, centralne ogrzewanie z utrzymaniem, bez, zaraz. zdg 98 908

Jednosobowy
elektryczność. Dąbrowskiego 46, m. 9. zdg 98 909

Klatki
schodowej, czysty zaraz lub 15. 10. św. Wojciech 2, m. 8. zdg 98 926

Garncarska
2 — 4. zdg 98 925

Dąbrowskiego
5 a — 9. zdg 98 924

20,—
śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 923

Marcin
62 — 6. zdg 98 937

Pokój
podwzrówny czysty, ciepły, bez pościeli, jednej lub dwóch inteligentnych pań. Marcina (przy kościele). Zgłoszenia 4—5. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 98 935

Ratajczaka
11 a — 71. zdg 98 933

Dobrem
utrzymaniem 60.—, Grobla 1 b, m. 8, narożnik Garbar. zdg 98 927

Mały
przechoźni używanie. Mińska 3 — 11. zdg 99 077

Pokoik
elektryczność od zaraz. Szczępska 3, m. 6. zdg 99 079

Pokoik
Dąbrowskiego 34 — 16. zdg 99 081

Pokój
komfortowo umeblowany. Nowomiejski 6 — 20. zdg 99 029

Świątokrzyski
3 — 14 dwuosobowy jednosobowy panom stanowisku. zdg 99 022

Słowackiego
38, m. 9. zdg 98 978

Pokój
komfort Focha solidnemu panu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 977

Jedno-
dwuosobowy utrzymaniem — bez. Strzelecka 3 a — 8. zdg 99 059

Słoneczny
I. piętro wygodny panom na stanowisku. Ogrodowa 15 — 3. zdg 99 061

Przemysłowa
40, m. 7. frontowy, słoneczny. zdg 99 063

Przecznica
4 — 5 frontowy, słoneczny. zdg 99 074

Słoneczny
czysty duży pokój 2 łóżka. Różana 6, m. 5. zdg 99 076

Focha
38, mieszka 7. frontowy, elektrycznym. zdg 98 614

Niekrepujący
W. Garbary 36, m. 17. zdg 98 970

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Górna Wilda 21, m. 30. zdg 98 969

Niekrepujący
utrzymaniem bez. Szewska 20, mieszkanie 7. zdg 98 965

Przyjezdny
centrum, telefon. Al. Marcinkowskiego 2 — 1. zdg 98 962

Fredry
3 — 9, jedno- dwuosobowy. zdg 98 961

Wodna
25 — 9, dwuosobowy. zdg 98 957

Próżny
biuro — zaraz. Skarbowa 22, parter. zdg 98 956

Pokoik
elektr. Wały Jagiełły 18, m. 8. zdg 99 168

Jednosobowy
Skarbowa 15 — 9. zdg 99 167

Dąbrowskiego
10 — 15. front. intelig. osobie. zdg 99 165

Czysty
utrzymaniem zaraz. Focha 43, delikatesy. zdg 99 156

Jedno-
dwuosobowy. Ratajczaka 14, m. 20 zdg 99 160

Klatki
Wronecka 13, m. 2. zdg 99 159

Działyńskich
2 — 7, jednosobowy, ciepły, jasny, wygodny, utrzymaniem. zdg 99 154

Jednosobowy
pokój ładnie umeblowany, frontowy, czysty z łazienką inteligentnej pani, wyjątkowo. Szwajcarska 14, m. 5 (narożnik Wierzbicice). zdg 99 153

Jeden
dwa łącznie utrzymaniem, także małżeństwu. Aleje Marcinkowskiego 1 — 9. zdg 98 998

Wspólny
Działyńskich 8, m. 17. zdg 98 997

Chwaliszewo
9 — 15. zdg 3146

Ogrodowa
3 — 4. zdg 98 996

Ładny
słoneczny, czysty. Łakowa 10 — m. 8. zdg 98 995

Centrum
niekrepujący, utrzymaniem lub bez, tanio. Adres Kurjer Pozn. zdg 98 994

Pokój
Ratajczaka 11 a — 84. zdg 98 993

Tanio
2—3, Dąbrowskiego 18 — 4. zdg 98 992

Kulturalnemu
panu, panom, pokoj, utrzymaniem. Działyńskich 7, m. 3. zdg 98 991

Jedno-
i dwuosobowy z dobrem utrzymaniem. Małkiewicza 11, m. 5. zdg 98 987

Jedno-
i dwuosobowy. Działyńskich 6, m. 9. zdg 98 986

Panu
frontowy, klatki. Wronecka 16, II, lewo. zdg 98 985

Panu
Józefa 3 — 5. zdg 98 983

Ratajczaka
26 — 6, dwuosobowy. zdg 98 980

Frontowy
Piekary 10 — 9. zdg 98 106

Kwiatowa
3 — 3, wygodami. zdg 98 447

Pokój
czysty, wysoki, front, łazienka, telefon. Kreta 5, m. 1. zdg 99 151

Słoneczny
wygodami. Strzelecka 14 — 3. zdg 99 144

Śródmieściu
łazienka. Za Bramką 7 — 3. zdg 99 145

Pokoik
Śniadeckich 9 — 8. zdg 99 147

Dwom
Śniadeckich 21 — 4. zdg 99 148

Dwóch
panów na wspólny pokój elektryczny, łazienka, utrzymaniem bez, zaraz korzystnie. Bydgoska 2 — 9.

Frontowy
jasny dwuosobowy. Wronecka 4, m. 8. zdg 99 142

Szymańskiego
3 — 10. zdg 99 133

Mały
18, Jackowskiego 17 — 10. zdg 99 051

Pierackiego
15 — 8 duży dwuosobowy. zdg 99 052

Słoneczny
inteligentnym panom. I. Koponicka 9, m. 21. zdg 99 053

Dwuosobowy
obiady. Marcina 74, II, front. zdg 99 056

Skarbowa
1 — 5 intelig. utrzymaniem. zdg 99 057

Wspólny
Długa 13 — 9. zdg 99 035

Wyspiańskiego
12, m. 10. zdg 99 032

Panna
na dwuosobowy. Telefon 52-49. zdg 99 045

Pokój
umeblowany. Kreta 5 — 13. parter. zdg 99 049

Pokój
Spokojna 25 m. 6. zdg 99 044

Poplińskich
9. parter, prawo. zdg 99 043

Panu
Aleje Marcinkowskiego 27 — 13. Przbryłowicz. zdg 99 041

Centrum
dwi, trzosobowy zaraz. Mińska 3 — 7. zdg 99 039

Dwuosobowy
Łakowa 19 — 4. zdg 99 036

Dwuosobowy
panom pościeli pożądana, małżeństwo, kuchnia, bezdzietni. Szymańskiego 9 — 8. zdg 99 020

Pokoik
Wszystkich Świętych 8 — 2. zdg 99 018

Solidnemu
od zaraz wejście klatki. Wielkie Garbary 40 — 4. zdg 99 010

Dwuosobowy
Mostowa 4 m. 4. zdg 99 007

Dwuosobowy
Poznańska 56 — 6. zdg 99 005

Dwuosobowy
Dąbrowskiego 24 — 11. zdg 99 181

Pokoik
Poznańska 26 — 9. zdg 99 180

Szamarszewskiego
38, I lewo. zdg 99 178

Pokoik
pani. Marcin 65 — 15. zdg 99 231

Pana
Wielkie Garbary 23 — 9. zdg 99 116

Pokój
3 Maja 3 a — 15. zdg 99 114

Czysty
Małkiewicza 26 — 3. zdg 99 108

Elegancki
duży. Strzelecka 3, m. 6. zdg 99 105

Dwuosobowy
z utrzymaniem — bez. Strzelecka 9 — 4. zdg 99 132

Niekrepujący
Pólna 3, m. 8. zdg 99 131

Balkonowy
duży komfortem. Szewska 9 — 9. zdg 99 129

1—2
umeblowane, utrzymaniem, bez, słoneczne, tanio. Chwaliszewo 15/16, m. 11. zdg 99 123

12,—
panu wspólny. Ogrodowa 15. — mieszkanie 16. zdg 98 716

Pokój
Dominikańska 2, m. 8. zdg 99 084

Komfortowy
centralne. Mielżyńskiego 26. — m. 10. zdg 99 211

Słoneczny
łazienka ewentl. używalność kuchni. Kanakowa 5/6. — 15, I. zdg 99 209

Frontowy
Wielka 18 — 12 a. zdg 99 196

Marcin
56 — 8. zdg 99 193

Duży
Kantaka 8 — 4. zdg 99 002

Niekrepujący
utrzymaniem. Różana 23 — 4. zdg 99 001

Dwuosobowy
centrum czysty, miły, spokojny utrzymaniem obiady. Wały K. Ściuszy 7 — 5. zdg 99 267

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 99 262

Klatki
Długa 6 — 3. zdg 99 260

2
pokoje umeblowane dla trzech osób. Ratajczaka 15, m. 6. zdg 99 258

Próżny
czysty. Marcina 74, I 18. front. zdg 99 255

Słowackiego
38 — 9 a pani centralne ogrzewanie, elektryczność. zdg 99 252

Piekary
13 b — 2. zdg 98 337

Frontowy
z światłem elektrycznym. Wielkie Garbary 48, m. 10. zdg 97 581

Pokój
telefon. Matejki 61 — 6. zdg 99 189

Woźna
1 — 4, jedno- dwuosobowy. zdg 99 188

Pokój
czysty, duży, frontowy. Szamarszewskiego 34 — 7. zdg 99 173

Pokój
czysty, elektryczność. Rynek Łazarski 2, m. 3. zdg 99 171

Frontowy
Długa 9, m. 4. zdg 99 169

Mińska
3 — 8, jedno, dwuosobowe, czyste utrzymaniem. zdg 99 221

Aleja Wielkopolska
Grudzieniec 26, słoneczny, ładny willa. zdg 99 263

Pokoik
studentce, urzędnicze korzystnie. Marcinkowskiego 19 — 7. zdg 99 265

Słowackiego
29 — 9. zdg 99 266

Pokój
panu. Plac Wolności 9 — 5. zdg 99 102

Przemysłowa
1 — 4. zdg 99 096

Studentom
pokoje. Kraszewskiego 13 — 4. zdg 99 204

Dąbrowskiego
33 — 8. zdg 99 205

Pokój
klatki elektryczność. Dąbrowskiego 56 — 6. zdg 99 206

Chwaliszewo
1 — 5 przy krzyżu. zdg 99 207

Dwuosobowy
wygodami. Długa 11 — 7. zdg 99 228

Długa
13 — 8. zdg 99 239

Kulturalnemu
Łakowa 14 — 22. zdg 99 240

Pokój
umeblowany do wynajęcia od zaraz. Aleje Marcinkowskiego I. 1. m. 8 (dom narożnikowy). zdg 99 241

Pokój
czysty elektryczność Wyspiańskiego 11 — 14, oficyna. zdg 99 243

Pokój
elektrycznością. Woźna 14b, m. 19. zdg 99 245

Cieszkowskiego
6 — utrzymaniem — obiady. zdg 99 249

Dwuosobowy
niekrepujący ptr. Dąbrowskiego 69 — 7. zdg 99 250

Dwom
panom. Śniadeckich 15 — 1. zdg 99 270

16. SZUKA POKOJU

Próżnego
pokoju szukam okolica Jeżyce, czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 632

Pokoju
umeblowanego. Oferty podaniem warunków Kurjer Pozn. zdg 97 590

Student
poszukuje skromnego, ciepłego pokoju w Jeżycach od 15.— Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 809

Ubikację
na pracownicy krawiecka w śródmieściu do II piętra najchętniej od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 806

Próżnego
pani. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 859

Sekretarka
szuka jednoosobowego pokoju w śródmieściu zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 98 857

Pokoju
szukam używaniem kuchni śródmieściu od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 024

Urzędnicza
szuka pokoju śródmieściu, warunków. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 973

Absolwent
Uniwersytetu, skromnego, bezwzględnie czystego, niekrepującego. Okolica parku Wilsona. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 163

25,—
pokoju szuka solidny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 054

Skromnego
emerytka 2 synów. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 197

Jasnego
okolicy śródmieścia, elektrycznością 20.— zł, solidnej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 098

17. LOKALE

Kolonjalkę
mieszkaniem. Dąbrowskiego 88. zdg 98 505

Lokalu
handlowego, śródmieściu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 787

Poszukuje
składu w śródmieściu lub bez w najlepszym położeniu handlowym. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 98 776

Lokal
odstąpię przy ulicy Wielkiej, — dzierżawa 60 złotych. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 98 858

Ubikacja
na warsztat do wynajęcia. Działyńskich 3. zdg 98 880

Skład
tylko delikatesy, centrum Wildy, Górna Wilda 48 — 5 a. zdg 99 086

22. ZGUBY

Zgubiłam
świadcstwo szkolne na nazwisko Franciszka Mieliecka. Upraszam zwrot. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 890

23. ROZMAITE

Chiromantka
Francji wróży. Wielka 17 — 10. zdg 96 381

Wojna płomem wypowiedziana!

Chemicznie czystej, farbującej, dekaryzuje Wartę. Pralnia Chemiczna, Farbiarnia dawniej Sieburg, Filie, agencjy: plac Wolności 14 a, Tel. 39-50, Marsz. Focha 58 i 170, Kraszewskiego 5, Górna Wilda 45, Stary Rynek 53/54, Wielkie Garbary 64, Chwaliszewo 37, Dąbiec, ul. Wspólna 10, Taniol Terminowo! Sumienie! Pg 6 599-38.66

Plaszcz
damskie i kostiumy podług najnowszej mody wykonuje tanio i dobrze J. Dzikowski, ul. Mostowa 4, m. 6.

Krawcowa
z dobrym krojem także bieliznę szuka pracy łoża domem i wsiach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 757

programy radiowe

OGÓLNOPOLSKIE

Piatek, 2 października.
6.30 audycje poranne. 11.30 audycje dla seki: (dla dzieci starszych) — „Mała bohaterka” — słuchowisko wg opowiadania Falorsi-Sietini; 12.13 dziennik południowy; 13.10 chwilk gospodarska domowego; 15.30 wiadomości gospodarskie; 15.45 rozmoowa z chórami ks. kapelana Michała Reka (z Lwowa); 16.00 „Tysiąc i jedna noc” — koncert w wykonaniu orkiestry kameralnej pod dyr. Adama Hermana (z Krakowa! 16.45 „Po Polsku” — bez przewodnika”, rep. Zenona Skierskiego; 17.00 koncert w wykonaniu malej orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego z udziałem Adama Wysockiego (śpiew) i Halny Czerniawskiej (recytacje) z Wystawy Radiowej); 18.10 poradnik sportowy; — 18.20 programy lokalne; 19.10 — Biuro Studiów rozmawia ze słuchaczami P. R.; 19.20 koncert w wykonaniu Orkiestry Kola Mandolinistów „Hejnał”; Stanisława Rusockiego (tenor). W programie utwory Franciszka Schuberta (ze wowa); 19.50 „Rewia mód” (obrażek obyczajowy z życia Warszawy w powieści Eustachego Czekalskiego p. t. „Oczy wleczycy”; — 20.05 Inauguracyjny koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawy. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonij Warszawskiej pod dyr. Zygmunta Latoszewskiego, Józef Turczyński — fortepian. Koncert poprzedzi pozadanka Stanisława Gołachowskiego. W orzerwie — dziennik wieczorny oraz pozadanka aktualna; 22.45 wiadomości sportowe.

WARSAWA

Piatek, 2 października.
Warszawa — 12.03 „Jesienne prace na łacie” — inż. Zygmunt Wrotnowski; 12.23 — muzyka symfoniczna (płyty): 3.20 „Przeład wydawnictw” — prof. Henryk Mościcki; 18.30 pozadanka aktualna; 18.40 koncert reklamowy; 23.00 muzyka taneczna (płyty).

POZNAŃ

Piatek, 2 października.
Poznań — 12.03 intermezzo organowe (płyty); 13.15 piosenki i tańce w wykonaniu słynnych artystów (płyty); 15.30 przegląd zgłdowy; 18.20 „Lumpka na Grzynie”; — feljton (wył. Jan Sztan-dynger); 18.30 „Nasze wycieczki”; 18.35 „Pierwsze długie spodnie” — pozadanka dla dzieci Jana Kraśnego; 18.45 życie kulturalne i społeczne Poznania; 18.50 koncert reklamowy.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na piątek:
17.10 Praga, Koncert kwintetu instr. detych. 17.45 Koszyce „Baron cygański” — operetka J. Straussa (fragm.).
18.00 Lipsk, Koncert ork. filharmonij drezdeńskich; Leningrad. — „Boccaccio” — operetka Suppe-

ka aktualna; 22.45 wiadomości sportowe.

18.30 Koenigswust. Pieśni wspólnie
19.00 Frankfurt. Muzyka kameralna. Koenigswust. Dobry wieczór kochany słuchacz! 19.05 — Lahti. Koncert symfoniczny. 19.15 Budapeszt. Sonata C-dur Schuberta w wyk. E. Dohnanyiego (fort.). Ryga. Koncert symf. z udz. E. Zimbalista (skrz.). 19.30 — Sztutgart. Recital fortepianowy.
20.00 Sztokholm. Koncert orkiestrowy. 20.10 Wrocław. Wesoly wieczór. Berlin. Koncert rozrywkowy. Koenigswust. Symfonia III Brucknera. Hamburg. Koncert symfoniczny. Sztutgart. Koncert wieczorny. Budapeszt. Koncert orkiestrowy. Praga. Koncert popularny. Anglia (Nat. Progr.). — Koncert Beethovena. 20.25 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka tan. 20.40 Mediolan. Muzyka kościelna. — Rzym. „Frasquita” — operetka Lehara. 20.45 Radio Paris. „Les dragons de l'Imperatrice” — opera kom. Messagera. Berlin. Koncert muzyki skandynawskiej. — Wiedeń. Koncert symfoniczny.
21.00 Koenigswust. „Drobniaki muzyczne”. 21.25 Mediolan. Koncert chóru Bazyliki Rzymskiej.
22.00 Budapeszt. Recital organowy. Tuliza. „Hrabina Marica” — operetka Keimana. 22.10 Mediolan. Muzyka taneczna. Wiedeń. Muzyka taneczna. Koenigswust. „Nocna muzyka”. Anglia (Reg. Progr.). Muzyka taneczna. 22.47. Radio Paris. Koncert nocny.
23.00 Kolonia. Koncert nocny. Koenigswust. „Prosimy do tańca”. 23.10 Budapeszt. Muzyka cygańska.
24.00 Sztutgart. Koncert nocny.

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK i PASTA
DO ZĘBÓW
R. Barcikowski S. A. Poznań
nr 17 145

Futra
tanio przerabia, naprawia. Marcin 62 — 6. zdg 98 475

Opisy
maszynowe w domu tanio, Górna Wilda 49 — 9. zdg 98 794

Wszelkie
takty rolnicze, orzeczenia, lustracje majątków wykonuje oraz porad organizacyjnych udziela były dyrektor dóbr, Kazimierz Mann, zaprzysięż. znawca rolny. Poznań, Matejki 5. m. 4. zdg 98 753

Obiady
smaczne 1.— godzina 3—4. Marcinkowskiego 11, m. 24. zdg 98 888

Akuszerka
Poznań, Strzelecka 2.
przy świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomocy położniczej. zdg 2 902-3

Również Pan
winię się przekonać, że materiały na ubrania, płaszcze, najkorzystniej w fabryce konfekcji męskiej Edmund Grzeskowiak. Poznań, Stary Rynek 83. zdg 6 557/8-14.12

Malarz
inwalida wojenny wykonuje wszelką prace wchodząca w zakres malarstwa po cenach przystępnych. Zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P., Poznań, ul. Kozia 8. zdg 99 047/8

Słynna
chiromantka trafnie przepowiada. Szewska 21 — 5. zdg 98 976

Obiady kolacje
na czystym masle z 5 dań 80 gr. Wydaje tylko Kuchnia Warszawska. Skarbowska 4. zdg 99 066

Znana Adarelli przepowiada
zkart Braminów — reki. Przyjmuje Podgórna 13, mieszkanie 10. front. zdg 98 954

Wróżka
dokładnie przepowiada za złotego. Ratajecka 9 — 7. zdg 99 015

Krawiectwo
damskie, kuźnierstwo wykonuje elegancko tanio. Słowackiego 39. mieszkanie 9. zdg 99 179

Troskliwą opiekę
utrzymanie dam starszej osoby przy inteligentnej rodzinie, wynagrodzenie jednorazowe. Szczegółowe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 014

Wynagrodzę za wskazanie dobrej placówki
na artykuły piśmienne. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 213

24. NAUKA

Koedukacyjne Kursy Handlowe
Pl. Wolności 2, 1 października zdg 98 012

Kursy
handlowe. Księgowość arytmetyka handl., korespondencja, stenografia, maszyna. Nowe kursy od 1 października. Kromczyńska, ul. Ogrodowa 16. II ptr. zdg 98 741

Lekcje
rysunków. Mielżyńskiego 26. m. 10. zdg 99 210

TEATRY

Poznań, czwartek, 1. 10.
TEATR POLSKI: Czwartek, 1. 10. „Tessa”.
Piątek, 2. 10. „Tessa”.
Sobota, 3. 10. „Tessa”.
TEATR NOWY: Czwartek, 1. 10. „Szkłanka wody”.

KINA

Poznań, czwartek, 1. 10.
APOLLO: „Nie zapomnij o mnie”.
CORSO: „Czar dalekiego wschodu”.
GLORIA: „Pieśń miłości”.
GWIAZDA: Straszny Dwór.
OSWIATOWE T. C. L.: „Dawid Copperfield”.
METROPOLIS: „Zona czy sekretarka”.
RENAISSANCE: „Mleczna Droga”.
SLONCE: „Mayerling”.
SFINKS: „Dziewczę z obłoków”.
SWIT: „Biuro zaginionych ludzi”.
TECZA-Lazarz: „Róża”.
TECZA-Wilda: „Bohaterowie Sybiru”.
WILSONA: „Sekrety marynarki wojennej”.

Kursy Handlowe
Szkoła Przewszosobienia
Administracyjno-Handlowego — Preissa,
Skarbowska 11, 1 października. zdg 98 404

Korepetytorki
sumienne poleca Samopomoc Organ Studentek. Piłsudskiego 7, pokój 7. telefon 31-20, lub 47-54. zdg 98 419

Pod protektorem Tow. Polsko - Angielskiego
rozpoczynają się kursy języka angielskiego 16 września i 1 października. Kierownik: Dr. Arend, lektor U. P., Działalności 6. m. 5. Pr 70 79-57.190

Szkoła Tańców Mikołajczak - Kledeka
komplet początkujących trzeciego października, św. Józefa 6. Pg 7 096-57.216

Szkoła Tańców Szczerkówny
Pocztowa 23. zdg 98 706

Nauczycielki
rutynowanej I i III gimn. korepetycje. Łazarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 815

Kursy kroju, szycia
przyjmuje, warunki najkorzystniejsze. Klawiterowa, Poznań, Marji Magdaleny 1, m. 7. zdg 2 987/8

Niemka
maturzystka, udziela niemieckiego, korespondencji. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 080

Kurs historii, sztuki
dla dorosłych, młodzieży rozpoczynamy 7 października. Szymbarska, Podgórna 7. zdg 99 083

Szkoła tańców Szorskiego
Pierackiego 12. tel. 30-08. zdg 99 075

25. MUZYKA

Wielkopolska Szkoła Muzyczna
Ratajecka 36. Filija Focha 47. Frekwencja 460 uczniów. Prospekty bezpłatnie. zdg 98 386

H. Zellnerówna
(dyplom) udziela nowoczesną metodą. Aleje Marcinkowskiego 13. winda. zdg 98 791

Lekcyj
gry fortepianowej udziela gruntdownie, przygotowuje do Konserwatorium Wł. Perzyska, egz. nauc. Śniadeckich 5 — 3. zdg 98 896

Fortepiany
panina naprawiam stroje modernizuje, transportuje fachowo naitaniej.

Drygas,
Trzeciego Maja 4. zdg 98 951

Leszczyńska Szkoła
muzyczna jedyny zakład m. yczny. prawa publiczności dla miasta Leszna, okolicy. Uczniów przyjmuje każdego czasu początkujących zaawansowanych. zdg 99 058

Duet
pierwszorzędnym potrzebnym od zaraz. Kawiarnia. Dąbrowskiego 49. zdg 99 073

Marja
Szczerbińska

(dyplom), lekcje gry fortepianowej
Aleje Marcinkowskiego 21 — Wodna 8.
zdg 98 982

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

a) Służba domowa

Dziewczyna
skromna, uczciwa, szuka posady do wszelkich prac domowych. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 810

Dziewczyna
gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 782

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 773

Posługi
poszukuje z gotowaniem lub bez dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 820

Posługaczka
przyjmuje posadę lub pranie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 98 821

Chłopak
silny, lat 16, szuka pracy. Ulica Podgórna 3. m. 4. zdg 98 838

Zonaty
poszukuje posady stróża i obsługi w ogrodnictwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 848

Dziewczyna
czysta, uczciwa poszukuje posady do starszych państwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 846

Uczciwa
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 850

Posługi
przed południem lub cały dzień poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 879

Panienska
z praktyką szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 768

Posługi
dobrem poleceniem poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 934

Kucharka
z długoletnim świadectwem do wszelkich prac domowych szuka posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 99 164

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem szuka posady lub posłu- Oferty Kurjer Poznański zdg 99 050

Panienska
dobrem poleceniem poszukuje posady do dzieci. Marsz. Focha 21. parter. zdg 99 198

Kucharka
dobrze polecona poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 192

Polecam
gospoście weźmie posługę z gotowaniem praniem od 15 października lub 1 listopada w lepszym domu, była u nas jędenaście lat. Telefon 61-78. zdg 99 264

Pracznka
czysta 2 zł. okolica śródmieście. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 103

b) Inni

Technik dentystyczny
poszukuje posady również od sztuki albo na godzinie, może też prace wykonać u siebie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 476

Szukam
posady jako pielęgniarka, masażystka i zastępczyni pani domu. Oferty proszę przesłać na adres: Teodora Waszakówna — Kruszwicka, ul. Kolejowa 17. zdg 98 552

Kuśnierz
tanio — elegancko — poszukuje pracy dom. poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 327

Magistra
farmacji, znająca niemieckie poszukuje praktyki. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 739

Bona
z wykształceniem freblowskimi i pielęgniarskim — długoletnia praktyka przy szkolnych dzieciach i małych, pomoc w nauce, niemieckie, szycie, poszukuje posady Tutlewska dla M. K. — Bydgoszcz, ul. Kwiatowa 15. zdg 98 550

Gorzelnik
żonaty, w sile wieku, dłuższa praktyka, poszukuje posady także jako samotny zaraz lub od 1. 11. b. r. Poważne referencje. — Łaskawe oferty: Poste restante „Gorzelnik”. Krotoszyn. zdg 98 548

Reemigrantki
dobrej akcent francuski poszukują odpowiedniego zajęcia najchętniej wychowawczyń dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 97 649

Technik
obejmie posadę w zakresie robót melioracyjnych ewentl. mierzniczych. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 807

Ekspedjentka
zgrabna przystojna szuka posady branża obojtna. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 796

Wdowa
bezdzienna po powstaniu strajków Wrzesińskich poszukuje posady jako gospodyni, najchętniej u samotnych. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 98 788

Nauczycielka
z praktyką, języki, muzyka szuka posady — udziela pomocy w lekcjach lub pracy biurowej. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 906

Poszukuję
posady portiera, stróża lub woźnego z kaucją. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 823

Pielęgniarka-królewianna
z długoletnią praktyką, znajomość gospodarstwa domowego — poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 826

Chłopak
silny, lat 16, szuka pracy. Ulica Podgórna 3. m. 4. zdg 98 838

Zonaty
poszukuje posady stróża i obsługi w ogrodnictwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 848

Dyrektorka
krawiecka, praktyka pierwszorzędną pracownice poszukuje posady, może wyjechać. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 849

Krawcowa
z praktyką szuka posady jako pomocnica zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 767

Młodszy
pomocnik krawiecki poszukuje posady w lepszym zakładzie od zaraz. Jański, Małeckiego 6 — 9. zdg 98 894/5

Chłopiec
sierota, ukończona szkoła powszechna prosi o zajęcie ewentualnie wstąpi jako uczeń do jakiegokolwiek przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 182/3

Krawcowa
samodzielna poszukuje posady do domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 913

Ogrodnik
sadzi drzewa owocowe przy willach, gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 269

Pielęgniarka
przyjmuje posadę do niemowlęcia Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 247

Posady
magazyniera, podróżniącego, portiera, kaucja. Powstanie wpk. 10 lat praktyki handlowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 907

Krawcowa
szuka posady w dom 1 lub szwalni. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 072

Pomocnik
kupiecki z branży kolonialnej szuka posady. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniazdo 627. ng 18 341

Stenotypistka
polsko-niemiecka szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 967

Panienska
uczciwa poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 966

Biuralistka
pisząca na maszynie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 989

Urządnic gospodarczy
kawaler 12 lat praktyki, wzorowy rolnik, zamierzony hodowca poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 98 988

Palacz
egzaminowany, sumienny, dobre świadectwa, poszukuje posady zaraz, później. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 033

Krawcowa
domowa, dobra, tania szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 290

Krawcowa
dobry krój, szycie wszystko szuka k posady po domach tanio. — Oferty Kurjer Poznański zdg 99 085

Ogrodnik
kawaler, 15 letnia praktyka, — dzielny fachowiec, uczciwy, pracowity poszukuje odpowiedniej posady od 1 listopada lub później Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 99 214

Pokojowa
poszukuje posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 99 200

Samodzielna
krawcowa szuka posady do domach. Oferty Kurjer Poznański. zdg 99 259

Pragnę
wyczuć się piekarnictwem. lat 16, kursy handlowe. Szamarzewskiego 3 — 2. zdg 99 227

Fryzjerski
pomocnik z prowincji, młody poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 713

27. WOLNE MIEJSCA

Nauczycielka
potrzebna francuskie, niemieckie III gimn. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 731

Dentysty
lekarza — lekarki poszukuje technik z własnymi narzędziami operat.-techn. Egzystencja zapewniona. Oferty kierować do Kurjera Poznańskiego ng 17 732

Rządca - gorzelany
kawaler zaraz potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 797

Dziewczyna
do wszystkiego zaraz. Dąbrowskiego 27 a. m. 2. zdg 98 882

Chłopak
silny, lat 16, szuka pracy. Ulica Podgórna 3. m. 4. zdg 98 838

Zonaty
poszukuje posady stróża i obsługi w ogrodnictwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 848

Dyrektorka
krawiecka, praktyka pierwszorzędną pracownice poszukuje posady, może wyjechać. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 849

Krawcowa
z praktyką szuka posady jako pomocnica zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 767

Młodszy
pomocnik krawiecki poszukuje posady w lepszym zakładzie od zaraz. Jański, Małeckiego 6 — 9. zdg 98 894/5

Chłopiec
sierota, ukończona szkoła powszechna prosi o zajęcie ewentualnie wstąpi jako uczeń do jakiegokolwiek przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 182/3

Krawcowa
samodzielna poszukuje posady do domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 913

Ogrodnik
sadzi drzewa owocowe przy willach, gwarancja. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 269

Pielęgniarka
przyjmuje posadę do niemowlęcia Oferty Kurjer Pozn. zdg 99 247

Posady
magazyniera, podróżniącego, portiera, kaucja. Powstanie wpk. 10 lat praktyki handlowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 907

Krawcowa
szuka posady w dom 1 lub szwalni. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 072

Pomocnik
kupiecki z branży kolonialnej szuka posady. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego, Gniazdo 627. ng 18 341

Stenotypistka
polsko-niemiecka szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 967

Panienska
uczciwa poszukuje jakiegokolwiek pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 966

Biuralistka
pisząca na maszynie szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 989

Urządnic gospodarczy
kawaler 12 lat praktyki, wzorowy rolnik, zamierzony hodowca poszukuje posady od zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 98 988

Palacz
egzaminowany, sumienny, dobre świadectwa, poszukuje posady zaraz, później. Oferty Kurjer Poznański zdg 99 033

Krawcowa
domowa, dobra, tania szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 99 290

Krawcowa
dobry krój, szycie wszystko szuka k posady po domach tanio. — Oferty Kurjer Poznański zdg 99 085

Ogrodnik
kawaler, 15 letnia praktyka, — dzielny fachowiec, uczciwy, pracowity poszukuje odpowiedniej posady od 1 listopada lub później Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 99 214

Pokojowa
poszukuje posady. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 99 200

Samodzielna
krawcowa szuka posady do domach. Oferty Kurjer Poznański. zdg 99 259

Pragnę
wyczuć się piekarnictwem. lat 16, kursy handlowe. Szamarzewskiego 3 — 2. zdg 99 227

Fryzjerski
pomocnik z prowincji, młody poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 713

27. WOLNE MIEJSCA

Nauczycielka
potrzebna francuskie, niemieckie III gimn. Oferty Kurjer Pozn. zdg 98 731

Dentysty
lekarza — lekarki poszukuje technik z własnymi narzędziami operat.-techn. Egzystencja zapewniona. Oferty kierować do Kurjera Poznańskiego ng 17 732

Rządca - gorzelany
kawaler zaraz potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 98 797

Dziewczyna
do wszystkiego zaraz. Dąbrowskiego 27 a. m. 2. zdg 98 882

Dziewczyna
do wszystkiego dobrze polecona. Przechwica 4. m. 2. godz. 7—8. zdg 99 017

Posługaczka
praniem. Górna Wilda 40. m. 15. zdg 98 950

Mechanik
radiowy potrzebny od zaraz. Poznańskie Towarzystwo radiowe, Fr. Ratajecka 39. dz 3 151

Posługaczka
młodsza, czysta przed południem, Wyspiańskiego 2, m. 8. zdg 99 034

Służąca
samodzielna z gotowaniem i praniem potrzebna dla 2 panów. — Zgłoszenia z podaniem świadectw i wieku do Koszutski, apteka Wągrowiec. zdg 99 121

Posługaczka
młodsza cały dzień. Śniadeckich 24. m. 6. zdg 99 104

Dziewczyna
bez gotowania zaraz potrzebna. Wielkie Garbary 9 — 24. zdg 98 999

Służąca
potrzebna. Łazarski Rynek 2. — m. 3. zdg 99 172

Pomocnik
krawiecki potrzebny. Andrzejewski, Rynek Łazarski 2. zdg 99 170

Pokojowa
inteligentna, młoda, ze świadectwami potrzebna od zaraz. Zgłoszenia 12 — 1. 27 Grudnia 20. m. 4. zdg 99 220

Szofer - stangret
kawaler, wysłużony kawalerzysta, potrzebny majątek. Oferty odpisać świadectw Kurjer Poznański zdg 99 217